

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 10.4.2000 klo 16.00 yhtiön pääkonttorissa Lapinmäentie 1, Helsinki. Yhtiökokoukseen pyydetään ilmoittautumaan viimeistään torstaina 6.4.2000 klo 16.00 joko henkilökohtaisesti osoitteessa Lönnrotinkatu 5, Helsinki, kirjeitse osoitteella Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj, Osakkeenomistajat, PL 1068, 00101 Helsinki, puhelimitse numeroihin 010 559 6771 ja 010 559 2946 tai sähköpostiosoitteeseen erja.ventomaa@pohjola.fi

Osingon maksu

Yhtiökokouksen vahvistama osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä 13.4.2000 on merkittynä osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Osingon maksupäivä on 20.4.2000.

Osoitteenmuutokset

Pyydämme ystävällisesti osakkeenomistajia tekemään osoitteenmuutoksensa joko pankkiin tai Suomen Arvopaperikeskukseen arvo-osuustilin sijainnista riippuen.

Noteeraus ja kaupankäyntitunnukset

Pohjolan A-osake (tunnus POHAS) noteerataan Helsingin Pörssissä (vuodesta 1912) ja B-osake (tunnus POHBS) Helsingin Pörssissä (vuodesta 1984). Kaupankäyntitunnukset ovat Reuters: POHAS.HE, POHBS.HE ja Bloomberg: POHAS FH, POHBS FH

Indeksit

Pohjolan osake on mukana seuraavissa indekseissä: HEX-yleisindeksi, HEX-portfolioindeksi, HEX-vakuutustoimiala, FOX-indeksi, MSCI Europe ja MSCI Euro.

Taloudellinen informaatio

Osavuositarkastukset julkistetaan seuraavasti: 1.1.-31.3.2000, 5.5.2000, 1.1.-30.6.2000, 8.8.2000 ja 1.1.-30.9.2000, 1.11.2000. Katsaukset ilmestyvät suomeksi ja englanniksi. Niitä voi tilata Pohjolan sijoittajasuhteista osoitteesta: Pohjola/Sijoittajasuhteet, 00013 Pohjola, puh. 010 559 2628, faksi 010 559 3365 tai sähköpostitse inga.makinen@pohjola.fi

Tietoa sijoittajille Internetissä

Vuosikertomukset, osavuositarkastukset, pörssitiedotteet ja taloudellista tietoa sijoittajille julkaistaan myös Internetissä www.pohjola.fi osiossa Pohjola-Yhtymä.

POHJOLA

Pohjola tänään	4
Tapahtui 1999	6
Pohjolan osake	8
Vahinkovakuutus	15
Henkilövakuutus ja säästäminen	18
Asiakaspalvelu	21
Sijoitustoiminta	22
Henkilöstö	27

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus	28
Rahoituslaskelma	40
Konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelma	41
Konsernin ja emoyhtiön tase	44
Tilinpäätöksen liitetiedot	46
Tilintarkastuskertomus	79

HALLINTO

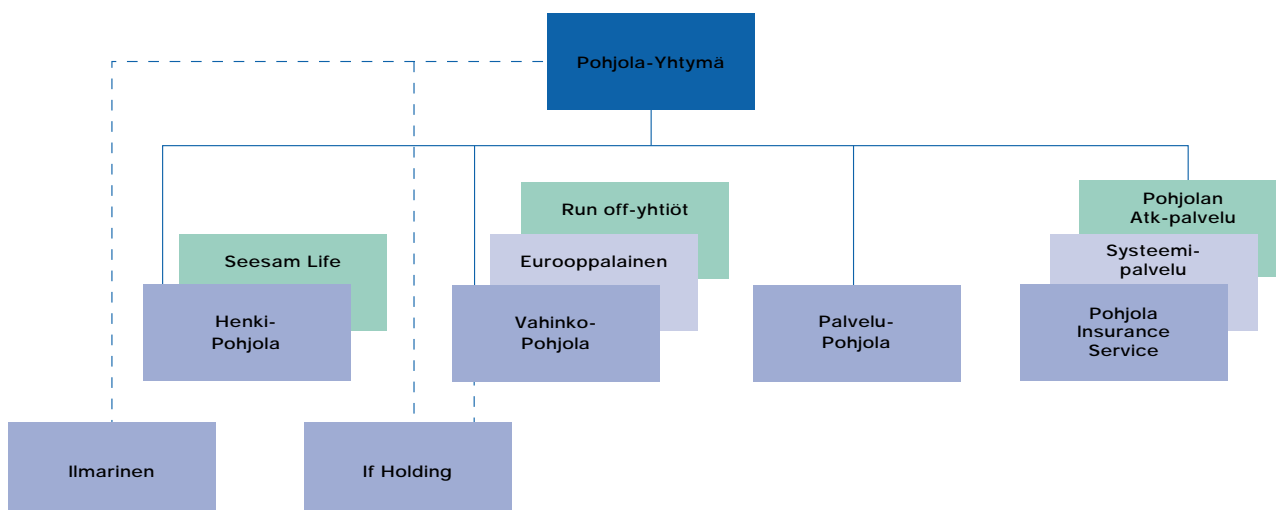
Hallitus	82
Johto	83
Tilintarkastajat	83
Yhteystiedot	84

Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj on omistusyhteisö ja konsernin emoyhtiö, joka myöntää jälleenvakuutuksia, tuottaa konsernin sijoituspalvelut ja on mukana vahinko-, henki- ja työeläkevakuutuksessa tytä- ja osakkuusyhtiöidensä välityksellä.

Pohjola perustettiin vahinkovakuutusyhtiöksi vuonna 1891. Yhtiön osake on noteerattu Helsingin Arvopaperipörssissä vuodesta 1912, jolloin pörssi perustettiin. Pohjolalla on 7 099 rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Pohjolan tavoitteena on tuottaa mahdollisimman suurta lisäarvoa kaikille osakkeenomistajille ja toimia kaikkien sidosryhmien intressit huomioon ottaen.

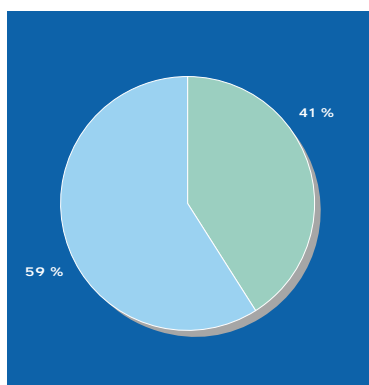
- Tytäryhtiöt Vahinko-Pohjola ja Eurooppalainen harjoittavat vahinkovakuutusta. Suunnitelmien mukaan vahinkovakuutukset myöntää jatkossa yhteis-pohjoismainen osakkuusyhtiö If ja sen tytäryhtiöksi siirtyvä Eurooppalainen. Myös irtisanottua ulkomaanvakuutusta hoitavat tytäryhtiöt siirtyisivät Ifille.
- Tytäryhtiö Henki-Pohjolan toimialaan kuuluvat riskihenkivakuutukset, vakuutussäästäminen ja -sijoittaminen sekä ryhmäeläkevakuutukset.
- Osakkuusyhtiö Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen hoitaa työntekijöiden ja yrittäjien lakisääteistä eläketurvaa.
- Tytäryhtiö Palvelu-Pohjola hoitaa Pohjola-konsernin, Ifin ja Ilmarisen asiakas palvelua. Myös Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Suomen nykyisiä asiakkaita palvellaan Palvelu-Pohjolan konttoreissa.
- Konsernin hallinto- ja IT-palvelut on yhtiöitetty tytäryhtiöihin.

Pohjolan konserni lyhyesti					
		1998	1999	1998	1999
Kokonaisvakuutusmaksutulo					
Vahinkovakuutus	Mmk	3 404	3 380	Milj. e	573 569
Henkivakuutus	Mmk	2 855	2 321	Milj. e	480 390
Liikevoitto	Mmk	1 357	7 336	Milj. e	228 1 234
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja	Mmk	869	16 441	Milj. e	146 2 765
Taseen loppusumma	Mmk	22 679	39 339	Milj. e	3 814 6 616
Vakavaraisuuspääoma voitonjao jälkeen	Mmk	12 039	21 034	Milj. e	2 025 3 538
Henkilöstö keskimäärin					2 745 2 720
Tulos/osake	mk	12,87	289,56	euroa	2,16 48,70
Osinko/osake	mk	30,00	130,81	euroa	5,05 22,00
Osinko/tulos				%	233,2 45,2
Substanssi/osake käyvin arvoin	mk	295,03	623,53	euroa	49,62 104,87
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin	%			%	57,0 77,8
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	Mmk	11 192	15 537	Milj. e	1 882 2 613

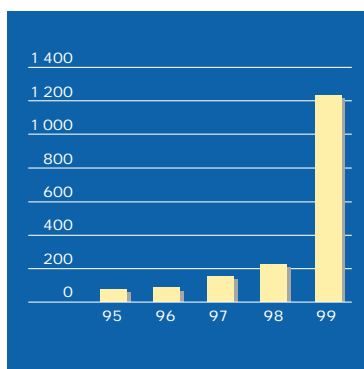
*Vuosikertomuksen rahamäärät ovat euroina
1 euro = 5,94573 markkaa*

Vakuutusmaksutulo, 959 milj. €
Konserni

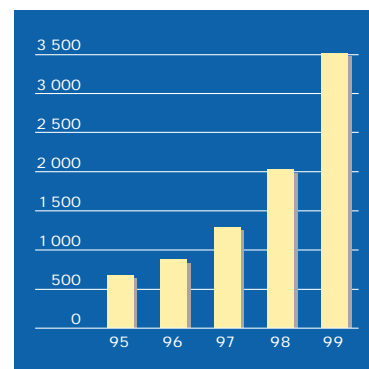

— Vahinkovakuutus
— Henkilövakuutus

Liikevoitto, milj. €
Konserni

Vakavaraisuuspääoma, milj. €
Konserni

Ehdotettu voitonjako ja verovelka
arvostuseroista on vähennetty

Tammikuu

- Merita myi omistamansa Pohjolan osakkeet Skandialle.
- Pohjola ja Posti allekirjoittivat yhteistyösopimuksen, joka käsittää auto- ja matkavakuutukset sekä yritysposteille kehitettävän PK-yrittäjäsuojan.
- Pohjola siirtyi käyttämään euroa arvopaperitoiminnassa, pääkirjanpidossa ja taloudellisessa tiedottamisessa.

Helmikuu

- Pohjolalaisten työasemat muuttuivat Windows NT-asetiksi.
- Marraskuussa aloitettujen henkilöstön sopeuttamista koskevien yt-neuvottelujen pitkittyessä Pohjolan toimihenkilöt ja myyntimiehet poistuivat 4.2. iltapäiväksi työpaikoiltaan.
- Pohjola osti 90 prosentin osake-enemmistön Russia Life Investment Ltd:sta, jonka omistuksessa on venäläinen vakuutusyhtiö Principal.
- Skandia ja Storebrand ilmoittivat aloittavansa vahinkovakuutusyhteistyön perustamalla uuden yhtiön Tukholmaan.

Maaliskuu

- Pohjolan Tuottoturvan rahastoalikoima laajeni kahdella uudella sijoitusrahastolla, yhteensä 38:aan.
- Pohjolan sponsoroima Mika Myllylä voitti Ramsaun MM-kisoissa kolme kultaa ja yhden hopeamitalin.
- Pohjola julkisti tuloksensa vuodelta 1998. Liikevoitto oli 1 357 miljoonaa markkaa. Ehdotettu osinko oli viisi markkaa ja lisäosinko 25 markkaa osakkeelta.
- Pohjola julkisti osinkopolitiikkansa. Yhtiön tavoitteena on vakuutustoimintaa harjoittamalla tuottaa lisäarvoa omistajilleen.
- Pohjolan ylin johto jätti paikkansa Suomi-yhtiön hallituksessa.

Huhtikuu

- Pohjolan varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.4. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Antti Potila ja Oiva Savela. Yhtiökokous hyväksyi osakepääoman muuttamisen euromääräiseksi ja siihen liittyvän rahastoannin.
- Pohjola otti ensimmäisenä vakuutusyhtiönä maailmassa käyttöön Wap-neuvontapalvelun, joka aluksi on suunnattu liikenne- ja autovakuutusasiakkaille.

Toukokuu

- Euro-Center avasi toimipisteet Istanbulissa ja Indianapolisissa Yhdysvalloissa palvelemaan Eurooppalaisen matkavakuutusasiakkaita.

Kesäkuu

- Pohjola, Osuuspankkikeskus ja A-lehdet perustivat Virtuaalinen Suomi -nimisen Internet-portaaliyhtiön, joka markkinoi verkkopohjaisia tietopalveluja.
- Pohjola päätti liittyä Skandian ja Storebrandin perustamaan vahinkovakuutusyhtiöön, joka sai työnimekseen Newco. Pohjolan omistusosuus olisi 25 %. Kullakin osakkaalla olisi yhtä suuri äänivalta uudessa yhtiössä.
- Venäjällä tuli voimaan määräys, että sinne matkustavilla on oltava matkavakuutus viisumin saamiseksi. Suomalaisista yhtiöistä vain Eurooppalaisen matkavakuutus hyväksyttiin aluksi tähän tarkoitukseen.

- Pohjola ja Osuuspankkiryhmä solmivat sopimuksen uusien koti- ja metsävakuutusten myynnin aloittamisesta Osuuspankeissa.

Elokuu

- Pohjolan osavuosikatsaus vuoden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta julkaistiin 10.8. Liikevoitto oli 496 miljoonaa euroa.
- Koko Pohjolan henkilöstö sai Internet-selaimet ja sisäinen tiedottaminen siirtyi pääasiallisesti intraan.
- Henkilöstö vietti yhteistä liikunta- ja urheilupäivää Eerikkilässä.

Syyskuu

- Suomi-yhtiön hallintoneuvosto päätti jatkaa Pohjolan ja kolmen muun vakuutusyhtiön tekemän yhteistyötarjoituksen pohjalta neuvotteluja ja pyysi kaikilta yksityiskohtaiset tarjoukset.

Lokakuu

- Pohjola myi luottovakuutustoimintansa Gerling Nordicille, joka on saksalaisen Gerling-Konzern Speziale Kreditversicherungs-AG:n pohjoismainen tytäryhtiö.
- Yhteispohjoismainen vahinkovakuutusyhtiö sai nimekseen if...
- Skandia myi omistamansa Pohjolan osakkeet Sampo-Leonialle.
- Pohjolan A1-Liikennekasko tuli markkinoille. Se otettiin asiakaskäyttöön Merita Rahoituksen A1-Autotorilla Internetissä.
- Henki-Pohjola toi markkinoille yksityishenkilöiden kapitalisaatiosopimuksen, jonka voi tehdä Internetissä.

Marraskuu

- Suomi-yhtiön hallintoneuvosto hylkäsi 23.11. Pohjolan ja kolmen muun vakuutusyhtiön tekemät yhteistyötarjoukset ja päätti, että yhtiö jatkaa toimintaansa itsenäisenä keskinäisenä henkivakuutusyhtiönä.

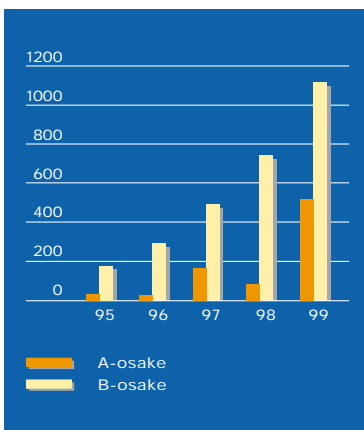
Joulukuu

- SFS-Sertifiointi Oy myönsi Pohjolan tapaturmavakuutusyksikölle sertifikaatin laatustandardista ja oikeuden käyttää siihen kuuluvaa sertifioidun laatujärjestelmän tunnusta.
- Henki-Pohjola julkisti uuden tuotteen, Pohjola NewLifen, jossa vastasyntyneiden vauvojen kummallekin vanhemmalle annetaan vuodeksi ilmainen 50 000 markan suuruinen vakuutusturva.
- Pohjola antoi positiivisen tulosvaroituksen, koska konsernin tulos ja vakavaraisuus olivat kasvaneet merkittävästi osakekurssien suotuisan kehityksen ansiosta. Yhtiöllä oli 2 600 miljoonaa euroa vakuutustoimintaan liittymätöntä pääomaa.
- Suomi-yhtiö ilmoitti 21.12. myyvänsä omistamansa Pohjolan osakkeet ryhmittymälle, johon Suomi-yhtiön lisäksi kuuluvat Ilmarinen ja Osuuspankkiryhmä.
- Pohjolan toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen pyysivät eroa tehtävistään. Hallitus pyysi heitä jatkamaan toistaiseksi.
- Vuosia kestänyt valmistautuminen tietojärjestelmiä uhanneen millennium-riskin torjuntaan huipentui vuoden vaihteessa 200 henkilön päivystykseen.

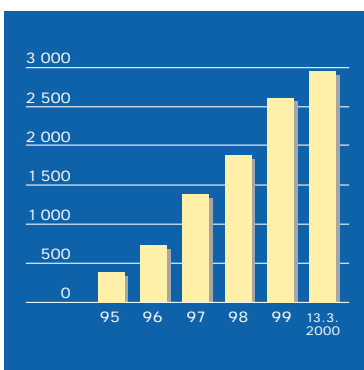
A- ja B-osakkeen kurssikehitys
€

Osakkeiden vaihto
Milj. €

Osakekannan markkina-arvo
Milj. €

Ehdotettu osinko oli 22 euroa osakkeelta, yhteensä 896 miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos kohosi 48,70 euroon (2,16 euroa). Konsernin substanssiarvo nousi 4,3 miljardiin euroon ja oli osaketta kohden laskettuna 104,87 euroa (49,62 euroa). Osakkeiden vaihtuvuus parani 82 %:iin. Pohjolalla oli yhteensä 7 099 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Ulkomaalaisomistus laski 34 %:iin (61%).

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on 35 000 000 euroa. Yhtiöjärjestyksen mukaan vähimmäispääoma on 35 000 000 euroa ja enimmäispääoma 140 000 000 euroa.

Osakkeet

Yhtiön osakkeet jakautuvat A- ja B-sarjan osakkeisiin. Osakkeilla on yhtäläiset oikeudet yhtiön varoihin ja voittoihin. Osakkeiden nimellisarvosta luovuttiin, kun osakepääoma muutettiin euromääräiseksi. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,86 euroa.

A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään 10 äänellä ja B-sarjan osake 1 äänellä. A-sarjan osakkeita on vähintään 0 kpl ja enintään 142 427 748 kpl ja B-sarjan osakkeita vähintään 20 412 252 kpl ja enintään 162 840 000 kpl.

A-sarjan osake voidaan muuntaa B-sarjan osakkeeksi A-sarjan osakkeen omistajan tai hallintarekisteröityjen osakkeiden osalta osakasluetteloon merkityn hallintarekisteröinnin hoitajan vaatimuksesta. Vuonna 1999 A-sarjan osakkeita muunnettiin B-sarjan osakkeiksi yhteensä 594 157 kpl eli 3 % A-sarjan osakkeista.

Äänirajoitus

Yhtiökokouksessa saa omasta puolestaan tai toisen valtuuttamana äänestää enintään yhdellä kymmenesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä. Mikäli osakkeina on useampi samaan konserniin kuuluva yhteisö, äänirajoitus koskee konserniin kuuluvien yhteisöiden yhteenlaskettua äänimäärää.

Hallituksen valtuutus

Yhtiön hallituksella ei ole avoimia osakeantivaltuuksia, vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlaskuvaltuuksia eikä optio-oikeusvaltuuksia. Konserniyhtiöiden hallituksilla ei ole myöskään omien osakkeiden lunastusvaltuuksia.

Pörssinoteeraus ja vaihto

Pohjolan osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä, A-osake pörssin perustamisvuodesta 1912 alkaen. Osakkeiden pörssierä on 200 kpl.

Pohjolan A-sarjan osakkeiden kurssi vahvistui 48 %:lla ja B-sarjan osakkeiden kurssi 31 %:lla. Samanaikaisesti Helsingin Pörssin HEX- yleisindeksi nousi 162 %, HEX- portfolioindeksi 66 % ja HEX-vakuutustoimiala 22 %.

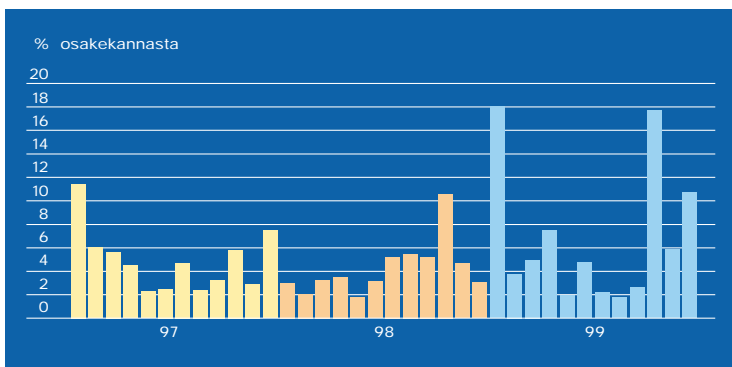
Pohjolan osakkeita vaihdettiin Helsingin Pörssissä 33,3 miljoonaa kappaletta (20,7 milj. kpl). Vaihtoarvo oli 1,7 miljardia euroa (0,8 miljardia euroa). Osakkeiden vaihtuvuus oli 82 % (51%).

Pohjolan osakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 2,6 miljardia euroa (1,9 miljardia euroa). Yhtiöllä oli vuoden lopussa ennen osingonjakoa 3,4 miljardia euroa vakuutustoimintaan liittymätöntä pääomaa.

Konsernin osakekohtaiset tunnusluvut		1995	1996	1997	1998	1999
Osakekohtainen tulos	euroa	0,85	1,23	2,29	2,16	48,70
Osakekohtainen oma pääoma	euroa	5,95	6,85	8,78	10,38	54,07
Osakekohtainen substanssi käyvin arvoin	euroa	18,12	24,26	33,75	61,19	120,05
verovelan vähentämisen jälkeen	euroa				49,62	104,87
Osakekohtainen osinko	euroa	0,25	0,34	0,50	5,05	22,00 ¹⁾
Osinko tuloksesta prosentteina	%	29,8	27,3	22,0	233,2	45,2
Efektiiivinen osinkotuotto						
Sarja A	%	2,6	1,8	1,5	11,0	32,4
Sarja B	%	2,8	1,9	1,5	10,9	36,2
Hinta/voitto-suhde						
Sarja A		11,7	14,9	14,8	21,3	1,4
Sarja B		10,9	14,2	14,7	21,5	1,3
Osakkeiden osakeantioikaistu keskipurssi						
Sarja A	euroa	10,34	16,14	28,75	38,38	48,21
Sarja B	euroa	10,77	13,86	26,79	39,95	51,77
Osakkeiden osakeantioikaistu alin kurssi						
Sarja A	euroa	8,33	9,59	17,49	27,25	41,00
Sarja B	euroa	6,81	9,08	17,16	26,41	41,00
Osakkeiden osakeantioikaistu ylin kurssi						
Sarja A	euroa	13,88	18,50	38,68	58,02	69,00
Sarja B	euroa	14,04	17,98	38,52	58,53	66,50
Osakkeiden osakeantioikaistu kurssi 31.12.						
Sarja A	euroa	9,87	18,28	33,97	46,03	67,99
Sarja B	euroa	9,19	17,43	33,79	46,44	60,78
Osakekannan markkina-arvo 31.12.						
Sarja A	milj. euroa	203,7	377,4	689,6	913,8	1 309,3
Sarja B	milj. euroa	184,3	349,8	689,6	968,6	1 303,9
Yhteensä	milj. euroa	388,0	727,2	1 379,2	1 882,4	2 613,2
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Sarja A	1 000 kpl	3 059	1 906	5 753	2 180	10 681
keskimääräisestä lukumäärästä	%	14,8	9,2	28,1	10,9	54,3
Sarja B	1 000 kpl	16 600	20 902	18 258	18 526	22 606
keskimääräisestä lukumäärästä	%	82,7	104,2	90,6	89,6	107,4
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä						
Sarja A	1 000 kpl	20 640	20 640	20 561	20 026	19 663
Sarja B	1 000 kpl	20 070	20 070	20 149	20 684	21 047
Yhteensä	1 000 kpl	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710
Osakkeiden lukumäärä 31.12.						
Sarja A	1 000 kpl	20 640	20 640	20 298	19 851	19 257
Sarja B	1 000 kpl	20 070	20 070	20 412	20 859	21 453
Yhteensä	1 000 kpl	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710

1) Hallituksen ehdotus

Osakkeiden vaihto, %

Osakepääoma 29.2.2000

	Osake- pääoma	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osake- pääomasta	Osuus äänistä
	euroa	kpl	%	%
A-sarja	16 299 660	18 958 833	46,57	89,71
B-sarja	18 700 340	21 751 167	53,43	10,29
Yhteensä	35 000 000	40 710 000	100,00	100,00

Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,86 euroa.

Osakeomistuksen jakautuminen sektoriluokittain 29.2.2000

	Osakkeenomistaja				Osakkeita				Yhteensä		Ääniä	
	Sarja A		Sarja B		Sarja A		Sarja B					
	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Yksityiset yritykset	99	2,5	307	5,3	5 291 241	27,9	1 914 916	8,8	7 206 157	17,7	25,9	
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	22	0,5	74	1,3	9 261 606	48,8	5 360 539	24,7	14 622 145	35,9	46,4	
Julkisyhteisöt	12	0,3	34	0,6	2 670 004	14,1	1 008 926	4,6	3 678 930	9,0	13,1	
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	92	2,3	159	2,8	373 335	2,0	405 133	1,9	778 468	1,9	1,9	
Kotitaloudet	3 771	93,6	5 135	89,1	653 087	3,4	999 408	4,6	1 652 495	4,1	3,6	
Ulkomaat ml. hallinta-rekisteröidyt	34	0,8	54	0,9	696 031	3,7	12 055 550	55,4	12 751 581	31,3	9,0	
Arvo-osuuksiksi vaihtamatta olevat osakkeet	-	-	-	-	13 529	0,1	6 695	0,0	20 224	0,1	0,1	
Yhteensä	4 030	100,0	5 763	100,0	18 958 833	100,0	21 751 167	100,0	40 710 000	100,0	100,0	

Osakeomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 29.2.2000

	Osakkeenomistaja				Osakkeita				Yhteensä		Ääniä	
	Sarja A		Sarja B		Sarja A		Sarja B					
	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1 - 50	2 041	50,7	2 793	48,5	55 790	0,3	55 400	0,3	57 542	0,1	0,2	
51 - 100	690	17,1	873	15,2	57 063	0,3	73 113	0,3	126 346	0,3	0,3	
101 - 500	952	23,6	1 416	24,6	214 907	1,1	352 519	1,6	542 448	1,3	1,1	
501 - 1 000	187	4,6	323	5,6	139 439	0,7	257 834	1,2	373 920	0,9	0,7	
1 001 - 5 000	116	2,9	226	3,9	234 259	1,2	496 296	2,3	752 460	1,9	1,4	
5 001 - 10 000	14	0,4	53	0,9	105 049	0,6	413 814	1,9	462 814	1,1	0,5	
10 001 - 50 000	10	0,2	54	0,9	238 461	1,3	1 086 893	5,0	1 322 223	3,3	1,7	
50 001 - 100 000	2	0,1	8	0,1	139 461	0,7	545 909	2,5	692 211	1,7	1,1	
100 001 - 1 000 000	9	0,2	14	0,2	3 387 456	17,9	4 431 350	20,4	4 957 240	12,2	14,0	
1 000 001 -	9	0,2	3	0,1	14 373 419	75,8	14 031 344	64,5	31 402 572	77,1	78,9	
Arvo-osuuksiksi vaihtamatta olevat osakkeet	-	-	-	-	13 529	0,1	6 695	0,0	20 224	0,1	0,1	
Yhteensä	4 030	100,0	5 763	100,0	18 958 833	100,0	21 751 167	100,0	40 710 000	100,0	100,0	

Osakekohtainen tulos

Konsernin osakekohtainen tulos kohosi 48,70 euroon (2,16 euroa). Oman pääoman tuotto käyvin arvoin oli 78 % (57 %). Konsernin substanssiarvo nousi 4,3 miljardiin euroon (2,0 miljardia euroa) ja oli osaketta kohden laskettuna 104,87 euroa (49,62 euroa).

Verotusarvot

Pohjolan osakkeille vahvistetut verotusarvot vuoden 1999 verotuksessa ovat:

A-sarja	47,60 euroa
B-sarja	42,53 euroa

Yhtiöveron hyvitysjärjestelmä

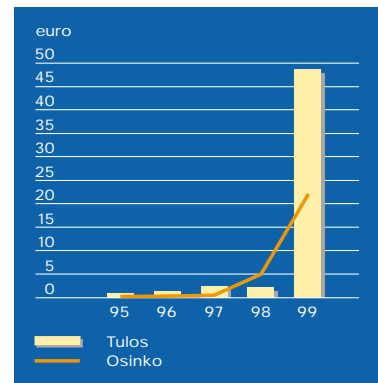
Pohjolan osinkoon sovelletaan yhtiöveron hyvitysjärjestelmää. Pohjola maksaa yhtiöveroa vähintään 7/18 jakamansa osingon määrästä. Suomessa verovelvolliselle osingonsaajalle hyvitetään yhtiön maksamasta verosta hänen omassa verotuksessaan määrä, joka vastaa 7/18 osingon määrästä. Hallituksen ehdottamaa osinkoa 22 euroa/osake vastaava hyvitys on 8,56 euroa/osake. Osingonsaajan veronalainen tulo on yhteensä 30,56 euroa/osake, joka on Suomen vuoden 2000 verotuksessa 29 prosentin mukaan verotettavaa pääomatuloa. Yhtiöveron hyvitys otetaan huomioon ennakonpidätyksen tavoin.

Osinkoehdotus

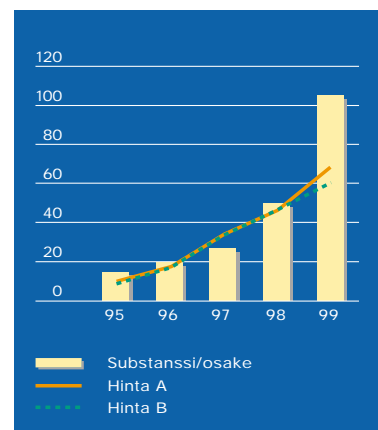
Yhtiön hallitus ehdottaa, että osinkoa maksetaan 22 euroa/osake eli yhteensä 896 miljoonaa euroa.

Hallituksen ehdotuksen mukaan yhtiökokouksen vahvistama osinko on osakkaiden nostettavissa osingon maksupäivästä 20.4.2000 lukien.

Tulos/osake ja osinko
€

Substanssi/osake
€

Kymmenen suurinta osakkeenomistajaa 29.2.2000

Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämän omistajaluettelon mukaan

	Osakkeet			Osuus osakkeista äänistä	
	A-sarja	B-sarja	Yhteensä	%	%
	kpl	kpl			
Leonia Oyj	2 025 000	1 374 514	3 399 514	8,35	10,23
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	1 023 169	1 785 057	2 808 226	6,90	5,69
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 865 689	521 295	2 386 984	5,86	9,07
Finanssi-Sampo Oy	2 109 158		2 109 158	5,18	9,98
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	1 728 519	304 696	2 033 215	4,99	8,32
Sijoitusyhtiö Pohta Ky	1 728 519	304 695	2 033 214	4,99	8,32
Sijoitusyhtiö Ahva Ky	1 728 519	304 695	2 033 214	4,99	8,32
Teollisuusvakuutus Oy	1 012 500	687 257	1 699 757	4,18	5,12
Osuuspankkikeskus-OPK osuuskunta	1 152 346	203 130	1 355 476	3,33	5,55
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	745 000		745 000	1,83	3,53
Yhteensä	15 118 419	5 485 339	20 603 758	50,61	74,13
Hallintarekisteröidyt osakkeet	678 549	11 998 787	12 677 336	31,14	8,89

Suurimmat omistajaryhmät 29.2.2000

Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämän omistajaluettelon mukaan

	Osakkeet			Osuus osakkeista äänistä	
	A-sarja	B-sarja	Yhteensä	%	%
	kpl	kpl			
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 865 689	521 295	2 386 984	5,86	9,07
Osuuspankkikeskus-OPK osuuskunta	1 152 346	203 130	1 355 476	3,33	5,55
Osuuspankkien Keskuspankki Oyj	583 109	149 565	732 674	1,80	2,83
Henkivakuutusosakeyhtiö Aurum		22 200	22 200	0,05	0,01
OP-Rahastoyhtiö Oy		205 800	205 800	0,51	0,10
Konserni yhteensä	1 735 455	580 695	2 316 150	5,69	8,49
Sijoitusyhtiö Ahva Ky	1 728 519	304 695	2 033 214	4,99	8,32
A-Vakuutus keskinäinen yhtiö		11 000	11 000	0,03	0,01
Konserni yhteensä	1 728 519	315 695	2 044 214	5,02	8,33
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	1 728 519	304 696	2 033 215	4,99	8,32
Sijoitusyhtiö Pohta Ky	1 728 519	304 695	2 033 214	4,99	8,32
Ryhmä yhteensä (yhteistyösopimus)	8 786 701	2 027 076	10 813 777	26,56	42,54
Vakuutusyhtiö Sampo Oyj	4 891	355 200	360 091	0,88	0,19
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	1 023 169	1 785 057	2 808 226	6,90	5,69
Teollisuusvakuutus Oy	1 012 500	687 257	1 699 757	4,18	5,12
Leonia Oyj	2 025 000	1 374 514	3 399 514	8,35	10,23
Leonia MM Rahastoyhtiö Oy		6 400	6 400	0,02	0,00
Konserni yhteensä	4 065 560	4 208 428	8 273 988	20,32	21,23

Osakkeenomistajat

Pohjolalla oli 29.2.2000 yhteensä 7 099 osakkeenomistajaa.

Johdon osakkeenomistus

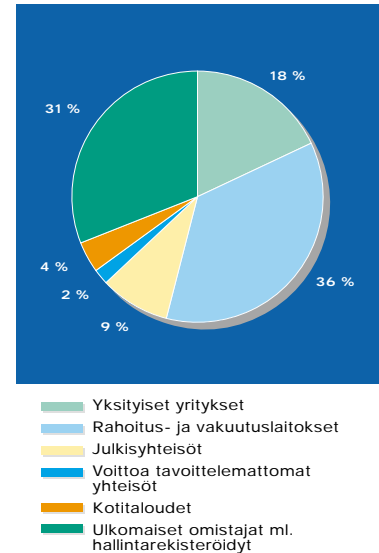
Hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen omistamien osakkeiden lukumäärä 31.12.1999 oli 2 915 kpl ja 29.2.2000 määrä oli 0 kpl. Osuus osakkeista oli 31.12.1999 0,007 % ja äänimäärästä 0,005 %.

Omistusosuuksien muutokset

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 §:n mukaisia ilmoituksia omistusosuuksien muuttumisesta.

- Skandia-konsernin osuus nousi 7.1.1999 yli 20 %:n Pohjolan äänimäärästä ja osakepääomasta, kun Merita-konserni myi osakkeensa Skandalille.
- Sampo-konserni, Finanssi-Sampo ja Kaleva ostivat Skandia-konsernilta Pohjola-osakkeet 13.10.1999, jonka seurauksena Sampo-konsernin omistusosuus nousi yli 15 %:n ja Finanssi-Sammon omistusosuus yli 5 %:n Pohjolan äänimäärästä ja osakepääomasta. Samana päivänä Sampo-konsernin ja Leonia Oyj:n osakekauppojen seurauksena Sampo-konsernin omistusosuus laski alle 10 %:n ja Leonia Oyj:n osuus nousi yli 5 %:n Pohjolan äänimäärästä ja osakepääomasta.
- Pohjolan A-osakkeiden lajimuunnon johdosta kokonaisäänimäärän muuttuttua 27.10.1999 sekä Leonia-konsernin että Sampo-konsernin omistusosuus ylitti 10 % Pohjolan äänimäärästä.
- Sampo-konsernin omistusosuus nousi 22.12.1999 yli 10 %:n Pohjolan osakepääomasta.
- Yhtiölle 21.12.1999 ilmoitettujen kauppasopimusten ja 19.1.2000 toteutuneiden kauppojen jälkeen Suomi-yhtiön omistusosuus laski alle 10 %:n Pohjolan äänimäärästä ja alle 5 %:n osakepääomasta, Ilmarisen osuus nousi yli 5 %:n Pohjolan äänimäärästä ja osakepääomasta, Osuuspankkikeskus-OPK osuuskunnan, Osuuspankkien Keskuspankin, Aurumin ja OP-Rahastoyhtiön omistusosuus nousi yli 5 %:n Pohjolan äänimäärästä ja osakepääomasta, Sijoitusyhtiö Ahva Ky:n osuus nousi yli 5 %:n äänimäärästä ja Sijoitusyhtiö Pohta Ky:n osuus nousi yli 5 %:n äänimäärästä. 4.1.2000 annetun ilmoituksen mukaan kaikki edellä mainitut tahot ovat osapuolena yhteistyösopimuksessa ja osapuolten yhteinen omistus ylittää 33 % Pohjolan äänimäärästä ja 25 % osakepääomasta.
- Vakuutusyhtiö Sampo Oyj:n ja Leonia Oyj:n 2.2.2000 allekirjoittaman sulautumissuunnitelman ja 31.12.2000 toteutuvan sulautumisen seurauksena konsernin, jonka emoyhtiönä määräysvaltaa käyttää Vakuutusyhtiö Sampo Oyj, omistusosuus nousee yli 20 %:n Pohjolan äänimäärästä ja osakepääomasta.

Osakkeiden omistus
29.2.2000

Kotitalouksien ostovoima koheni ja se kasvatti välillisesti myös yksityistalousmarkkinaa. Kilpailu yritysten vakuutuksista jatkui kireänä. Internet-palveluja kehitettiin ripeästi tarpeiden kasvaessa. If-vahinkovakuutusyhtiön perustaminen muutti kilpailutilannetta merkittävästi.

Pohjolan toiminta on vanhastaan kattanut kaikki vahinkovakuutustoiminnan osa-alueet: omaisuuden, vastuun, tapaturman ja muun varallisuuden vakuuttamisen. Vahinkovakuutuksessa hyvään kannattavuuteen pyritään riskien hallinnan keinoin, vakuutusmaksujen oikealla, korvausmenoa vastaavalla hinnoittelulla, oikein mitoitettulla jälleenvakuutusuojalla sekä monipuolisella sijoittamisella.

Markkinat nousukauden imussa

Vahinkovakuutusmarkkinoille on tyypillistä kansantalouden nousua vastaava kasvu. Vuonna 1999 vahinkoensivakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulon arvioidaan pysyneen edellisen vuoden 2,1 mrd. euron tasolla. Edellisvuoteen sisältyi lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kertaluontoinen maksunkorotus. Ilman tätä poikkeuksellista erää olisi ensivakuutuksen maksutulo kasvanut 7 %. Nousu oli peräisin pääasiassa voimakkaasta rakennustoiminnasta ja eräissä vakuutuslajeissa tehdyistä maksunkorotuksista sekä myös autokannan kasvusta.

Kotitalouksien ostovoiman kasvu palkankorotusten ja vähentyneen työttömyyden myötä vilkastutti entisestään asunto- ja autokauppaa. Ulkomaanmatkailu oli edellisen vuoden tasolla. Kilpailu yritysten vakuutuksista jatkui kireänä. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vapautuminen hintakilpailulle vuoden alussa lisäsi asiakkaiden siirtymistä yhtiöstä toiseen. Myös yksityistalouksiasiakkaiden hintatietoisuus on kasvanut ja herkkyyks yhtiön vaihtamiseen on lisääntynyt.

Kilpailutilanne Suomessa muuttui vuonna 1999 merkittävästi, kun Pohjola päätti kesällä mennä mukaan yhteispohjoismaiseen If-vahinkovakuutusyhtiöön. Kansainvälistyminen, verkkoliiketoiminta sekä vakuutusyhtiöiden ja pankkien lähentyminen muuttaa kilpailutilannetta tulevaisuudessa yhä enenevässä määrin.

Liikenne- ja autovahinkojen määrä kasvoi, mutta työtapaturmien määrä jäi edellisvuotista alhaisemmaksi. Liikennevakuutuksessa vakavien onnettomuuksien määrä lisääntyi. Myös omaisuusvakuutuksessa suurvahinkokehitys oli huolestuttava.

Pohjolan kotimaisen ensivakuutuksen maksutulo oli 539 milj. euroa (540 milj. e). Vertailukelpoinen maksutulo kasvoi 7 %. Markkinaosuus oli ennakkotietojen mukaan 25 % (26 %).

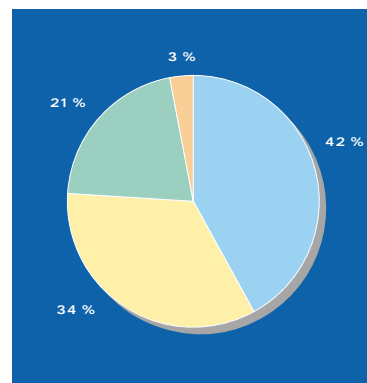
Yksityistalouksiasiakkaille Mittaturvaa

Pohjolan yksityistalouksilta saama maksutulo nousi 242 milj. euroon (230 milj. e). Kasvu oli peräisin lähinnä moottoriajoneuvovakuutuksista ja siihen vaikuttivat toteutetut maksutason korotukset sekä vilkas autokauppa.

Yksityistalouksissa toiminnan painopiste oli Pohjolan edellisenä syksynä markkinoille tuoman Mittaturva-palvelumallin hyödyntämisessä. Vuoden lopussa Mittaturva-sopimusten määrä ylitti 100 000 kappaleen rajan.

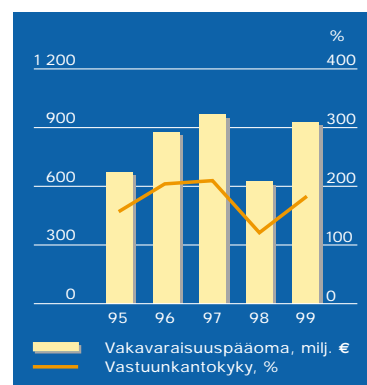
Vuoden aikana solmittiin useiden uusien myyntikanavien kanssa moottoriajoneuvovakuutusten myyntisopimuksia, jotka monipuolistivat vakuutusten myyntimahdollisuuksia. Osuuspankkien kanssa kehitettiin Kultaturva-kotivakuutus ja -metsävakuutus, joiden myynti Osuuspankeissa alkoi vuoden 2000 alussa.

Vakuutusmaksutulo asiakasryhmittäin
569 milj. €

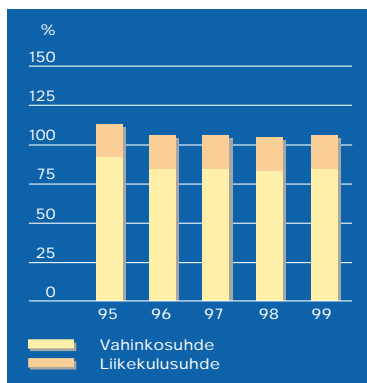

— Yksityistaloudet
— Yritykset
— Suuryritykset
— Muut

Vakavaraisuuspääoma
Milj. €

— Vakavaraisuuspääoma, milj. €
— Vastuunkantokyky, %

Yhdistetty kulusuhde
Konserni

Ennen kertaluontoisia eria ja valuuttakurssien vaikutusta

Internet-sivut tuote-esittelyineen uudistettiin ja mm.korvaushakemusten tuostaminen tehtiin mahdolliseksi. Eurooppalainen käynnisti matkavakuutusmyynnin Internetissä. Myös nuorten Easy-paketille rakennettiin omaleimainen verkkopalvelu. Panostusta Internetin hyödyntämiseksi jatketaan.

Autovakuutuksessa toteutetut maksunkorotukset eivät olleet riittävät vahinkojen lukumäärän kasvaessa selvästi. Liikennevakuutuksessa vahinkojen lukumäärä laski mutta ei riittävästi, jotta lajin tulos olisi parantanut. Yksityistapaturmavakuutuksen korvaukset kasvoivat loukkaantuneiden hoitokustannusten merkittävästi noustessa.

Yksityistalouksien vakuutustekninen kate laski edellisvuotiselta tasoltaan hieman lähinnä muun tapaturmavakuutuksen ja autovakuutuksen heikkenemisen myötä.

Yrityisasiakkaat

Pieniltä ja keskisuurilta yritysasiakkailta saatu maksutulo laski 192 milj. euroon (207 milj. e). Maksutulo aleni lakisääteisen tapaturmavakuutuksen edellisvuoden kertaluontoisen maksukorotuksen poistuessa. Vertailukelpoinen maksutulo kasvoi 6 %. Meklarien välittämänä tuli noin 5 % yritysasiakkaiden maksutulosta. Osuus oli edelleen lievässä kasvussa.

Yhtiöön ilmoitettujen vahinkojen lukumäärä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla. Vesijohtovahingot asunto- ja kiinteistöyhtiöissä lisääntyivät huolestuttavasti. Suurpalokehitys oli suotuisa. Yritysasiakkaiden vakuutustekninen kate säilyi edellisvuoden tasolla.

Suuriasiakkaat ja kansainvälinen toiminta

Suuriasiakkailta saatu maksutulo oli 118 milj. euroa (116 milj. e). Vastuu luottovakuutustoiminnasta siirtyi lokakuun alussa pohjoismaiselle Gerling Nordic-yhtiölle, jonka jakelukanavana Pohjola Suomessa toimii. Meklarimyyntin osuus nousi edelleen lievästi. Vahinkokehitys oli suotuisa. Yli 2 milj. euron vahinkoja sattui kaksi. Yhtiön jälleenvakuutusuojauksen toimintamalli on uudistettu ja osoittautunut hyväksi. Suurasiakkaiden vakuutusten vakuutustekninen kate parani lakisääteisen tapaturmavakuutuksen tuloksen kohentuessa.

Laatujärjestelmän käyttöönotto on lisännyt asiakaspalautteen merkitystä toiminnan kehittämisessä. Sen perusteella on kehitetty vuositarkastusmenettely, jonka asiakkaat ovat ottaneet positiivisesti vastaan. Vuositarkastuksessa käydään läpi vakuutusturva sekä tehdyt ja tarvittavat riskienhallinnan toimenpiteet.

Pohjola on merkinnyt kotimaista jälleenvakuutusta suomalaisilta vahinkovakuutusyhtiöiltä ja pooleilta sekä ulkomaista jälleenvakuutusta yhteistyökumppaneilta ja osakkuusyhtiöiltä lähinnä Pohjoismaista ja Baltiasta. Tytäryhtiö Principal aloitti toimintansa Venäjällä elokuussa. Vakuutusliikkeen siirto Ifiin merkitsee toteutuessaan uusia toimintalinjauksia. Tästä johtuen suomalaisilta vakuutusyhtiöiltä tuleva jälleenvakuutusliike on jätetty pääosin uudistamatta vuodelle 2000.

Kotimaisen jälleenvakuutuksen maksutulo oli 15 milj. euroa (15 milj. e). Muilta kuin suomalaisasiakkailta tulevan ulkomaisen jälleenvakuutuksen maksutulo oli 2 milj. euroa (3 milj. e).

Irtisanottu ulkomainen vakuutus

Irtisanotun ulkomaisen vakuutuksen vastuiden katkaisemista jatkettiin. Jäljellä oleva vakuutustekninen vastuuvélka oli 104 milj. euroa (114 milj e). Valuuttakurssikehityksen vaikutuksesta vastuuvélka kasvoi 10 milj. euroa. Tehtyjen ulkopuolisten arvioiden mukaan varaukset olivat turvaavasti määritellyt. Katkaisusopimusten vaikutus vakuutustekniseen katteeseen oli positiivinen.

if...

Pohjola, ruotsalainen Skandia ja norjalainen Storebrand päättivät kesällä yhdistää vahinkovakuutustoimintansa. Yhdistämispäätökseen vaikutti yhtiöiden yhteinen näkemys. Vahinkovakuutuksen kasvu on hidasta, kunkin yhtiön osaaminen voidaan hyödyntää paremmin yhdessä kuin erikseen, saavutettavat kustannussäästöt ovat merkittäviä sekä tuotteiden ja palvelujen kehittämismahdollisuudet paranevat.

Kukin yhtiö tuo oman erityisosaamisensa ja vahvuutensa uuteen yhtiöön, mikä lisää sen kilpailukykyä. Ifin tavoitteena on olla johtava vahinkovakuuttaja Pohjoismaissa ja ylläpitää vahva markkina-asema kullakin kansallisella markkina-alueella. Yhtiön laskennallinen markkinaosuus on 20 % Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan yhteisistä vahinkovakuutusmarkkinoista ja sillä on yhteensä noin neljä miljoonaa asiakasta.

Yksityistalousasiakkaat ovat myös Ifissä kuten Pohjolassakin suurin asiakasryhmä. Suomessa heitä palvelevat edelleen tutut pohjolalaiset. Asiakkaat hyötyvät Ifin tuomista mittakaavaeduista parempana palveluna ja kilpailukykyisinä vakuutusina. Lisääntyvän kansainvälistymisen seurauksena moni suomalaisyritys toimii jo useassa Pohjoismaassa. Ifin asiakkaana heidän on entistä vaivattomampaa hoitaa vakuutusasioitansa. Johtavana pohjoismaisena suurasiakkaiden vakuuttajana If tarjoaa asiakkailleen erittäin hyvän pohjoismaisen vahinkovakuutuspalvelun, jota täydentää laaja kansainvälinen yhteistyöverkko.

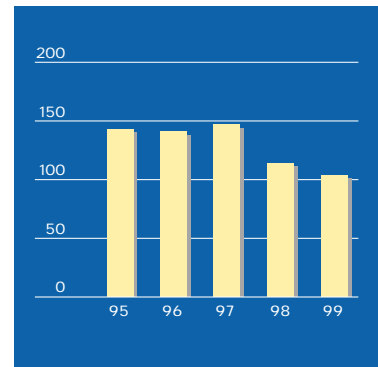
Ifin organisaatio rakentuu

Ifin organisoituminen alkoi kesällä. Yhtiön strategia perustuu eri pohjoismaissa sijaitseviin osaamiskeskuksiin sekä maarajat ylittävään organisaatioon. Henkilöstövalinnoissa on korostettu korkean ammattitaidon lisäksi henkilön valmiutta johtaa muutosta sekä toimia kansainvälisessä ympäristössä. Avainpaikkojen valintojen jälkeen yhtiöissä toteutettiin kaikille avoin haku intranetissä avoimiin tehtäviin yhtiö- ja maarajat ylittäen.

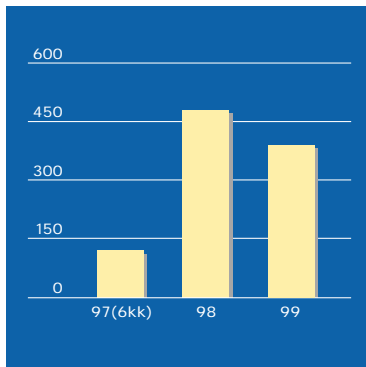
Suunnitelmien mukaan uuteen yhteispohjoismaiseen toimintatapaan siirryttäisiin vuoden 2000 aikana. Pohjolan vakuutustoiminnan luovutuksen edellyttämää Vakuutusvalvontaviraston suostumusta ei ole toistaiseksi saatu. Lupahakemuksen käsittelyä ovat viivästyttäneet mm. lakisääteisen tapaturmavakuutuksen erityispiirteet.

Ifin palvelukseen siirtyisi liiketoiminnan luovutuksen toteutuessa hieman yli tuhat henkilöä.

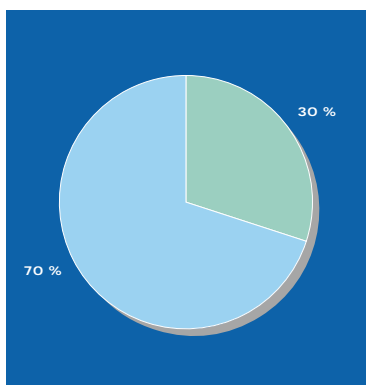
Omalla vastuulla oleva vastuuvélka, irtisanottu liike, milj. €

Vakuutusmaksutulo
Milj. €

Vakuutusmaksutulo asiakasryhmittäin
390 milj. €

Yritykset
Yksityistaloudet

Henkivakuutus on kasvava liiketoiminnan osa, jossa Pohjolan tavoitteena on pitkäaikaissäätämiseen kohdentuva vakuutuskanta. Ryhmäeläkevakuutus on ollut eräs toiminnan painopistealueita. Uusia tuotteita tuotiin markkinoille useita, ja osa niistä on saatavissa myös verkosta. Asiakashyvitykset säilyivät korkealla tasolla.

Pohjolan henkivakuutustoiminta jakaantuu kolmeen liiketoiminnan osaan, riski-henkivakuuttamiseen, vakuutussäästämiseen ja -sijoittamiseen sekä ryhmäeläkevakuutukseen. Riski-henkivakuutus on suojautumista perinteisiä henkilöriskejä vastaan. Vakuutussäästämässä ja -sijoittamisessa yhtiö tarjoaa tuotto- ja riskiprofililtaan erilaisia säästämistuotteita. Ryhmäeläkevakuutus on kollektiivinen ratkaisu, joka täydentää lakisääteistä eläketurvaa.

Vakuutussäästämässä ja -sijoittamisessa Pohjolan tavoitteena on erityisesti jatkuvamaksuiseen pitkäaikaissäätämiseen kohdentuva vakuutuskanta. Se antaa mahdollisuuden painottaa yhtiön omaa sijoitustoimintaa tuottoisampaan osakesijoittamiseen. Sijoitussidonnaisessa vakuutussäästämässä yhtiö on pyrkinyt volyymien kasvattamiseen liikekulusuhteen parantamiseksi. Pohjola on lisäksi tehnyt yhteistyötä arvossapidettyjen kotimaisten ja ulkomaisten rahastoyhtiöiden kanssa.

Ryhmäeläkevakuutuksessa liiketoiminta on vieläkin pitkäjänteisempää kuin yksilöllisessä eläkevakuutuksessa. Tämän vuoksi se on ollut eräs yhtiön toiminnan painopistealueita. Ryhmäeläkevakuutus tukee myös yksilöllisten ratkaisujen myyntiä. Yhteistoiminta erityisesti Ilmarisen kanssa on mahdollistanut asiakasyritysten kokonaisvakuutusturvan kattamisen. Mm. eläkesäätiöiden vastuuta on siirretty Pohjolan kannettavaksi kaikille osapuolille edullisin ehdoin.

Markkinat ja kilpailutilanne

Henkivakuutuksen maksutulo kasvoi kotimaassa ennakkotietojen mukaan noin 25 %. Kasvu oli voimakkainta säästöhenkivakuutuksissa ja aivan erityisesti sijoitussidonnaisissa henkivakuutuksissa. Eläkevakuutuksessa kasvu oli keskimääräistä pienempi. Kapitalisaatiosopimusten maksutulo aleni.

Matala korkotaso ylläpiti yksityishenkilöiden kiinnostusta perinteisiin vakuutussäästämistuotteisiin. Yhtiöiden yleisesti käyttämä laskuperustekorko aleni vuoden alussa prosenttiyksiköllä 3,5 %:iin, mutta kokonaistuoton aleneminen tältä osin vältettiin antamalla korkeampia tulokseen perustuvia asiakashyvityksiä. Sen sijaan yritykset ja yhteisöt eivät kuluneena vuonna sijoittaneet kapitalisaatiosopimuksiin vastaavassa määrin kuin edellisenä vuonna.

Osakekurssien voimakas nousu lisäsi selvästi sijoitussidonnaisten vakuutusten kiinnostavuutta, ja maksutulo kasvoi tällä alueella 80 %. Yksityishenkilöiden eläkevakuutusmyyntiä hidasti pitkään jatkunut epävarmuus verovähennysoikeuden laajuudesta. Maksutulo kasvoi kuitenkin 12 %.

Pohjolan asiakaskohderyhmät

Yhtiön riskivakuutusmyynnin kohderyhmänä ovat yksityiset henkilöt ja erityisesti perheet. Riskiturvan tarve pyritään aina selvittämään vahinkovakuutusasioiden käsittelyn yhteydessä Mittaturva-järjestelmää hyväksi käyttäen. Erityiseksi kohderyhmäksi nostettiin vuoden loppupuolella aloitetussa NewLife-kampanjassa nuoret lapsiperheet.

Vakuutussäästämisen markkinointi kohdennettiin edelleen säästämispotentiaalia tai varallisuutta omaaville aktiivi-ikäisille henkilöille. ”Vaurastuminen on sallittua”-kampanjalla tuotiin esiin vakuutussäästämisen soveltuvuutta erilaisiin säästämisen- ja sijoittamistarpeisiin sekä mahdollisuutta korkeaan tuottoon.

Ryhmäläkevakuutusten myyntiä suunnattiin mm. rekisteröityjen TEL-ratkaisujen vaihtamiseksi joustavampiin tuotteisiin. Markkinointiponnisteluja suunnattiin myös eläkesäästöihin tarjoamalla ryhmäläkevakuutuksia.

Pohjolan virolaisen tytäryhtiön, Seesam Life -henkiyhtiön toiminta saatiin käyntiin. Yhtiö solmi loppuvuonna kannansiirtosopimuksen, joka tulee kasvattamaan sen maksutuloa. Latviaan perustettiin henkivakuutusyhtiö Seesam Life Latvia, joka saanee toimiluvan keväällä 2000. Puolassa käynnistettiin henkivakuutusalan konsultointi- ja riskienhallintayhtiö.

Tuotteet ja palvelut

Pohjolan toimintaa leimasi koko kuluneen vuoden voimakkaana jatkunut kehitystyö. Vakuutussäästämisenä Tuottoturvan tuotteistoa ja palveluja laajennettiin. Erityinen Profundia –tuotteisto merkitsee asiakkaalle entistä laajempaa palvelua. Sijoitussidonnaisessa liiketoiminnassa lisättiin rahastoja ja otettiin käyttöön toimialarahastojen lisäksi myös alarahastoja käsittävät ns. mallisalkut.

Internet-yhteyden kautta kehitettiin myytäväksi eNet-sijoitusvakuutus, joka on yksityishenkilöille tarkoitettu takuutuottoinen kapitalisaatiosopimus. Verkkopalveluita kehitettiin mm. erilaisilla vakuutusturvan hintalaskureilla, joilla asiakas voi itse etsiä sopivia vakuutusratkaisuja. Pohjola on osakkaana Virtuaalinen Suomi Oy:ssä, joka tulee hyödyntämään ns. portaalaja verkko- ja digitaalisissa viestimissä. Pienten lasten vanhemmille tarkoitettu NewLife-ratkaisu on tarkoitettu perusvakuutusturvan ja yleisen henkivakuutustietouden lisääjäksi.

Vuoden lopussa aloitettiin sijoitussidonnaisen ryhmäläkevakuutuksen markkinointi. Sen tuotto on monipuolisempaa ja se täydentää perinteisempää kollektiivista eläketuotetta.

Liiketoiminnan kehitys ja asiakashyvitykset

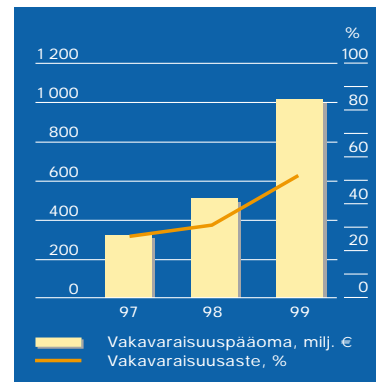
Pohjolan maksutulo oli 390 milj.euroa (480 milj.e) ja markkinaosuus 14 % (22 %). Yksilöllisen ja ryhmäläkevakuutuksen markkinaosuus kasvoi 21 %:iin (14 %), mikä johtui mm. eräiden eläkesäästöiden vastuunsiirroista.

Pohjolan rakennejärjestelyyn ja pääomistajien vaihtumiseen liittyvä epävarmuus haittasi vakuutusten myyntiä siitä huolimatta, että yhtiöllä on asiakkaiden tarpeita vastaavat ja tuotoltaan kilpailukykyiset tuotteet sekä vahva vakavaraisuus.

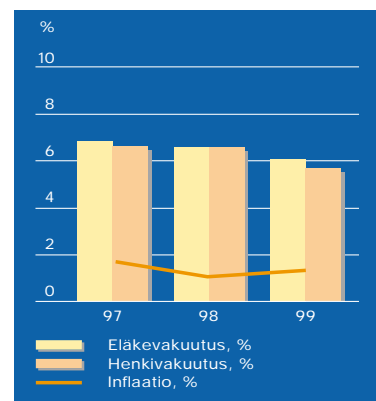
Henkivakuutuksen liikevoitto parani 89 milj. euroon (31 milj.e) erityisesti osakekurssien suotuisan kehityksen vuoksi. Myös vakuutustekninen tulos parani hieman edellisestä vuodesta.

Viiden viime vuoden aikana Pohjolan myöntämien asiakashyvitysten taso on ollut korkea. Pohjolan tavoitteena on antaa asiakkaiden vakuutussäästöille keskimäärin 1-2 prosenttiyksikköä suurempi tuotto verrattuna vastaavaksi ajaksi tehtyyn riskittömään sijoitukseen. Vuonna 1999 asiakkaiden saamat kokonaistuotot ylittivät vertailukohteena olleen riskittömän sijoituksen tuottotason vakuutuslajista riippuen 1,2-1,6 prosenttiyksiköllä. Keskimääräinen kokonaistuotto oli sopimuksen alkamisvuodesta riippuen eläkevakuutuksissa 5,9-6,1 %, henkivakuutuksissa 5,6-5,8 % ja kapitalisaatiosopimuksissa 5,4-5,8 %.

Vakavaraisuuspääoma
Milj. €

Asiakashyvitys ja perustekorko

Yhä useammat asiakkaat haluavat hoitaa vakuutusasiansa puhelimitse. Pohjolan puhelinpalvelua kehitettiin määrätietoisesti ja se edustaa tutkimusten mukaan maan parhaimmistoa. Myös verkkopalveluja lisättiin erityisesti nuorta asiakaskuntaa silmällä pitäen.

Pohjolan asiakaspalvelu kattaa vahinko- ja henkilövakuuttamisen, vakuutussäästämisen sekä lakisääteisen työeläkevakuuttamisen. Se suuntautuu yksityistalouksille, pienille ja keskiuurille yrityksille sekä suuryrityksille ja yhteisöille. Monikanavainen palvelumalli tuo palvelut mahdollisimman lähelle asiakasta.

Pohjolan asiakkaana on lähes miljoona koti- ja maatilataloutta. Kanta-asiakaita on 178 000 ja erilaisten keskittämisetujen piiriin kuuluu 313 000 asiakasta. Yrityisasiakkaita on 95 000. Pohjolan asema suuryritysten vakuuttajana on vahva.

Yksityisasiakkaiden palvelu perustuu Mittaturvaan ja Tuottoturvaan, joiden avulla asiakkaille räätälöidään juuri heidän tarpeisiinsa sopivat vahinko- ja henkilövakuutukset sekä säästö- ja sijoitustuotteet. Suurasiakkaita varten on kehitetty sekä palvelua että tiedonsaantia parantava uusi vakuutusten hoitojärjestelmä. Asiakaspalvelun parantamiseksi ja palveluprosessien kehittämiseksi Pohjola tehosti systemaattisen asiakaspalautteen keräämistä.

Puhelinpalvelun suosio kasvoi

Puhelinpalvelun suosio kasvoi edelleen. Tällä hetkellä jo yli puolet asioinneista tapahtuu puhelimitse. Asiakaspalvelijat vastaavat yli miljoonaan puheluun vuodessa. Pohjolan puhelinpalvelu on mittauksen mukaan maan parhaimpia. Asiakkaan odotusaika on keskimäärin 15 sekuntia ja puheluihin vastataan 90 %:sti.

Suurimmissa kaupungeissa Pohjolan toimistot ovat ns. täydenpalvelun kontoreita, joissa tarjotaan erityisosaamista mm. vakuutussäästämisessä ja sijoittamisessa, ammatinharjoittajien vakuuttamisessa sekä vaativissa vahinkoasioissa.

PohjolaPartner-toiminta käynnistyi keväällä 1999. Hakijoiden joukosta valitut partnerit koulutetaan Pohjolan perustamassa PartnerAkateemiassa. Partnerien vahvuus on yrittäjyys, toimiminen asiakkaiden lähellä sekä joustavat palveluajat.

Internet-sivut uudistettiin

Nuorille suunnatulle EASY-vakuutuspaketille rakennettiin interaktiivinen palvelukokonaisuus. Ensimmäinen vain verkosta ostettava tuote, yksityishenkilön kapitalisaatiosopimus eNet Takuutuotto, tuotiin markkinoille loppuvuodesta. Eurooppalainen käynnisti matkavakuutusmyynnin verkkosivuillaan.

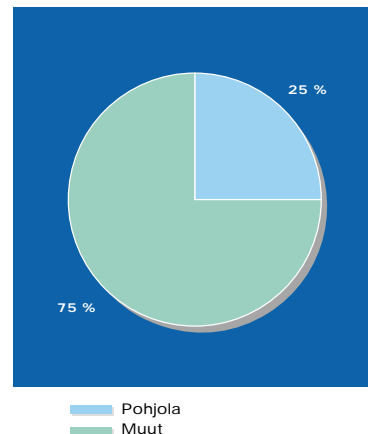
Pohjola on ensimmäisenä vakuutusyhtiönä maailmassa käynnistämässä WAP-teknologiaan perustuvia neuvontapalveluja.

Kansainväliset palveluverkostot

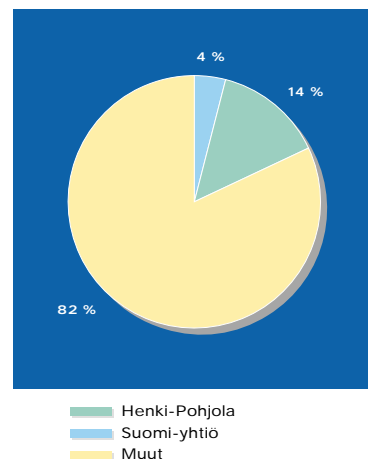
Suuryrityksiä palvelee kullekin asiakkaalle nimetty tiimi. Lisäksi Pohjola tarjoaa kansainvälisesti toimiville asiakkaille vakuutus- ja riskienhallintapalvelua 130 maassa. Pohjolan tytäryhtiö Principal palvelee asiakkaita Venäjällä ja Seesam-yhtiöt Baltiassa.

Eurooppalaisesta matkavakuutuksensa ottaneet saavat vahingon sattuessa korvaus- ja neuvontapalvelut jo matkakohteessa koko maailman kattavan verkoston kautta.

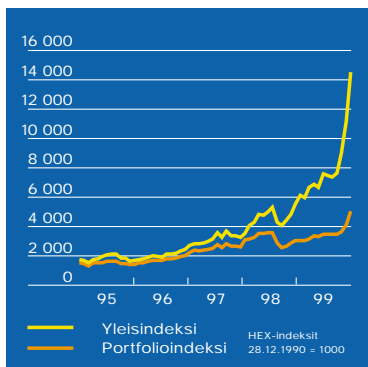
Vahinkovakuutuksen markkinaosuus

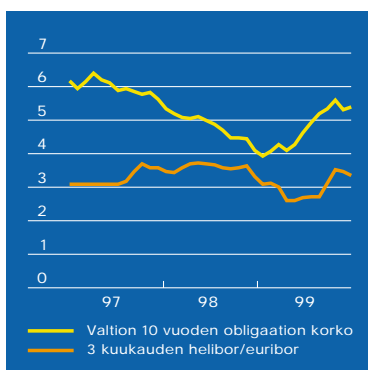
Henkilövakuutuksen markkinaosuus

Pörssiosakkeiden kurssikehitys

Korkotaso %

Keskeisten pörssien kehitys 1999

Maa	Indeksi	Muutos perusvaluutassa
Suomi	HEX	161,98 %
	HEX-portfolio	66,24 %
Saksa	Dax	39,10 %
Ranska	Cac 40	51,12 %
Englanti	FTSE 100	17,81 %
USA	S&P 500	19,64 %
Japani	Nikkei 225	36,79 %
Hongkong	Hang Seng	68,80 %

Sijoituskannan markkina-arvo nousi lähes 9 mrd. euroon. Arvopaperisijoitusten hajauttaminen ulkomaille jatkui painopisteen ollessa Euroopassa. Kiinteistöjä realisoitiin 113 milj. eurolla. Sijoituksista 95 % oli arvopapereissa. Ulkomaisten sijoitusten osuus arvopaperisijoituksista kasvoi 31 %:iin.

Sijoitustoiminnan tavoitteet

Pohjolan sijoitustoiminta perustuu yhtiön hallituksen vuosittain vahvistamaan sijoitussuunnitelmaan sekä hallituksen hyväksymiin sijoitusvaluutuksiin. Tavoitteena on saavuttaa hyvä tuotto sijoituskannalle pitkällä aikavälillä. Sijoituskannan tavoitejakaumaan korkosijoitusten, osakkeiden ja kiinteistöinvestointien kesken vaikuttavat vastuuvelan rakenne ja kesto sekä vakavaraisuus. Erityistä huomiota kiinnitetään sijoitusriskien hajauttamiseen, sijoitusten likvidisyyteen ja vastapuoliriskien.

Sijoitusympäristö

Maailmantalouden kehitys oli suotuisa vuonna 1999 Yhdysvaltojen jatkaessa edelleen talouskasvun veturina. Talouskasvusta huolimatta inflaatiopaineita ei syntynyt. Kaakkois-Aasian taloudet kääntyivät selvään nousuun. Myös Japani osoitti elpymisen merkkejä. Suomen talous kasvoi euroalueen ydinmaita nopeammin.

Yhdysvaltojen keskuspankki reagoi vahvaan talouskehitykseen nostamalla korkoja kolme kertaa vuoden aikana. Euroopan keskuspankki sen sijaan laski ensin loppukeväästä ohjauksena tukeakseen talouden elpymistä, mutta palautti koron takaisin 3 %:n tasolle marraskuussa. Pitkät korot nousivat vuoden loppua kohden talouskasvun kiihtymisen myötä sekä euroalueella että Yhdysvalloissa. Euro heikentyi selvästi vuoden aikana muita päävaluuttoja vastaan.

Osakemarkkinoiden kehitys oli erittäin hyvä maailmanlaajuisesti. Yritys-uudistuksia ja -kauppoja julkistettiin kiihtyvällä vauhdilla. Sijoittajien mielenkiinto kohdistui vuoden loppua kohden kasvavassa määrin teknologiaosakkeisiin, joiden arvostustasot nousivat ennätyskorkeiksi. Vuosituhannen vaihteeseen liittyvä epävarmuus ei ennako-odotuksista poiketen vaikuttanut merkittävästi osakemarkkinoiden kehitykseen loppuvuonna.

Suomen kiinteistömarkkinoilla toimitilojen ja asuntojen kysyntä jatkui voimakkaana erityisesti kasvukeskuksissa Tästä syystä hinta- ja vuokratasot nousivat edelleen. Tyhjien toimitilojen vähydestä ja kysynnän kasvusta johtuen pääkaupunkiseudulla käynnistyi useita merkittäviä hankkeita. Myös ns. kovan rahan asuntotuotanto oli vilkasta. Kiinteistöjen arvopaperistaminen ei edennyt odotetusti.

Pohjolan sijoitukset

Pohjolan sijoituskannan markkina-arvo oli vuoden päättyessä 8,9 mrd. euroa (5,5 mrd. euroa).

Mikäli vahinkovakuutustoiminnan luovutus If-vahinkovakuutusyhtiölle olisi toteutunut vuoden lopussa, olisi vahinkovakuutuksen sijoituksista siirtynyt Ifille alustavan proforma-laskelman mukaan 1,6 mrd. euroa. Kiinteistöinvestoinnit ja osa arvopaperisijoituksista jäävät Pohjolalle.

Sijoituskanta								
Milj. e	Vahinko- vakuutus	%	Henki- vakuutus	%	Holding- toiminnot	%	Yhteensä	%
Käypä arvo								
Kiinteistösijoitukset	236,9	8	105,5	3	0,1	-	342,5	4
Osakkeet	1 282,0	43	1 884,3	61	2 529,6	93	5 695,9	65
Joukkolainat	812,2	28	1 028,7	34	172,7	6	2 013,6	23
Muut rahoitusmarkkinavälineet	608,5	21	40,3	1	-	-	648,8	7
Lainasaamiset	0,1	-	0,7	-	-	-	0,8	-
Muut sijoitukset	13,7	-	15,0	1	25,3	1	54,0	1
	2 953,4	100	3 074,5	100	2 727,7	100	8 755,6	100
Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitukset			149,8				149,8	
Arvostusero								
Kiinteistösijoitukset	45,9		16,6		-		62,5	
Osakkeet	783,7		1 069,4		795,6		2 648,7	
Joukkolainat	11,7		21,8		1,3		34,8	
	841,3		1 107,8		796,9		2 746,0	
Kirjanpitoarvo yhteensä	2 112,1		2 116,5		1 930,8		6 159,4	
Sijoitustoiminnan nettotuotto								
Milj. e	Vahinko- vakuutus		Henki- vakuutus		Holding- toiminnot		Yhteensä	
Käteistuotot								
Korot	49,4		61,5		6,8		117,7	
Osingot	39,8		29,7		21,9		91,4	
Kiinteistötuotot	5,1		6,9		-		12,0	
Muut tuotot/kulut	1,9		1,5		0,7		4,1	
Yhteensä	96,2		99,6		29,4		225,2	
Arvonmuutos tuloslaskelmassa								
Myyntivoitot/tappiot	96,9		90,4		1 038,6		1 225,9	
Arvonlennukset	-28,7		-40,7		-0,4		-69,8	
Palautuneet arvonalennukset	19,8		26,1		0,3		46,2	
Poistot kiinteistöistä	-9,9		-2,3		-		-12,2	
Arvonkorotukset/oikaisut	-0,8		39,3		1 565,4		1 603,9	
Yhteensä	77,3		112,8		2 603,9		2 794,0	
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut	-1,2		-1,3		-0,2		-2,7	
Sijoitusten hoitokulut	-1,6		-1,4		-0,6		-3,6	
Yhteensä	170,7		209,7		2 632,5		3 012,9	
<i>Viiden vuoden kehitys on sivuilla 34-35</i>								

Arvopaperisijoituksia hajautettiin edelleen ulkomaille tuotto-riski-suhteen parantamiseksi. Ulkomaisten sijoitusten osuus kasvoi 31 % :iin (21 %). Ulkomaisista sijoituksista 85 % on Euroopassa.

Kiinteistösijoitusten realisointia jatkettiin. Vahinkovakuutuksesta myytiin kiinteistösijoituksia vuoden aikana 76 milj. euroa. Henkivakuutuksen kiinteistö-kannasta purettiin riskikeskittymiä 37 milj. euroa. Myydyistä kiinteistöistä valtaosa oli pääkaupunkiseudulla. Asuinhuoneistoja realisoitiin 244 kpl.

Kiinteistösijoitusten osuus koko sijoituskannasta oli 4 % (8 %). Kiinteistö-sijoituksista 64 % sijaitsee pääkaupunkiseudulla ja 36 % muualla Suomessa. Asuinhuoneistoja on yhteensä 1.285 kpl lähinnä pääkaupunkiseudulla.

Osakesijoitusten jakauma¹⁾ 31.12.1999

	Vahinkovakuutus		Henkivakuutus		Konserni	
	Milj. e	%	Milj. e	%	Milj. e	%
Käypä arvo						
Suomi	1 049	81	1 392	73	4 270	75
Muut Pohjoismaat	27	2	86	5	810	14
Muu Eurooppa	132	10	265	14	401	7
USA	41	3	70	4	112	2
Japani	19	2	43	2	63	1
Kehittyvät markkinat	24	2	41	2	63	1
	1 292	100	1 897	100	5 719	100

¹⁾ Sisältää osakesidonnaiset sijoitukset

Joukkolainasalkku¹⁾ 31.12.1999

	Vahinkovakuutus		Henkivakuutus		Konserni	
	Milj. e	%	Milj. e	%	Milj. e	%
Käypä arvo						
Valuuttajakauma						
EUR Suomi	300	37	555	55	888	45
EUR muut maat	378	47	409	40	917	46
SEK	20	3	41	4	63	3
GBP	43	5	11	1	55	3
USD	60	8	-	-	65	3
Muut	1	0	-	-	2	0
	802	100	1 016	100	1 990	100
Riskiluokitus						
AAA	620	77	843	83	1 633	82
AA+, AA, AA-	136	17	124	12	267	13
Muu	46	6	49	5	90	5
	802	100	1 016	100	1 990	100

¹⁾ Ei sisällä osakesidonnaisia sijoituksia

Vakavaraisuuden herkkyysoanalyysi (Vahinkovakuutus)

	Kanta käyvin arvoin 31.12.1999	Riski- parametri	Muutos	Vaikutus vakavaraisuus- pääomaan
	Milj. e			Milj. e
Joukkolainat	802	korko	1 %-yksikkö	31
Osakkeet ¹⁾	1 292	markkina-arvo	10 %	129
Kiinteistösijoitukset ²⁾				
asuinkiinteistöt	65	markkina-arvo	10 %	7
toimitilakiinteistöt	69	käteistuotto- vaade	+1 %-yksikkö -1 %-yksikkö	-8 11

Vakavaraisuuden herkkyysoanalyysi (Henkivakuutus)

	Kanta käyvin arvoin 31.12.1999	Riski- parametri	Muutos	Vaikutus vakavaraisuus- pääomaan
	Milj. e			Milj. e
Joukkolainat	1 016	korko	1 %-yksikkö	45
Osakkeet ¹⁾	1 897	markkina-arvo	10 %	190
Kiinteistösijoitukset ²⁾				
asuinkiinteistöt	38	markkina-arvo	10 %	4
toimitilakiinteistöt	33	käteistuotto- vaade	+1 %-yksikkö -1 %-yksikkö	-4 5

¹⁾ Sisältää osakesidonnaiset sijoitukset

²⁾ Ulkopuolisille vuokratut tilat 31.12.1999

Kiinteistökanta	Käypä arvo	Nettotuotto	Potent. nettotuotto	Vuokrattava huon.ala	Vajaa-käyttöaste
	Milj. e	%	% ¹⁾	m ²	%
Toimitilakiinteistöt					
Liike- ja toimistokiinteistöt	173	6,7 ²⁾	7,4 ²⁾	214 000	4,8
Tuotanto- ja varastokiinteistöt	9	10,7	12,5	21 000	3,5
Toimitilakiinteistöt yhteensä	182	6,9	7,6	235 000	4,4
Asuinkiinteistöt	107	4,3 ³⁾	4,3 ³⁾	100 000	
Voimalaitokset	26	6,6	6,6		
Rakennettu kiinteistökanta	315	6,0	6,4	335 000	
Maa-alueet ja vapaa-ajan kiinteistöt	12				
Saneerauksessa olevat	4				
Kiinteistösijoitusyhtiöt ja vähemmistöosuudet	12				
Kiinteistökanta yhteensä	343				

¹⁾ Sisältää tyhjien tilojen laskennallisen vuokran, keskimäärin 7,4 eur/m²/kk.
²⁾ Sisältää omassa sekä yhtiöryhmän käytössä olevien tilojen laskennallisen vuokran, keskimäärin 8,6 eur/m²/kk. Liike- ja toimistotiloista on omassa sekä yhtiöryhmän käytössä 37,7 %.
³⁾ Sisältää valtion korkotukea 0,2 milj. euroa.

Vajaaikäyttö-aste on laskettu huoneistokohtaisesti, muut luvut ovat kiinteistötasoisia.

Konsernin merkittävimmät osakeomistukset (listatut yhtiöt) 31.12.1999	Käypä arvo		Osuus osakkeista/äänistä
	Milj. e	kpl	%
Nokia Oyj ¹⁾	2 475	13 751 876	1,2
Försäkringsaktiebolaget Skandia	696	23 200 000	4,5
UPM-Kymmene Oyj	395	9 887 098	3,7
Sonera Oyj	275	4 044 600	0,6
Merita Oyj	104	17 816 750	2,1
Tietoenator Oyj	103	1 667 200	2,2
Kone Oyj	70	1 434 900	7,1/2,8
Sanoma-WSOY Oyj	53	1 047 019	2,9/1,7
Metso Oyj	47	3 652 279	2,7
Helsingin Puhelin Oyj	44	530 110	1,0
YIT-Yhtymä Oyj	40	3 710 000	12,6
Orion-yhtymä Oyj	40	1 770 684	2,5/3,6
Fortum Oyj	37	8 289 071	1,1
Huhtamäki Van Leer Oyj	36	1 070 146	3,4
Finnlines Oyj	35	1 114 800	5,6
Instrumentarium Oyj	30	940 523	3,9
Lassila & Tikanoja Oyj	29	1 169 100	7,4
Kesko Oyj	29	2 302 600	2,6/0,6
Rautakirja Oyj	27	558 000	8,6/10,2
Alma Media Oyj	23	737 498	4,7/6,6
¹⁾ 29.2.2000	484	2 336 976	0,2

Pohjolassa on käytössä tuloskortti ja jokaiselle pohjolalaiselle tehdään vuosittain henkilökohtainen kehittämissuunnitelma. Viime vuonna panostettiin erityisesti muutoksen johtamiseen, kielikoulutukseen ja päätetyöskentelyyn. Motivo-ohjelman avulla kehitetään työssä jaksamista.

Pohjolan henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 2 663 (2 849). Pääosa vähennyksestä selittyy luonnollisella poistumalla. Henkilöstön määrän sopeuttamiseksi toteutettiin yhteistoimintamenettely, jonka yhteydessä tuotannollisin perustein päättyi 34 henkilön työsuhde. Sopeuttamiseen liittyvät osa-aikaistamiset ja osa-aikaeläkejärjestelyt vastasivat 15 henkilön työpanosta. Lisäksi 36 henkilöä siirtyi uusiin tehtäviin yrityksen sisällä. Työntekijöiden keski-ikä on 43 vuotta.

Henkilöstön kehittäminen

Pohjolassa on käytössä tuloskortti (Balanced Scorecard) strategian viestimiseksi ja toteuttamiseksi koko henkilöstön keskuudessa. Vakuutusalan nopeutunut kehitys ja erilaiset muutokset on otettu huomioon lisääntyneinä investointeina esimiesvalmiuksiin. Osallistava johtamistapa, strateginen osaaminen sekä muutoksen johtaminen ovat olleet kehittämisen kohteina. Aihealueet on myös tehokkaasti viety työyhteisöihin.

Jokaisen kanssa käydään kehityskeskustelu ja sen tuloksena syntyy henkilökohtainen kehittämissuunnitelma. Liiketoimintojen omaa kehittämissuunnitelmaa on lisätty, jolloin myös koulutus kohdistuu tarpeen mukaisesti. Kielikoulutukseen osallistui 300 pohjolalaista. Pohjoismainen yhteistyö on lisännyt kielitaidon merkitystä. Jo useat kymmenet pohjolalaiset ovat myös suorittaneet päätetyöskentelyä helpottavan atk-ajokortin.

Työtyytyväisyys ja kannusteet

Henkilöstön keskuudessa tehdään vuosittain työtyytyväisyysmittaus. Se antaa hyvän mahdollisuuden tuoda esiin mielipiteensä mm. omasta työstä, työyhteisöstä, esimiestyöstä, tuotteiden laadusta ja Pohjolasta yrityksenä. Tutkimuksen perusteella voi saada ja antaa palautetta työyhteisökohtaisesti ja tarttua havaittuihin kehittämisaikaisiin. Ilmapiiromittauksen tulokset toimivat myös suoraan esimiestyön mittarina.

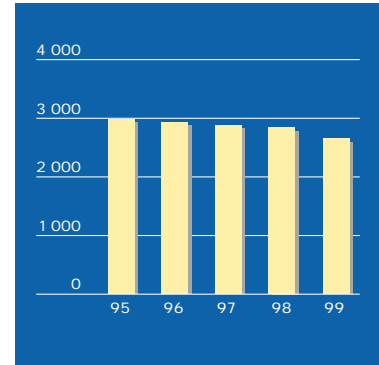
Palkkauksen kannustavuuden lisäämiseksi Pohjolassa otettiin käyttöön ohjausjärjestelmään liittyvä tulospalkkiojärjestelmä, jonka piirissä on koko henkilöstö myyntimiehiä lukuunottamatta. Tavoitteet ja palkkiointi rakentuvat taloudellisten mittareiden lisäksi asiakasnäkökulmaan, prosessien kehittämiseen sekä oppimisen ja kasvun näkökulmaan. Tämä takaa sekä lyhyen että pitkän tähtäyksen kehittämisen.

Työkykyä ylläpitämällä vuosia ja tehoa

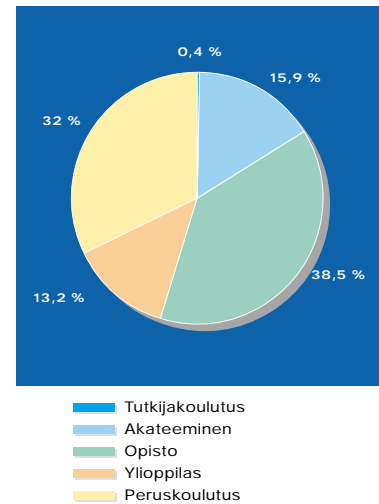
Työkykyä ylläpitävää toimintaa toteutetaan Pohjolassa johdon, henkilöstövastuisten esimiesten, työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyönä Ilmarisen Motivo-ohjelman mukaisesti. Toiminta kohdistuu erityisesti ikääntyviin työntekijöihin ja henkilöstön jaksamiseen muuttuvassa tietotyössä.

Toimintaan kuuluu mm. henkilöstön terveydentilan seuranta, kuten säännölliset ikäryhmätarkastukset, suunnatut osastojen terveystarkastukset ja työstressikartoitukset sekä sairaslomaseurannat. Fyysisiä ja ergonomisia työolosuhteita seurataan työpaikkakäynnillä.

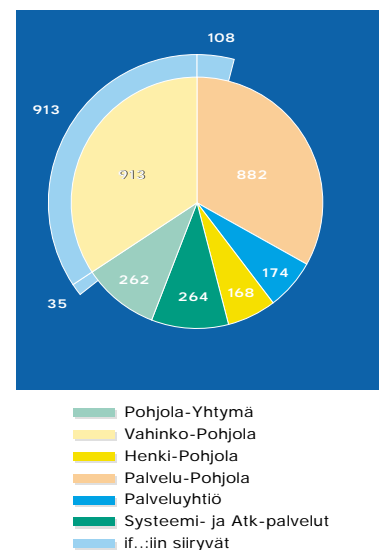
Henkilöstön määrä

Henkilöstön koulutus

Henkilöstö yhtiöittäin

Konsernin liikevoitto vuodelta 1999 oli 1 234 milj. euroa eli 1 006 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Kasvu johtui sijoitustuotoista, jotka olivat 1 448 milj. euroa (327 milj. e). Liikevoitosta vahinkovakuutuksen osuus oli 109 milj. euroa (155 milj. e), henkivakuutuksen osuus 89 milj. euroa (31 milj. e) ja holding-toimintojen osuus 1 036 milj. euroa (42 milj. e).

Liikevoittoon sisältyneiden sijoitustuottojen lisäksi tuloutettiin sijoitusomaisuusosakkeiden arvonkorotusta 1 565 milj. euroa.

Pohjolan vahinkovakuutustoiminnan luovutusta pohjoismaiselle If Vahinkovakuutusyhtiölle ei ole merkitty tilinpäätökseen, koska muun muassa vakuutus-toiminnan siirron edellyttämää Vakuutusvalvontaviraston suostumusta ei ole saatu.

Vahinkovakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo vuodelta 1999 oli 569 milj. euroa (573 milj. e). Henkivakuutuksesta maksutuloa kertyi 390 milj. euroa (480 milj. e). Pohjolan ympärillä käyty julkinen keskustelu synnytti epävarmuutta ja vaikeutti myyntiä. Yhtiön markkinaosuus aleni.

Osakekohtainen tulos nousi 48,70 euroon (2,16 e). Osakekohtainen substanssi oli käyvin arvoin 104,87 euroa (49,62 e). Konsernin oman pääoman tuotto käyvin arvoin oli 78 % (57 %). Kokonaispääoman tuotto oli 46 % (27 %).

Pohjola jakoi vuodelta 1998 osinkoa 5,05 euroa osakkeelta eli yhteensä 205 milj. euroa. Vuoden 1999 lopussa yhtiöllä oli laskennallisesti käytettävissään noin 3,4 mrd. euroa vakuutustoimintaan liittymätöntä pääomaa, kun perusteena on käytetty henkivakuutuksessa 30 %:n vakavaraisuutta ja vahinkovakuutuksessa sopimusten mukaisesti Ifille suunniteltua vakavaraisuutta. Määrä kasvoi erityisesti pörssikurssien nousun seurauksena.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 1999 jaetaan osinkona 22 euroa osaketta kohti eli yhteensä 896 milj. euroa. Ehdotetun voitonjaon jälkeen vakavaraisuuspääoma on 3,5 mrd. euroa (2,0 mrd. e). Vakavaraisuuspääomasta vahinkovakuutuksen osuus on 0,9 mrd. euroa (0,6 mrd. e), henkivakuutuksen osuus 1,0 mrd. euroa (0,5 mrd. e) ja holdingin osuus 1,6 mrd. euroa (0,9 mrd. e).

Pohjoismainen vahinkovakuutusyhtiö If

Pohjola sopi kesäkuussa vahinkovakuutustoimintansa liittämistä Skandian ja Storebrandin muodostamaan pohjoismaiseen If Vahinkovakuutusyhtiöön.

Uudesta yhtiöstä tulisi noin 20 %:n markkinaosuudella johtava vahinkovakuutusyhtiö pohjoismaisille markkinoille. Yhtiön strategiaan tavoitteisiin kuuluu liiketoimintamahdollisuuksien, suurtuotannollisten etujen ja yhteisen tietotaidon hyödyntäminen olemalla läsnä kaikissa pohjoismaissa. Pohjolan omistusosuus If-konsernin emoyhtiöstä, If Holdingista, tulisi siirron toteutuessa olemaan 25 %, Skandian 42 % ja Storebrandin 33 %. Äänivalta jaettaisiin tasan kolmeen osaan.

Osakassopimuksen mukaan If Holding on tarkoitus viedä pörssiin viimeistään vuonna 2001. Mikäli tämä tavoite toteutuu, se johtaisi lähtökohtaisesti kaikkien osakkaiden omistusosuuden alentumiseen 60 prosenttiin tai sen alle alkuperäisestä omistusosuudesta. Samalla äänivalta muuttuisi omistusosuutta vastaavaksi.

Sopimuksen mukaan Pohjola luovuttaisi If Vahinkovakuutusyhtiölle koko vahinkovakuutusliiketoimintansa sairauskuluvakuutusta lukuun ottamatta sekä 65 %:n vastuunkantokykyä 1.7.1999 vastaavan vakavaraisuuspääoman. Liikeriski ja tulos luetaan Ifille 1.7.1999 lukien.

Uuden yhtiön muodostaminen vaatii tavanomaiset luvat vakuutusvalvontaja kilpailuviranomaisilta. Viranomaisluvut Skandian ja Storebrandin vahinkova-

Konsernin taloudellinen kehitys		1995	1996	1997	1998	1999
Yleiset tunnusluvut						
Liikevaihto	Milj. e	742,2	711,6	1 016,9	1 530,7	2 548,2
Kokonaisvakuutusmaksutulo	Milj. e	507,1	497,5	635,9	1 052,7	958,8
Liikevoitto	Milj. e	77,5	88,5	156,2	228,2	1 233,8
liikevaihdosta	%	10,5	12,4	15,4	14,9	48,4
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	Milj. e	45,9	64,8	133,0	146,2	2 765,1
liikevaihdosta	%	6,2	9,1	13,1	9,6	108,5
Voitto ennen varauksia ja veroja	Milj. e	29,8	60,7	133,0	146,2	2 765,1
liikevaihdosta	%	4,0	8,5	13,1	9,6	108,5
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin	%	-13,4	30,2	28,4	58,6	70,2
verovelan vähentämisen jälkeen	%				57,0	77,8
Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoin	%	-1,5	14,5	13,6	27,0	46,3
Omavaraisuusaste käyvin arvoin	%	35,0	40,7	34,4	43,5	52,6
verovelan vähentämisen jälkeen	%				35,4	46,0
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä ¹⁾		2 359	2 255	2 816	2 745	2 720
Vahinkovakuutuksen tunnusluvut						
Liikevaihto	Milj. e	742,2	711,6	854,6	802,6	799,3
Kokonaisvakuutusmaksutulo	Milj. e	507,1	497,5	517,3	572,5	568,5
Vahinkosuhte	%	88,1	95,0	93,8	80,0	90,8
ilman valuuttakurssieroja	%		92,0	89,9	81,3	88,1
Liikekulusuhde	%	20,2	22,0	21,3	21,1	21,9
Yhdistetty kulusuhde	%	108,3	117,0	115,2	101,0	112,6
ilman valuuttakurssieroja	%		114,0	111,3	102,3	109,9
Toimintapääoma ²⁾	Milj. e	584,1	765,4	833,5	424,3	724,4
Tasoituspääoma	Milj. e	86,8	110,5	132,0	196,9	203,3
Vakavaraisuuspääoma ²⁾	Milj. e	674,9	880,3	968,9	624,6	930,5
Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuvelasta	%	73,8	94,3	100,7	60,2	88,8
verovelan vähentämisen jälkeen	%				49,6	70,4
Vastuunkantokyky	%	188,9	251,1	267,4	147,8	230,6
verovelan vähentämisen jälkeen	%				121,7	182,7
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä				2 640	1 023	984
Henkivakuutuksen tunnusluvut						
Liikevaihto	Milj. e			162,3	642,6	670,8
Kokonaisvakuutusmaksutulo	Milj. e			118,6	480,2	390,3
Liikekustannussuhde	%			236,8	169,4	121,3
Toimintapääoma	Milj. e			314,2	498,5	1 004,7
Tasoituspääoma	Milj. e			7,9	8,7	9,8
Vakavaraisuuspääoma	Milj. e			322,6	507,8	1 015,0
Vakavaraisuusaste	%			26,2	30,8	52,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä				176	168	172

¹⁾ Vuodet 1995-96 työmäärien suhteessa, v. 1997-99 työsuhteen perusteella.

²⁾ Vuosien 1995-1998 arvostuseroista on vähennetty laskennallinen verovelka vertailtavuuden vuoksi.

Konsernin tulos					
Mij. e	1995	1996	1997	1998	1999
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutuotot	433,3	431,9	463,4	513,1	509,3
Korvauskulut	-381,6	-410,4	-434,8	-410,4	-462,3
Liikekulut	-87,6	-95,0	-98,9	-108,0	-111,2
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-35,9	-73,5	-70,3	-5,3	-64,2
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut	113,0	161,8	241,0	161,0	171,5
Muut tuotot ja kulut	-	0,2	0,7	-0,3	1,4
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista	0,5	-	0,2	-0,2	0,4
Liikevoitto	77,6	88,5	171,6	155,2	109,1
Tasoitusmäärän muutos	-32,1	-23,7	-29,4	-64,9	-6,4
Sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut	0,5	-	0,2	0,5	-0,8
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	46,0	64,8	142,4	90,8	101,9
7-12/1997					
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo			117,6	478,5	388,2
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut			24,7	97,7	209,7
Maksetut korvaukset			-39,7	-93,5	-161,6
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta			-92,3	-430,1	-324,5
Liikekulut			-12,8	-20,5	-22,3
Liikearvon poisto			-0,5	-0,9	-0,9
Liiketappio/voitto			-3,0	31,2	88,6
Tasoitusmäärän muutos			-0,7	-0,8	-1,0
Lisäedut (asiakasedut)			6,7	-16,8	-26,0
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja			3,0	13,6	61,6
Holding					
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut				67,6	1 067,1
Konserniliikearvon poisto			-12,3	-24,7	-24,7
Muut tuotot ja kulut				-1,7	-7,3
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista				0,7	1,1
Liikevoitto			-12,3	41,9	1 036,2
Sijoitusten arvonorotukset				-	1 565,4
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja			-12,3	41,9	2 601,6
1995 1996 1997 1998 1999					
Konserni yhteensä					
Liikevoitto	77,6	88,5	156,2	228,2	1 233,8
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	46,0	64,8	133,0	146,2	2 765,1
Satunnaiset tuotot	-	-	22,4	-	-
Satunnaiset kulut	-16,2	-4,0	-22,4	-	-
Voitto ennen varauksia ja veroja	29,8	60,8	133,0	146,2	2 765,1
Verot	-11,6	-13,5	-39,7	-58,1	-781,9
Vähemmistöosuus	1,0	-	-	-	-0,5
Konsernin voitto tilikaudelta	19,2	47,3	93,3	88,1	1 982,7
Siirretään oman pääoman eriin:					
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero	-2,0	1,7	-3,5	-3,0	-4,0
Tilikauden voitto	21,2	45,6	96,8	91,1	1 986,7
	19,2	47,3	93,3	88,1	1 982,7

kuutusliiketoimintojen osalta samoin kuin kilpailuviranomaisten luvat kokonaisjärjestelyn osalta on saatu. Pohjolan vahinkovakuutustoiminnan luovutus edellyttää Vakuutusvalvontaviraston suostumusta toimenpiteeseen. Lupahakemuksen käsittelyä ovat viivästyttäneet mm. lakisääteisen tapaturmavakuutuksen erityispiirteet.

Jos luovutus olisi tapahtunut 31.12.1999, Ifille siirtyvän nettovarallisuuden määrä olisi ollut alustavan pro forma-laskelman mukaan noin 222 milj. euroa. Luku täsmentyy, kun viranomaisten kannanotot, due diligence-tarkastuksen tulos, sopimuksen toimeenpanoon ja tulkintaan liittyvät tekijät sekä siirtymäajan tulos ovat tiedossa. Pohjola saisi vastikkeena If Vahinkovakuutusyhtiön osakkeita, jotka vaihdettaisiin If Holdingin osakkeisiin.

Ifin ilmoittama toteutunut konsernin pro forma-liikevoitto maaliskuu-joulukuulta 1999 oli 226 milj. euroa ja satunnaiset tuotot 140 milj. euroa. Liikevoittoon sisältyi Skandian ja Storebrandin maaliskuu-joulukuun liikevoittoa 82 milj. euroa ja Pohjolan heinä-joulukuun liikevoittoa 144 milj. euroa. If julkisti myös koko vuotta 1999 koskevan pro forma-liiketappion -30 milj. euroa. Ifin tulos oli merkittävästi Pohjolan odotuksia huonompi. Tulos on laskettu ruotsalaisten lasientaperiaatteiden mukaisesti, jolloin osakkeet on arvostettu käypään arvoon ja rahoitusmarkkinavälineet hankintameno. Pohjolan Ifille ilmoittamat tiedot perustuvat alustaviin pro forma-laskelmiin.

Vahinkovakuutus

Vahinkovakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo pieneni yhdellä prosentilla ja oli 569 milj. euroa (573 milj. e). Maksutulon kasvu oli 6 % ilman lakisääteisen tapaturmavakuutuksen edellisvuoden kertaluontoista maksunkorotusta. Lakisääteinen tapaturmavakuutus vapautui kilpailulle vuoden alusta lukien. Liikenne- ja autovakuutuksen maksuja korotettiin heikon vahinkokehityksen seurauksena. Pohjolan markkinaosuus oli 25 % (26 %).

Vahinkovakuutuksen liikevoitto oli 109 milj. euroa (155 milj. e) ja vakuutustekninen kate -64 milj. euroa (-5 milj. e). Vakuutustekninen kate ennen valuuttakurssimuutoksia ja poikkeuksellisia eriä heikkeni hieman ja oli -28 milj. euroa (-25 milj. e). Vertailukelpoisiksi muutettuina vahinkosuhte oli 84 % (83 %) ja yhdistetty kulusuhde 106 % (105 %).

Valuuttakurssikehitys heikensi vakuutusteknistä katetta 14 milj. euroa, edellisenä vuonna se paransi tulosta 7 milj. euroa. Liikennevakuutuksen korvausvastuun tarkistaminen pienensi vuoden 1999 tulosta 22 milj. euroa. Edelliseen vuoteen puolestaan sisältyi tulosta parantavia lakisääteisten lajien maksutulo- ja vastuuvélkatarkistuksia 13 milj. euroa.

Kotimaisen ensivakuutuksen kertaluontoisista eristä ja valuuttakurssien vaihtelusta puhdistettu vakuutustekninen kate parani -29 milj. euroon (-39 milj. e). Vertailukelpoinen yhdistetty kulusuhde oli 106 % (108 %). Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusmaksutuotot kasvoivat, sillä palkkojen nousu vuonna 1998 osoittautui edellisessä tilinpäätöksessä tehtyä arviota suuremmaksi. Liikennevakuutuksen tulos säilyi edellisen vuoden tasolla. Autovakuutuksessa korvauskulut nousivat odotettua enemmän. Muilta osin ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Liikeriski luottovakuutustoiminnasta siirtyi lokakuun alussa pohjoismaiselle Gerling Nordic Kredittforsikring AS:lle. Omalla vastuulla oleva vastuuvélka oli tällöin 0,4 milj. euroa. Suomalaisen vakuutuskannan siirto Gerlingille toteutui vuoden lopussa. Ulkomaisten vastuuden luovutus tapahtuu kuluvan vuoden aikana.

Vahinkovakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo			
Milj. e	1998	1999	Muutos %
Kotimainen ensivakuutus			
Lakisäiteinen tapaturma	161,0	145,0	-10
Muu tapaturma ja sairaus	42,2	43,8	4
Moottoriajoneuvonvastuu	82,9	91,7	11
Maa-ajoneuvot	66,1	70,8	7
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus	31,1	30,3	-3
Palo- ja muu omaisuusvahinko	108,8	108,1	-1
Vastuu	31,3	29,4	-6
Lakisäiteinen ympäristö	-	0,6	
Luotto ja takaus	2,7	3,3	19
Oikeusturva	2,7	3,5	26
Muu	11,6	12,1	5
Yhteensä	540,4	538,6	0
Kotimainen jälleenvakuutus	14,3	14,7	3
Jatkuva ulkomainen vakuutus	17,8	14,6	-16
Yhteensä	572,5	567,9	-1
Irtisanottu ulkomainen vakuutus	-	0,6	
Yhteensä	572,5	568,5	-1

Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen kate, vahinkosuhde ja yhdistetty kulusuhde						
	1998			1999		
	Milj. e	%	%	Milj. e	%	%
Kotimainen ensivakuutus						
Lakisäiteinen tapaturma	13,9	86	91	4,1	91	96
Muu tapaturma ja sairaus	-4,7	83	112	-4,9	80	111
Moottoriajoneuvonvastuu	-27,9	115	136	-43,2	129	150
Maa-ajoneuvot	5,0	73	92	1,7	76	98
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus	1,7	56	93	0,3	59	98
Palo- ja muu omaisuusvahinko	-7,2	73	107	-5,1	73	105
Vastuu	-4,7	100	121	-4,3	97	122
Lakisäiteinen ympäristö	-			0,5	2	10
Luotto ja takaus	-0,7	-15	153	0,7	-57	64
Oikeusturva	-0,8	92	133	-0,5	96	114
Muu	0,5	62	91	-1,4	84	132
Yhteensä	-24,9	85	105	-52,1	89	110
Kotimainen jälleenvakuutus	1,3	55	86	0,4	68	96
Jatkuva ulkomainen vakuutus	6,2	-4	37	-5,8	136	168
Yhteensä	-17,4	81	102	-57,5	90	112
Irtisanottu ulkomainen vakuutus	12,1			-6,7		
Yhteensä	-5,3	80	101	-64,2	91	113

Valuuttakurssien vaikutus vahinkovakuutukseen				
Milj. e	1996	1997	1998	1999
Vakuutustekninen kate	-13,1	-18,2	6,9	-13,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto	5,6	15,0	-0,8	19,3
Tulosvaikutus yhteensä	-7,5	-3,2	6,1	5,7
Arvostuserojen muutos	9,1	20,4	-7,7	11,4
Kokonaisvaikutus	1,6	17,2	-1,6	17,1

Henkivakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo			
Milj. e	1998	1999	Muutos %
Henkivakuutus	130,2	103,7	-20
Kapitalisaatiosopimus	247,2	122,8	-50
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	2,2	2,6	21
Eläkevakuutus	100,6	161,2	60
Yhteensä	480,2	390,3	-19
Sijoitussidonnaisen vakuutuksen osuus	44,1	62,2	41

Henkivakuutuksen korvauskulut			
Milj. e	1998	1999	Muutos %
Maksetut korvaukset			
Henkivakuutus	34,6	83,1	140
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	1,5	1,8	24
Eläkevakuutus	34,9	42,7	22
Takaisinostot	22,6	34,0	50
Korvausten selvittelykulut	1,1	1,4	30
Yhteensä	94,7	163,0	72
Korvausvastuun muutos (ml. tasoitusvastuu)	28,9	13,1	-54
Korvauskulut yhteensä	123,6	176,1	43

Kotimaisen jälleenvakuutuksen ja jatkuvan ulkomaisen vakuutuksen valuuttakurssivahteluista puhdistettu vakuutustekninen kate oli -3 milj. euroa (7 milj.e). Tuloskehitys oli seurausta vahinkomäärien vuosittaisesta vaihtelusta. Pohjola osti helmikuussa määräysvallan englantilaisesta omistusyhtiöstä, jonka ryhmään kuuluu venäläinen vakuutusyhtiö Principal. Vakuutusyhtiö sai kesäkuussa oikeudet harjoittaa vahinkovakuutusta.

Irtisanotussa ulkomaisessa vakuutuksessa vakuutustekninen kate ennen valuuttakurssimuutoksia oli 4 milj. euroa (7 milj. e). Tehdyt varaukset olivat riittävät. Korvausten maksun sekä tehtyjen katkaisusopimusten tuloksena vastuovelka valuuttamääräisesti aleni. Toisaalta valuuttakurssikehitys kasvatti vastuuvelan määrää. Vuoden lopussa omalla vastuulla oleva vastuovelka oli 104 milj. euroa (114 milj. e).

Henkivakuutus

Henkivakuutuksen liikevoitto parani 89 milj. euroon (31 milj. e) sijoitustuottojen suotuisan kehityksen ansiosta.

Kokonaisvakuutusmaksutulo aleni 390 milj. euroon (480 milj. e). Laskuperustekorona tiedossa ollut alentuminen lisäsi edellisen vuoden lopussa erityisesti kertamaksuisia vakuutuksia. Vuonna 1999 niiden myynti oli vähäisempää. Sen sijaan maksutuloon vaikutti muutaman suuren eläkesäätiövastuun vakuuttaminen.

Eläkevakuutuksen maksujen verovähennysoikeuteen suunnitellut muutokset lykkäsivät alkuvuonna useiden asiakkaiden päätöksentekoa sekä uusien sopimusten tekemisen että olemassa olevan vakuutusturvan täydentämisen osalta. Sijoitussidonnaisten vakuutusten suosio kasvoi edelleen. Pohjolan rakennejärjestelyyn ja pääomistajien vaihtumiseen liittyvä epävarmuus vaikutti vakuutusten myyntiin, vaikka yhtiöllä on kilpailukykyiset tuotteet. Pohjolan markkinaosuus aleni ennakkotietojen mukaan 14 %:iin (22 %).

Vahinkovakuutuksen sijoituskanta 31.12.						
Milj. e	1995	1996	1997	1998	1999	1999 %
Käypä arvo						
Kiinteistösijoitukset	504,9	491,6	405,3	314,2	236,9	8
Osakkeet	727,4	1 021,1	1 337,4	751,6	1 282,0	43
Joukkolainat	323,8	484,2	508,6	733,5	812,2	28
Muut rahoitusmarkkinavälineet	104,8	37,5	51,0	71,6	608,5	21
Lainasaamiset	167,2	125,6	92,2	0,7	0,1	-
Muut sijoitukset	34,0	30,1	33,5	13,0	13,7	-
	1 862,1	2 190,1	2 428,0	1 884,6	2 953,4	100
Arvostusero						
Kiinteistösijoitukset	121,1	121,3	93,3	61,2	45,9	
Osakkeet	369,5	573,9	832,2	375,2	783,7	
Joukkolainat	10,9	20,2	30,8	40,9	11,7	
	501,5	715,4	956,3	477,3	841,3	
Kirjanpitoarvo yhteensä	1 360,6	1 474,7	1 471,7	1 407,3	2 112,1	

Henkivakuutuksen sijoituskanta 31.12.					
Milj. e		1997	1998	1999	1999 %
Käypä arvo					
Kiinteistösijoitukset		133,7	144,1	105,5	3
Osakkeet		426,9	795,0	1 884,3	61
Joukkolainat		875,1	1 037,2	1 028,7	34
Muut rahoitusmarkkinavälineet		40,5	65,9	40,3	1
Lainasaamiset		4,2	1,5	0,7	-
Muut sijoitukset		31,6	33,5	15,0	1
		1 512,0	2 077,2	3 074,5	100
Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitukset		22,9	59,7	149,8	
Arvostusero					
Kiinteistösijoitukset		18,5	18,8	16,6	
Osakkeet		102,3	289,6	1 069,4	
Joukkolainat		48,1	76,5	21,8	
		168,9	384,9	1 107,8	
Kirjanpitoarvo yhteensä		1 366,0	1 752,0	2 116,5	

Holdingin sijoituskanta 31.12.				
Milj. e		1998	1999	1999 %
Käypä arvo				
Kiinteistösijoitukset		0,5	0,1	-
Osakkeet		1 469,1	2 529,6	93
Joukkolainat		9,9	172,7	6
Muut sijoitukset		5,0	25,3	1
		1 484,5	2 727,7	100
Arvostusero				
Osakkeet		1 292,4	795,6	
Joukkolainat		0,5	1,3	
		1 292,9	796,9	
Kirjanpitoarvo yhteensä		191,6	1 930,8	

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotto					
Milj. e	1995	1996	1997	1998	1999
Käteistuotot					
Korot	47,1	55,2	51,3	49,3	49,4
Osingot	20,2	28,6	39,0	28,9	39,8
Kiinteistötuotot	19,7	19,0	15,5	10,4	5,1
Muut tuotot/kulut	-2,7	1,2	2,9	-0,7	1,9
Yhteensä	84,3	104,0	108,7	87,9	96,2
Arvonmuutos tuloslaskelmassa					
Myyntivoitot/tappiot	115,4	60,4	131,9	111,7	96,9
Arvonlennukset	-41,5	-7,2	-15,8	-36,5	-28,7
Palautuneet arvonalennukset	4,9	22,9	35,5	9,9	19,8
Poistot kiinteistöistä	-43,4	-11,8	-13,5	-8,6	-9,9
Arvonkorotukset/oikaisut	0,5	-	0,2	0,5	-0,8
Yhteensä	35,9	64,3	138,3	77,0	77,3
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut	-3,9	-3,0	-2,5	-1,5	-1,2
Sijoitusten hoitokulut	-2,7	-3,4	-3,2	-2,0	-1,6
Yhteensä	113,6	161,9	241,3	161,4	170,7

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotto				
Milj. e	1997/ 7-12	1998	1999	
Käteistuotot				
Korot		29,6	57,3	61,5
Osingot		0,5	16,8	29,7
Kiinteistötuotot		4,2	8,6	6,9
Muut tuotot/kulut		0,2	-	1,5
Yhteensä		34,5	82,7	99,6
Arvonmuutos tuloslaskelmassa				
Myyntivoitot/tappiot		3,4	60,5	90,4
Arvonlennukset		-8,6	-41,2	-40,7
Palautuneet arvonalennukset		0,2	2,9	26,1
Poistot kiinteistöistä		-1,0	-2,0	-2,3
Arvonkorotukset/oikaisut		-	2,2	39,3
Yhteensä		-6,0	22,4	112,8
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut		-3,4	-6,4	-1,3
Sijoitusten hoitokulut		-0,3	-1,0	-1,4
Yhteensä		24,8	97,7	209,7

Holdingin sijoitustoiminnan nettotuotto			
Milj. e	1998	1999	
Käteistuotot			
Korot		0,3	6,8
Osingot		19,7	21,9
Muut tuotot/kulut		-0,3	0,7
Yhteensä		19,7	29,4
Arvonmuutos tuloslaskelmassa			
Myyntivoitot/tappiot		48,6	1 038,6
Arvonlennukset		-	-0,4
Palautuneet arvonalennukset		-	0,3
Arvonkorotukset		-	1 565,4
Yhteensä		48,6	2 603,9
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korot ja kulut		-	-0,2
Sijoitusten hoitokulut		-0,7	-0,6
Yhteensä		67,6	2 632,5

Konsernin vakavaraisuus					
Milj. e	1995	1996	1997	1998	1999
Vahinkovakuutus					
Toimintapääoma					
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon jälkeen	231,9	265,1	273,0	96,7	141,4
Sijoitusten arvostuserot	501,5	715,3	956,3	477,3	841,3
Laskennallinen verovelka ¹⁾	-140,4	-200,3	-267,8	-133,6	-244,0
Aineettomat hyödykkeet	-8,9	-11,3	-125,1	-13,6	-11,2
Muut erät	-	-3,4	-2,9	-2,5	-3,1
	584,1	765,4	833,5	424,3	724,4
Tasoituspääoma	86,8	110,5	132,0	196,9	203,3
Vähemmistöosuus	4,0	4,4	3,4	3,4	2,8
Vakavaraisuuspääoma	674,9	880,3	968,9	624,6	930,5
Henkivakuutus					
Toimintapääoma					
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon jälkeen			64,1	63,9	64,9
Sijoitusten arvostuserot			168,9	385,0	1 107,8
Laskennallinen verovelka			0,3	0,3	-159,9
Pääomalainat			92,5	58,9	-
Aineettomat hyödykkeet			-11,6	-9,6	-8,1
			314,2	498,5	1 004,7
Tasoituspääoma			7,9	8,7	9,8
Vähemmistöosuus			0,5	0,5	0,5
Vakavaraisuuspääoma			322,6	507,7	1 015,0
Holding					
Toimintapääoma					
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon jälkeen				56,5	1 099,3
Sijoitusten arvostuserot				1 292,9	796,9
Laskennallinen verovelka ¹⁾				-362,0	-231,1
Aineettomat hyödykkeet				-94,9	-73,5
				892,5	1 591,6
Vähemmistöosuus				-	0,5
Vakavaraisuuspääoma				892,5	1 592,1
Konserni yhteensä	674,9	880,3	1 291,5	2 024,8	3 537,6

¹⁾ Vuosien 1995-1998 arvostuseroista on vähennetty laskennallinen verovelka vertailtavuuden vuoksi

Riskiliikkeen kate oli lievästi ylijäämäinen ja jonkin verran edellistä vuotta parempi. Liikekulut ylittivät niitä varten vakuutusmaksuun sisällytetyn osuuden. Liikekustannussuhde kuitenkin parani edellisestä vuodesta. Suuret järjestelmäinvestoinnit on pääosin toteutettu. Laskuperustekorko aleni 1.1.1999 jälkeen myönnettujen vakuutusten osalta 3,5 %:iin. Ryhmäeläkevakuutuksen laskuperustekorona asteittaisen alentamisen johdosta vastuuvulkaa täydennettiin 4 milj. euroa. Vuoden alkupuoliskolla erääntyi merkittävä määrä kapitalisaatiosopimusten säästösommasuorituksia, jotka näkyivät maksettujen korvausten kasvuna.

Yhtiön tulokseen sidotuille vakuutussäästöille annettiin vuodelta 1999 laskuperustekorona lisäksi asiakashyvityksiä ja lisäetuja 1,0-2,6 % vakuutuslajeista ja laskuperustekorosta riippuen. Asiakashyvityksiä ja muita asiakasetuja koskevien päätösten seurauksena lisätujen vastuuta kartutettiin 26 milj. euroa (17 milj. e). Edellisenä vuonna aikaisemmin kertynyttä tulevien lisätujen vastuuta käytettiin osittain myös uusiin asiakashyvityksiin. Lisätujen vastuuta voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa käyttää laskuperustekorona ylläpitämiseen erikseen vahvistettavien perusteiden mukaan.

Vahinkovakuutukseen aikaisemmin sisältynyt sairauskuluvakuutuskanta siirrettiin vuoden lopussa henkivakuutukseen. Luovutettu vakuutustekninen vastuuvelka ja sitä vastaava omaisuus olivat 13 milj. euroa.

Vuoden 1999 lukuihin sisältyi myös virolainen tytäryhtiö Seesam Life (omistus 90 %), mutta sen merkitys oli vakuutusmaksutulon voimakkaasta kasvusta huolimatta vielä vähäinen. Yhtiö solmi joulukuussa vakuutuskannan vastaanottamista koskevan sopimuksen, minkä seurauksena maksutulo kasvaa arviolta 2 milj. euroon vuonna 2000. Henkivakuutustoimintaa ollaan käynnistämässä myös Lat-viassa ja Puolassa.

Sijoitustoiminta

Vuoden lopussa konsernin sijoituskannan käypä arvo oli 8,9 mrd. euroa (5,5 mrd. e). Sijoituskanta kasvoi lähinnä osakkeiden arvonnousun seurauksena.

Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen emoyhtiön arvonnousua oli 1 448 milj. euroa (327 milj. e). Osinkotuottojen kasvu lisäsi käteistuottoja. Osakkeita realisoitiin nettomääräisesti 741 milj. eurolla. Joukkolainojen nettohankinnat puolestaan olivat 366 milj. euroa. Osakkeiden realisoinnista kertyi myyntivoittoa 1 180 milj. euroa (142 milj. e), joista Nokian osakkeiden osuus oli 1 090 milj. euroa. Joukkolainojen myyntivoitot olivat 26 milj. euroa (40 milj. e). Kuluvan vuoden tammi-helmikuussa osakkeiden myyntivoitot olivat 644 milj. euroa.

Emoyhtiössä Nokian osakkeiden arvoa korotettiin tulosvaikutteisesti 1 565 milj. eurolla. Korotettu arvo vastaa vuoden lopun markkinahintaa. Osakkeet on myyty kuluvana vuonna korotettua arvoa korkeammalla hinnalla.

Kiinteistö-sijoitusten realisointia jatkettiin. Vahinkovakuutuksesta myytiin kiinteistö-sijoituksia 76 milj. eurolla ja henkivakuutuksen kiinteistökannasta purettiin riskikeskittymiä 37 milj. eurolla. Myyntivoittoa kertyi yhteensä 20 milj. euroa (39 milj. e).

Vakavaraisuus

Vuoden lopussa konsernin vakavaraisuuspääoma, laskennallisen verovelan ja ehdotetun osingon vähentämisen jälkeen, oli 3,5 mrd. euroa (2,0 mrd. e). Vakavaraisuuspääoma kasvoi pörssikurssien nousun ja sijoitustuottojen kasvun seurauksena.

Vahinkovakuutuksen vakavaraisuuspääoma oli vuoden lopussa 0,9 mrd. euroa (0,6 mrd. e). Vastuunkantokyky oli 183 % (122 %).

Henkivakuutuksen vakavaraisuuspääoma oli 1,0 mrd. euroa (0,5 mrd. e) ja vakavaraisuusaste 52 % (31 %). Henkivakuutuksen vakavaraisuuspääomaan sisältynyt pääomalaina 59 milj. euroa maksettiin pois. Vuoden lopussa 30 %:n tavoitettavakavaraisuusastetta vastaava vakavaraisuuspääoma oli 0,6 mrd. euroa.

Holding-toimintoihin liittyvä vakavaraisuuspääoma oli 1,6 mrd. euroa (0,9 mrd. e).

Muu toiminta

Vuoden 2000 alussa konsernin eri yhtiöiden tuottamat hallintopalvelut yhtiöitettiin Pohjola Insurance Service Oy:öön, joka on Pohjolan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiön palvelukseen siirtyi 174 henkilöä. Yhtiöstä on tarkoitus muodostaa jatkossa ns. Shared Services-yhtiö.

Suunnitelmien mukaan If käyttää Suomen toiminnassaan Pohjola-konsernin yhtiöiltä ostettavia palveluja ja vuokraa toimitilat Pohjolta. Pohjola myy edelleen palveluja myös Suomi-yhtiölle ja osittain myös Keskinäiselle Eläkevaikutusyhtiö Ilmariselle.

Huolellisen etukäteisvalmistelun seurauksena Pohjolan siirtyminen vuoteen 2000 sujui hyvin. Tietojärjestelmien toimivuutta seurataan kuitenkin edelleen. Vuosi 2000-muutoksista konsernille aiheutui välittömiä tietojenkäsittelykuluja noin 7 milj. euroa, josta 0,3 milj. euroa vuonna 1999.

Yritysten vakuutus sopimuksista vuosi 2000-riskit on pääsääntöisesti suljettu pois ehtomuutoksilla. Merkittäviä millennium-vahinkoja ei yksityishenkilöidenkään taholta ole ilmoitettu.

Euroon siirtyminen etenee suunnitelmien mukaisesti. Alkuvaiheessa työ painottuu liiketoiminta-alueille ja vasta myöhemmin tietojenkäsittelyyn. Tietojenkäsittelyyn liittyvän työmäärän odotetaan vastaavan vuosi 2000-muutostöiden määrää. Vuonna 1999 kuluja toteutui 1,8 milj. euroa (0,7 milj. e). Euroon siirryttiin 1.1.1999 alkaen tilinpäätöksissä, pääkirjanpidossa ja arvopaperitoiminnoissa.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli vuoden 1999 lopussa 2 663 henkilöä (2 849 henkilöä). Henkilöstön keskivahvuus oli 2 720 henkilöä (2 745 henkilöä). Ifin palvelukseen siirtyisi liiketoiminnan luovutuksen toteutuessa hieman yli 1 000 henkilöä.

Emoyhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 387 henkilöä (423 henkilöä), joista vuoden 2000 alussa siirtyi hallintopalveluyhtiöön 125 henkilöä. Ifiin siirtyisi noin 35 henkilöä.

Osakkeenomistajat ja osakepääoma

Pohjolan suurimmat osakkeenomistajat vaihtuivat vuoden kuluessa. Tammikuussa 1999 Merita myi osakkeensa Skandialle, joka puolestaan myi sekä Meritalta ostamansa että aikaisemmin omistamansa osakkeet lokakuussa Sampo-Leonia-ryhmälle. Suurin osakas Suomi-yhtiö myi kuluvan vuoden tammikuussa pääosan omistamistaan osakkeista uudelle yhteistyöryhmälle, johon kuuluvat Suomi-yhtiön lisäksi Ilmarinen, Osuuspankkiryhmä ja eräät pienemmät yhteistyötahot. Vakuutusvalvontavirasto hyväksyi molempien ryhmien osakekaupat vuoden 2000 tammikuussa tietyin Pohjolan hallituksen jäsenyyttä koskevin rajoituksin.

Yhtiöjärjestyksen 26.7.1999 voimaan tulleen muutoksen perusteella luovutettiin osakkeen nimellisarvosta ja osakepääoma muutettiin euromääräiseksi. Muutoksen yhteydessä osakepääoma korotettiin 35 milj. euroksi vararahastosta tapahuneella 0,8 milj. euron rahastoannilla.

Yritysjohto

Hallituksen jäsenet ovat ylimääräisen yhtiökokouksen valitsemina 1.2.2000 alkaen toimitusjohtaja Heikki Hakala (puheenjohtaja), toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen (varapuheenjohtaja), varatoimitusjohtaja Martin Granholm, sijoitusjohtaja Eero Heliövaara, talousjohtaja Timo Salonen, hallituksen puheenjohtaja Oiva Savela ja hallituksen puheenjohtaja Matti Vuoria.

Tätä aikaisemmin hallitukseen kuuluivat vuorineuvos Tauno Matomäki (puheenjohtaja), toimitusjohtaja Lars-Eric Petersson (varapuheenjohtaja 20.4.1999 alkaen), kansleri Aatto Prihti (varapuheenjohtaja 20.4.1999 saakka), vuorineuvos Jaakko Ihamuotila sekä 20.4.1999 alkaen kauppatieteiden maisteri Antti Potila ja hallituksen puheenjohtaja Oiva Savela, jotka valittiin erovuorossa olleiden professori Edward Anderssonin ja professori Olavi Nevanlinnan tilalle.

Toimitusjohtaja on 2.2.2000 alkaen vuorineuvos Matti Kavetvu. Tällöin aikaisempi toimitusjohtaja pääjohtaja Iiro Viinanen ja toimitusjohtajan sijainen johtaja Pirkko Alitalo erosivat tehtävistään.

Näkymät

Helmikuun alussa valittu hallitus keskittyy yhtiön strategian valmisteluun. Hallituksen lähtökohdaksi on toimia siten, että kaikkia osakkeenomistajia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja samantarvoisesti. Niinikään yhtiön tavoitteena on tuottaa mahdollisimman suurta lisäarvoa kaikkien osakkeenomistajien hyväksi ja toimia kaikkien sidosryhmien intressit huomioon ottaen. Yhtiön strategian keskeiset asiat saatetaan julkisuuteen myöhemmin keväällä.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Henkivakuutuksen 30 %:n tavoitevakavaraisuusastetta vastaavan vakavaraisuuspääoman ja sopimusten mukaisesti Ifille suunnitellun vakavaraisuuspääoman lisäksi Pohjolalla oli vuoden lopussa noin 3,4 mrd. euroa vakuutustoimintaan liittymätöntä pääomaa.

Tilinpäätöksen 31.12.1999 mukaan konsernin jakokelpoiset varat olivat 1 998 milj. euroa ja emoyhtiön jakokelpoiset varat 1 974 milj. euroa. Varojen jakokelpoisuutta arvioitaessa on otettava huomioon, että Ifiin liittyen viranomaisten kannanotot, due diligence-tarkastuksen tulos sekä sopimuksen toimeenpanoon ja tulkintaan liittyvät tekijät voivat aiheuttaa tulosvaikutteisia oikaisuja.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 22 euroa osakkeelta, yhteensä 895 620 000 euroa, ja että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 35 000 euroa. Loput jakokelpoiset varat siirretään käyttörahastoon.

RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma				
Mlj. e	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Varojen lähteet				
Tulorahoitus				
Voitto ennen korkokuluja, satunnaiseriä, varauksia ja veroja	2 767,8	154,1	2 673,5	177,1
Oikaisuerät:				
Vastuuvelan muutokset	432,3	542,0	-1,0	172,0
Sijoitusten arvonalennukset ja arvonorotukset	-1 580,3	62,1	-1 571,1	-5,1
Poistot	52,7	48,0	6,2	11,5
Osakkuusyritysten yhdistely	-1,3	-0,2	-	-
	1 671,2	806,0	1 107,6	355,5
Pääomarahoitus				
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	13,3	-	-	-
Pääomalainojen lisäys	2,0	-	-	-
Oman pääoman lisäys	1,8	-	-	-
	17,1	-	-	-
Varojen lähteet yhteensä	1 688,3	806,0	1 107,6	355,5
Varojen käyttö				
Voitonjako				
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korot	2,8	7,9	-	0,9
Verot	781,8	58,1	752,0	50,8
Osingot	205,4	20,6	205,4	20,6
	990,0	86,6	957,4	72,3
Investoinnit				
Liiketoimintasiirto, sijoitukset ja vastuuvelka	-	-	-	89,2
Sijoitusten lisäys (netto)	1 239,4	587,9	712,1	266,3
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäys (netto)	14,5	20,5	8,7	11,0
	1 253,9	608,4	720,8	366,5
Pääoman palautukset				
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	-	23,1	0,1	40,2
Pääomalainojen vähennys	58,9	33,6	-	-
Oman pääoman vähennys	-	0,5	-	-
Vähemmistöosuuden vähennys	0,5	-	-	-
	59,4	57,2	0,1	40,2
Varojen käyttö yhteensä	2 303,3	752,2	1 678,3	479,0
Liikepääoman lisäys/vähennys(-)	-615,0	53,8	-570,7	-123,5
Liikepääoman muutos				
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-166,1
Saamisten muutos	-5,3	7,4	-4,4	82,3
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	18,7	25,2	20,6	5,0
Siirtosaamisten muutos	6,0	14,3	4,4	-2,3
Jälleenvakuutuslallettevelkojen muutos	0,2	-	-	-
Velkojen muutos	-0,3	-2,9	35,5	-17,7
Siirtovelkojen muutos	-634,3	9,8	-626,8	-24,7
Liikepääoman lisäys/vähennys(-)	-615,0	53,8	-570,7	-123,5

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma					
Milj. e	Viite	Konserni		Emoyhtiö	
		1999	1998	1999	1998
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
VAHINKOVAKUUTUS					
Vakuutusmaksutuotot					
Vakuutusmaksutulo	3, 10	563,6	568,5	21,6	404,4
Jälleenvakuuttajien osuus		-48,7	-44,5	-11,3	-38,8
		514,9	524,0	10,3	365,6
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-9,7	-13,6	3,9	158,1
Luovutetun kannan osuus		-3,7	-	-	-264,1
Jälleenvakuuttajien osuus					
Kokonaismuutos		7,6	2,7	-0,2	-13,6
Luovutetun kannan osuus		0,2	-	-	26,6
		-5,6	-10,9	3,7	-93,0
Vakuutusmaksutuotot yhteensä		509,3	513,1	14,0	272,6
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	10	-423,3	-426,2	-19,7	-205,3
Jälleenvakuuttajien osuus		30,0	34,3	10,4	20,1
		-393,3	-391,9	-9,3	-185,2
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos	10	-65,0	-11,3	-7,2	901,8
Luovutetun kannan osuus		-9,5	-	-	-926,9
Jälleenvakuuttajien osuus					
Kokonaismuutos		6,1	-6,2	1,9	-39,3
Luovutetun kannan osuus		0,3	-	-	26,5
		-68,1	-17,5	-5,3	-37,9
Korvauskulut yhteensä		-461,4	-409,4	-14,6	-223,1
Yhteistakuuerän muutos					
Kokonaismuutos		-0,9	-0,9	-	22,4
Luovutetun kannan osuus		-	-	-	-22,8
		-0,9	-0,9	-	-0,4
Liikekulut	7, 8	-111,2	-109,4	-5,3	-54,3
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta					
		-64,2	-6,6	-5,9	-5,2
Tasoitusmäärän muutos					
Kokonaismuutos		-6,4	-64,9	2,7	102,2
Luovutetun kannan osuus		-	-	-	-142,7
		-6,4	-64,9	2,7	-40,5
Vakuutustekninen kate		-70,6	-71,5	-3,2	-45,7

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma		Konserni	
Milj. e	Viite	1999	1998
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA			
HENKIVAKUUTUS			
Vakuutusmaksutulo			
Vakuutusmaksutulo	4	390,3	480,2
Jälleenvakuuttajien osuus		-2,2	-1,7
		388,1	478,5
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta	9	209,7	97,7
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset			
Maksetut korvaukset	5	-163,0	-94,7
Jälleenvakuuttajien osuus		1,4	1,2
		-161,6	-93,5
Korvausvastuun muutos			
Korvausvastuun muutos			
Kokonaismuutos		-22,2	-28,8
Vastaanotetun kannan osuus		9,0	-
Jälleenvakuuttajien osuus		0,1	-
		-13,1	-28,8
Korvauskulut yhteensä		-174,7	-122,3
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Kokonaismuutos	6, 7	-342,0	-419,1
Vastaanotetun kannan osuus		3,5	-
Jälleenvakuuttajien osuus		0,2	0,1
		-338,3	-419,0
Liikekulut	7, 8, 10	-22,3	-20,7
Vakuutustekninen tulos		62,5	14,2

Tuloslaskelma					
Milj. e	Viite	Konserni		Emoyhtiö	
		1999	1998	1999	1998
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vahinkovakuutuksen tekninen kate		-70,6	-71,5	-3,2	-45,7
Henkivakuutuksen tekninen tulos		62,5	14,2		
Sijoitustoiminnan tuotot	9	1 539,1	459,8	1 123,6	253,6
Sijoitusten arvonkorotus	9, 10	1 604,9	2,9	1 565,4	-
Sijoitustoiminnan kulut	9	-130,2	-135,7	-3,2	-30,1
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	9	-0,9	-	-	-
		3 012,9	327,0	2 685,8	223,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	9	-209,7	-97,7	-	-
Muut tuotot		22,2	23,6	43,0	45,7
Muut kulut					
Konserniliikearvon poisto		-24,7	-24,7	-	-
Liikearvon poisto		-0,9	-0,9	-	-
Muut		-28,1	-24,2	-52,1	-47,3
		-53,7	-49,8	-52,1	-47,3
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden verot		-780,6	-59,2	-749,1	-50,7
Aikaisempien tilikausien verot		-2,8	-0,1	-2,9	-0,1
Laskennallisen verovelan muutos		1,6	1,2	-	-
		-781,8	-58,1	-752,0	-50,8
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista verojen jälkeen		1,4	0,4	-	-
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		1 983,2	88,1	1 921,5	125,4
Satunnaiset kulut		-	-	-	-0,1
Voitto satunnaiserien jälkeen		1 983,2	88,1	1 921,5	125,3
Poistoeron vähennys				-	4,1
Vapaaehtoisten varausten vähennys				0,5	0,8
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		-0,5	-		
Tilikauden voitto		1 982,7	88,1	1 922,0	130,3
Siirretään oman pääoman eriin:					
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero		-4,1	-3,0		
Tilikauden voitto		1 986,8	91,1		
		1 982,7	88,1		

Tase					
Milj. e	Viite	Konserni		Emoyhtiö	
		1999	1998	1999	1998
Vastaavaa					
Aineettomat hyödykkeet	12				
Kehittämismenot		9,1	10,1	0,2	0,2
Aineettomat oikeudet		13,7	11,0	7,3	4,3
Liikearvo		8,41	0,1	-	-
Konserniliikearvo		61,6	86,5	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot		0,1	0,3	-	-
		92,9	118,0	7,5	4,5
Sijoitukset	13				
Kiinteistösijoitukset	14				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	16	280,0	378,7	0,1	0,5
Sijoitukset konserni- ja osakkuusyrityksiin					
Konserniyritysten osakkeet ja osuudet	15, 16	1,1	1,8	307,3	298,7
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	15, 16	11,7	9,3	8,9	7,6
		12,8	11,1	316,2	306,3
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	16	3 034,4	1 047,6	1 727,3	172,9
Rahoitusmarkkinavälineet	17	2 627,5	1 800,3	758,1	52,8
Kiinnelainasaamiset	18	-	0,7	-	-
Muut lainasaamiset	18	0,8	1,6	0,1	0,1
Talletukset		47,0	43,9	18,9	5,0
		5 709,7	2 894,1	2 504,4	230,8
Jälleenvakuutustalletesaamiset		7,1	7,4	0,4	0,3
Sijoitukset yhteensä		6 009,6	3 291,3	2 821,1	537,9
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	19	149,8	59,7		
Saamiset	20				
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuskenottajilta		110,1	110,9	-	0,1
Vakuutusedustajilta		1,5	1,4	-	-
		111,6	112,3	-	0,1
Jälleenvakuutustoiminnasta		21,6	18,0	10,1	8,9
Muut saamiset		39,0	47,1	11,4	16,9
		172,2	177,4	21,5	25,9
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Kalusto	21	19,9	20,6	9,0	9,3
Muut aineelliset hyödykkeet		2,3	2,5	1,3	1,6
		22,2	23,1	10,3	10,9
Rahat ja pankkisaamiset		71,7	53,0	25,7	5,1
Muu omaisuus		2,2	2,1	2,2	2,1
		96,1	78,2	38,2	18,1
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat		69,8	62,9	6,1	1,7
Vakuutusten aktivoitunut hankintamenot		4,7	4,4	-	-
Muut siirtosaamiset		21,2	22,4	5,1	5,1
		95,7	89,7	11,2	6,8
Vastaavaa yhteensä		6 616,3	3 814,3	2 899,5	593,2

Tase		Konserni		Emoyhtiö	
Milj. e	Viite	1999	1998	1999	1998
Vastattavaa					
Oma pääoma	22				
Sidottu					
Osakepääoma		35,0	34,2	35,0	34,2
Vararahasto		158,3	159,1	158,2	159,0
Arvonkorotusrahasto		4,8	5,1	-	-
Muuntoerot		3,7	1,4	-	-
		201,8	199,8	193,2	193,2
Vapaa					
Käyttörahasto		82,1	138,4	52,2	127,3
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	23	1,0	5,1	-	-
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-70,4	-11,8	-	-
Tilikauden voitto		1 986,8	91,1	1 922,0	130,3
		1 999,5	222,8	1 974,2	257,6
Oma pääoma yhteensä		2 201,3	422,6	2 167,4	450,8
Vähemmistöosuus		3,9	3,8		
Varaukset	23				
Vapaaehtoiset varaukset				-	0,5
Pääomalainat	24	2,0	58,9		
Vakuutustekninen vastuovelka					
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuu		192,4	182,7	2,7	6,6
Jälleenvakuuttajien osuus		-24,4	-16,7	-0,1	-0,3
		168,0	166,0	2,6	6,3
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	25	1 674,2	1 418,1	-	-
Jälleenvakuuttajien osuus		-1,4	-1,2	-	-
		1 672,8	1 416,9	-	-
Vahinkovakuutuksen korvausvastuu	26	1 199,4	1 134,4	70,6	63,4
Jälleenvakuuttajien osuus		-69,3	-63,3	-25,8	-23,9
		1 130,1	1 071,1	44,8	39,5
Henkivakuutuksen korvausvastuu		249,0	226,0	-	-
Jälleenvakuuttajien osuus		-0,4	-0,3	-	-
		248,6	225,7		
Vahinkovakuutuksen tasoitusmäärä		203,3	196,9	12,9	15,6
Vahinkovakuutuksen yhteistakuuerä		24,2	23,3	-	-
Vakuutustekninen vastuovelka yhteensä		3 447,0	3 099,9	60,3	61,4
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka		143,7	58,3		
Jälleenvakuutustallettevelat		0,1	0,4		
Velat	27				
Ensivakuutustoiminnasta		2,0	2,4	-	-
Jälleenvakuutustoiminnasta		26,5	26,3	6,3	6,2
Lainat rahoituslaitoksilta		35,8	22,5	-	0,1
Laskennallinen verovelka	23	0,3	1,8	-	-
Muut velat		35,1	33,1	21,6	57,2
		99,7	86,1	27,9	63,5
Saadut ennakot ja siirtovelat		718,6	84,3	643,9	17,0
Vastattavaa yhteensä		6 616,3	3 814,3	2 899,5	593,2

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

a) Muutokset laskentaperiaatteissa ja tietojen vertailtavuus

Pohjola-Yhtymä laati tilinpäätökset 1.1.1999 alkaen euroina. Aikaisempien vuosien markkamääräiset tiedot on muutettu euroiksi muuntoker-toimella 1 euro = 5,94573 mk. Tilinpäätös on laadittu vanhojen kirjan-pitosäännösten mukaan.

Emoyhtiön tiedot vuodelta 1999 eivät ole vertailukelpoisia edellisen tili-kauden tietojen kanssa. Alkuvuonna 1998 emoyhtiö harjoitti myös vahinkoensivakuutusta, mutta 1.7.1998 tapahtuneen liiketoimintojen yhtiöittämisen jälkeen se on omistusyhteisö, joka harjoittaa konsernipal-veluiden tuottamisen ohella vain jälleenvakuutusta. Yhtiöittämisen yhte-ydessä konsernin toimialakohtainen jaottelu sen sijaan muutettiin takau-tuvasti jo vuoden 1998 alusta lukien. Tätä aikaisempien vuosien luvuissa holding-toiminnot sisältyvät vahinkovakuutukseen. Henkivakuutus sisäl-tyy konsernin lukuihin 1.7.1997 alkaen.

Toimintapääomaa, vakavaraisuuspääomaa ja tunnuslukuja laskettaessa on arvostuseroista vähennetty laskennallinen verovelka siltä osin kuin sen realisointumista pidetään todennäköisenä.

b) Vahinkovakuutuksen luovutus If Vahinkovakuutusyhtiölle

Vuonna 1999 päätettiin konsernin vahinkovakuutusliiketoiminnan luo-vuttamisesta If Vahinkovakuutusyhtiölle. Luovutus edellyttää vakuutus-valvonta- ja kilpailuviranomaisten suostumuksen saamista. Tästä syystä vahinkovakuutus sisältyy vielä vuoden 1999 tilinpäätökseen. On tarkoi-tus, että Pohjola saa luovutuksessa vastikkeena If Vahinkovakuutusyhtiön osakkeita, jotka vaihdetaan Ifin emoyhtiön, If Holdingin, osakkeisiin.

Luovutettavan nettovarallisuuden määrään ja If Holdingin osakkeiden hankintahintaan vaikuttaa siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä. Sopi-muksen mukaan siirtyvä vakavaraisuuspääoma oli 1.7.1999 65 prosent-tia Pohjola-konsernin vahinkovakuutuksen 12 kuukauden vakuutusmak-sutuloista. Tätä vakavaraisuuspääomaa oikaistaan edellä mainitun ajan-kohtaan ja siirron toteutusajankohdan välisellä tuloksella ja arvonnmu-toksilla.

c) Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään sellaiset yhteisöt, joissa emoyhtiöllä on joko suoraan tai välillisesti määräysvalta. Pohjola-Yhtymän kaikissa tytäryrityksissä määräysvalta perustuu äänienemmistöön.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty rivi riviltä kaikki tytäryhtiöt lu-kuunottamatta Keskinäistä Vakuutusyhtiö Varmaa (selvitystilassa) sekä Russia Life Investment Ltd:ää ja sen tytäryhtiötä. Varma asetettiin va-paehtoiseen selvitystilaan hankinnan jälkeen ja osuuskäsitteen hankintame-no kirjattiin kokonaisuudessaan kuluksi. Omistus molemmissa yhtiöissä on lyhytaikainen, sillä yhtiöt siirtyvät vahinkovakuutusliiketoiminnan luovutuksen yhteydessä Ifille. Yhdistelemättä jättämisen vaikutus on vä-häinen.

Konsernitilinpäätös laaditaan emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskel-mien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista eliminoidaan yhtiöi-den väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako, aktivoituidet sisäi-set katteet sekä keskinäinen osakeomistus. Vuoden aikana hankitut tytär-yhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien ja vuoden aikana myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen saakka. Tytäryhtiöiden tilinpäätökset muutetaan ennen yhdistelyä olennaisilta osin emoyhtiön soveltamien tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi. Eliminoidut sisäiset katteet tuloutetaan suunnitelmajoistojen tai arvonalennusten tahdissa. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamene-telmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva jaetaan tytäryhtiöiden omai-suuserille ja poistetaan näiden poistosuunnitelman mukaan. Kohdistama-ton osuus esitetään taseessa erillisinä konsernilikearvona, joka poiste-taan suunnitelman mukaan viidessä vuodessa. Henki-Pohjolan hankin-taan liittyvä konserniaktiiva käsitellään kokonaisuudessaan konsernilike-arvona, sillä se liittyy pääosin sijoitusomaisuuteen.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösluvut muutetaan euroiksi Suo-men Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin. Konsernin keski-näisen osakeomistuksen eliminoinnista syntyneet muuntoerot merkitään

jaettuna konsernin sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Muut va-luuttakurssien muutoksesta johtuvat erot eli lähinnä sisäisten saamisten ja velkojen kurssierot viedään tuloslaskelmaan.

Osakkuusyhtykset eli yritykset, joiden äänivallasta konserni omistaa 20-50 prosenttia, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääosin pääoma-osuusmenetelmällä. Tuloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuus-yritysten tuloksista. Taseessa osakkuusyhtykset hankintameno ja kon-sernin vapaaseen omaan pääomaan lisätään konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneistä osakkuusyhtykset voitoista tai tappioista. Konsernin ja osakkuusyhtykset välisistä kaupoista syntyneet aktivoituidet sisäiset kat-teet eliminoidaan konsernin omistussuhteiden suhteessa. Konserniaktiiva ja eliminoitu sisäinen kate kirjataan tuloslaskelmaan samoja periaatteita noudattaen kuin tytäryhtiötä yhdistellessä.

Asunto Oy Helsingin Korppaanmäki yhdistellään yhteisyrityksenä rivi riviltä omistussuuden (50 %) mukaan soveltaen muutoin samoja peri-aatteita kuin tytäryhtykset yhdistellessä. Muut omistukset (20-50 %) keskinäisissä asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä jätetään yhdistelemättä. Koska näiden yhtiöiden kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövast-ikkeilla, on yhdistelemättä jättämisen vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan vähäinen.

Myös Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen jätetään yhdistelemät-tä, sillä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaan lakisääteistä elä-kevakuutusta harjoittavaa yhtiötä ei saa yhdistellä muun yrityksen kon-sernitilinpäätökseen. Yhdistelykielto perustuu työeläkevakuutusta koske-viin rajoituksiin. Konsernilla ja Ilmarisella on joitakin keskinäisiä liiketa-pahutuksia, jotka liittyvät tavanomaiseen vakuutustoimintaan tai siihen liittyvään toimintaan. Yhtiöillä on mm. osittain yhteinen markkinointi-organisaatio. Yhteistyö perustuu sopimuksiin ja on Vakuutusvalvontavi-raston valvonnan alaista.

d) Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vä-hennetyt hankintameno määrällään. Hankintameno sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttu-vien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määrällään. Joidenkin kiinteistöisjoitusten arvoja on korotettu. Rakennusten tuloutetut arvonn-korotukset poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusomaisuudeksi katsottavat muut osakkeet ja osuudet sekä rahoit-usmarkkinavälineet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttu-vien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määrällään. Rahoitus-markkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juok-suaikana. Vastaaerä merkitään hankintameno lisäyksi tai vähennykseksi. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Joidenkin arvopa-reiden arvoja on korotettu.

Osakelainauksen kohteena olevat osakkeet arvostetaan vastaavalla tavalla. Lainassa olevien osakkeiden määrä kerrotaan liitetiedoissa.

Käyttöomaisuudeksi katsottavat osakkeet ja osuudet sekä rahoitusmark-kinavälineet esitetään taseessa pysyvillä arvonalennuksilla vähennetyt hankintameno määrällään. Hankintameno lasketaan fifo-menetelmää käyttäen.

Saamisiksi katsottavat sijoitukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määrällään.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvai-kutteisesti hankintameno käyvän arvon nousua vastaavalla osuudella.

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen vastuuvelan katteeksi hankitut sijoituk-set arvostetaan taseessa käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan tu-loslaskelmaan arvonnkorotuksena, arvonalennuksena tai niiden oikaisuna.

Johdannaissopimuksia käytetään suojaamaan joukkovelkakirjalainasalk-kua korko- ja valuuttakurssiriskiltä ja osakesalkkua hinta- ja valuutta-kurssiriskiltä. Sopimusten määrä ei ole merkittävä salkkujen markkina-arvoihin nähden.

e) Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintameno määräisenä. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon tai tätä pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoon.

f) Suunnitelmapoistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen käytetään ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Rakennusten ja rakennelmien suunnitelman mukaiset poistot lasketaan rakennuskohtaisesta hankintamenoista ja tuloutetusta arvonkorotuksesta rakennuksen arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ovat keskimääräisesti seuraavat:

Asuinrakennukset	50 vuotta	2 %
Toimisto- ja hotellirakennukset	30-50 vuotta	2-3,3 %
Liike- ja teollisuusrakennukset	20-50 vuotta	2-5 %
Rakennusten ainesosat	10-15 vuotta	6,7-10 %
Aktivoidut korjaus- ja muutostyöt	10-20 vuotta	5-10 %
Muut aktiivat	10 vuotta	10 %
Tuloutetut arvonkorotukset	kuten rakennus	
Rahastoidut arvonkorotukset	ei poistoa	

Käyvän arvon aleneminen otetaan tarvittaessa huomioon rakennuksen ylimääräisenä suunnitelmapoistona.

Aineettomien hyödykkeiden ja kaluston suunnitelman mukaiset poistot lasketaan hyödykeryhmäkohtaisesta hankintamenoista hyödykeryhmän arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin. Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ovat:

Aineettomat oikeudet (atk-ohjelmat)	5 vuotta	20 %
Liikearvo	10 vuotta	10 %
Konserniliikearvo	5 vuotta	20 %
Aktivoidu atk-suunnittelu	5 vuotta	20 %
Kiinteistösijoituksiin liittyvät pitkävaikutteiset menot	10 vuotta	10 %
Työasemat	3 vuotta	33,3 %
Kuljetusvälineet ja muut atk-laitteet	5 vuotta	20 %
Muu kalusto	10 vuotta	10 %

g) Sijoitusten arvonkorotukset

Maa- ja vesialueiden, rakennusten ja arvopapereiden arvoja voidaan korottaa. Sijoitusomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonkorotusten vastaerä kirjataan tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuuden arvonkorotusten vastaerä arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotusrahastoa saa käyttää rahastoantiin siltä osin kuin se rahastoantia toteutettaessa kohdistuu käyttöomaisuudeksi katsottaviin sijoituksiin.

Jos arvonkorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloutettu arvonkorotus oikaistaan tulosvaikutteisesti ja rahastoitu arvonkorotus peruutetaan arvonkorotusrahastosta tai, mikäli arvonkorotusrahasto on käytetty rahastoantiin, vapaasta omasta pääomasta.

Rakennusten tuloutettu arvonkorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

h) Sijoitusten käypä arvo ja arvostuserot

Tilinpäätöksen liitetiedoissa kerrotaan tase-eräkohtaisesti sijoitusten jäljellä oleva hankintameno, kirjanpitoarvo ja käypä arvo. Kahden ensiksi mainitun arvon erotus muodostuu arvonkorotuksista ja osakkuusyritysten yhdistelyyn liittyvistä oikaisuista. Kahden viimeksi mainitun arvon erotus osoittaa taseeseen kirjaamattomat arvostuserot.

Yhtiön omat asiantuntijat määrittävät vuosittain kullekin kiinteistölle ja kiinteistöosakkeelle käyvän arvon. Käyvät arvot määritellään lähinnä tuottoarvomenetelmällä. Rinnakkaisena arviointimenetelmänä käytetään tonttien ja asuinkiinteistöjen osalta alueellisia markkinahintatilastoja ja rakennusten osalta teknisiä nykyarvoja. Käyvät arvot määritellään yksilöllisesti kohteittain ja varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on

olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden arvopapereiden käypänä arvona pidetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa.

Saamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

i) Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen vastuuelka

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan kohdistuvan osuuden vakuutusmaksutulosta. Vakuutusmaksuvastuu on luonteeltaan siirtovelkaa (tuloennakkoa).

Korvausvastuu sisältää sattuneista vakuutustapahtumista ja niiden selvittelystä vielä maksamatta olevat erät. Korvausvastuu on luonteeltaan siirtovelkaa (menoajämää). Korvausvastuun määrä lasketaan eläkeluotoisten korvausten ja eräiden muiden pitkäaikaisen vastuuden osalta nykyarvomenetelmällä. Korkouksessa käytettävä korkokanta valitaan turvaavasti yhtiön omaisuuden tuottotason perusteella. Vahinkojen selviämiska perustuu yhtiön tilastomateriaaliin.

Korvausvastuuseen kuuluu lakisäästeisten vahinkovakuutusten takuujärjestelmään liittyvä, erikseen taseessa esitettävä, yhteistakuuerä, jolla yhtiöt varautuvat ennakoita mahdolliseen korvausvelvollisuuteen. Jos jokin näitä vakuutuksia myöntävä yhtiö joutuu selvitystilaan tai konkurssiin, vastaavat muut yhtiöt korvauksista yhdessä.

Korvausvastuuseen kuuluu myös erikseen taseessa esitettävä tasoitusmäärä. Tasoitusmäärän tehtävänä on korvauskulujen vuosittaisen vaihtelun tasoittaminen ja vakuutusyhtiön vastuunkantokäytyn ylläpito. Tasoitusmäärän suuruus määräytyy Vakuutusvalvontaviraston vahvistamien perusteiden mukaan. Uudet perusteet on vahvistettava etukäteen. Tasoitusmäärä kasvaa, jos vahinkosuhde alittaa aikaisempien vuosien keskiarvon, ja purkautuu, jos vahinkosuhde ylittää em. keskiarvon. Lisäksi tasoitusmäärään on siirrettävä vahvistettujen perusteiden mukainen määrä, joka voi olla 0-15 prosenttia ao. vakuutusluokan omalla vastuulla olevista vakuutusmaksutuotoista. Tasoitusmäärään on aina myös kasvatettava vuoden alun tasoitusmäärälle lasketulla neljän prosentin korolla.

Vakuutustekninen vastuuelka merkitään taseeseen nettoperiaatteella siten, että velan vähennyseränä esitetään jälleenvakuuttajien osuus. Velka ja siihen vähennetty saaminen eivät ole kuitattavissa keskenään, sillä velkoja ja velallinen eivät niissä ole samat.

j) Henkivakuutuksen vakuutustekninen vastuuelka ja vakuutusten aktivoidut hankintamenot

Vastuuelkaa laskettaessa käytetään sopimuskohtaista laskentaa. Laskuperustekorkokanta valitaan eri vakuutusyhteille turvaavasti yhtiön omaisuuden tuottotason perusteella. Käytetyt korkokannat täyttävät sosiaali- ja terveysministeriön vaatimukset.

Vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot esitetään tuloslaskelmassa liikekuluina. Vakuutusten hankintamenoista osa jaksotetaan myöhemmille vuosille vähentämällä ne vakuutusmaksuvastuusta (ns. zillmerointimenettely) tai aktivoimalla ne siirtosaamiisiin. Zillmeroinnin kuoletusai-ka on enintään kymmenen vuotta ja aktiivaerän enintään neljä vuotta.

Vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyy lisäetujen vastuu. Lisäetuja (asiakasetuja) ovat Vakuutusvalvontaviraston määräysten mukaan kaikki ne edut, joihin vakuutusyhtiö ei ole sitoutunut vakuutussopimuksissa, esim. maksun alennukset, lisäsummat, asiakashyvitykset ja lisäetuvastuu tulevia asiakashyvityksiä varten. Tilikautena päätettyjen henkivakuutuksen lisäetujen (asiakasetujen) vaikutus vakuutustekniseen tulokseen määrätään laskemalla lisäetupäätöksistä aiheutuva vastuuelvan määrä.

Vakuutustekninen vastuuelka merkitään taseeseen nettoperiaatteella kuten vahinkovakuutuksessakin.

k) Henkivakuutuksen kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisen vakuutuksen kohdalla, joilla on vakuutus sopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin (asiakasedut). Tämä periaate edellyttää, että kohtuullinen osa näiden vakuutusten tuottamas-

ta ylijäämästä palautetaan lisäetuina (asiakasedut) näille vakuutuksille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät estä palautusten antamista. Lisäetujen tason suhteen pyritään jatkuvuuteen. Kohtuusperiaate vaikuttaa siihen, miten tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävät arvostuserot jakautuvat pitkällä tähtäimellä omistajien ja vakuutusosittajien kesken synnyttämättä kuitenkaan kumpaankaan ryhmään kuuluville yksittäisille henkilöille saamisoikeutta ko. varoihin.

Henki-Pohjola soveltaa kohtuusperiaatetta seuraavasti:

- Yhtiön tavoitteena on antaa yhtiön tulokseen sidotuille asiakkaiden vakuutussäästöille keskimäärin 1-2 prosenttiyksikköä suurempi tuotto (bruttotuotto ennen liikekustannusten vähentämistä) kuin minkä saisi pituudeltaan vakuutusaikaa vastaavasta riskittömästä sijoituksesta. Vuotuisten asiakashyötyjen suuruus ja jatkuvuus määräytyvät tältä pohjalta.
- Yhtiön sijoituskannan rakennetta kehitetään niin, että vakuutussäästöille saadaan vakuutus tuotteittain tavoitteena oleva tuotto. Tällöin pitkällä aikavälillä yhtiön omaisuudesta vähintään 50 % on sijoitettu tuotteista riippuen reaaliomaisuuteen, lähinnä osakkeisiin.
- Omaisuuden arvojen vaihtelun varalta yhtiön suhteellinen vakavaraisuus, keskimääräisellä vakavaraisuusasteella mitattuna, pidetään suhdannevaiheesta riippuen 20-30 %:n tasolla (pl. sijoitussidonnaiset vakuutukset).

l) Toimintapääoma ja vakavaraisuuspääoma

Vakuutusvalvontavirasto valvoo vakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta. Keskeisimpänä mittarina käytetään toimintapääomaa, jolla tarkoitetaan varovaiseen käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotusta lisätynä tietyt ehdot täyttävillä pääomalainoilla. Toimintapääoman ja oman pääoman on täytettävä vakuutusyhtiölaissa säädetyt vaatimukset. Vahinkovakuutusyhtiöiden toimintapääoman ja tasoitusmäärän yhteismäärälle eli vakavaraisuuspääomalle on lisäksi asetettu sijoitus- ja vakuutusteknisistä riskeistä riippuvia määrävaatimuksia. Toimintapääoma ja vakavaraisuuspääoma kerrotaan liitetiedoissa.

m) Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Suomen kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella voidaan tilinpäätökseen kirjata vapaaehtoisia varauksia ja suunnitelman ylittäviä poistoja. Nämä erät ovat verotuksessa vähennyskelpoisia vain, jos ne on vähennetty myös kirjanpidossa. Konsernitilinpäätöksessä vapaaehtoiset varaukset ja suunnitelman ylittävät poistot (poistoero) jaetaan toisaalta tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan sekä toisaalta laskennallisen verovelan muutokseen ja laskennalliseen verovelkaan. Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei vanhojen kirjanpitosäännösten mukaan merkittäväseen.

Laskennallista verovelkaa sisältyy vapaaehtoisiin varauksiin ja poisteroon emoyhtiössä sekä arvonorotusrahastoon ja liitetiedoissa esitettyihin sijoitusten arvostuseroihin. Tuloutettuihin arvonorotuksiin ei liity verovelkaa, sillä ne luetaan korotusvuoden verotettavaan tuloon ja niistä tehty poisto ja arvonalennus vähennetään vastaavasti verotettavasta tulosta. Joihinkin emo- ja tytäryhtiöiden aikaisemmin tekemiin arvonalennuksiin liittyy pitkäaikaista laskennallista verosaamista.

Vuodesta 1999 alkaen toimintapääomaan ja vakavaraisuuspääomaan sisältyvistä arvostuseroista vähennetään laskennallinen verovelka siltä osin kuin sen realisointumista pidetään todennäköisenä. Holdingin ja vahinkovakuutuksen osalta verovelka vähennetään täysimääräisesti. Henkivakuutuksessa vähentäminen suoritetaan siltä osin kuin vakavaraisuuspääoma ylittää tavoitteeksi asetetun vakavaraisuuden (kohta k). Tunnusluvut esitetään vastaavalla tavalla, mutta myös aikaisempaa esittämistä jatketaan vertailtavuuden vuoksi.

Laskennallinen verovelka esitetään tilinpäätöstä laadittaessa voimassa olevan verokannan mukaisena. Käytetty verokanta on 29 prosenttia (tilinpäätöksissä 1995-98 28 %).

n) Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liike tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset

saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot muutetaan euroiksi Suomen Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamiin kurssiin. Sekä tilikaudella että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan ao. tulojen ja menojen oikaisuieriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin. Ulkomaisten tytäryhtiöiden vuoden alun vastuuvelan kurssierolla oikastaan maksettua korvauksia.

o) Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Emoyhtiössä ja kotimaisissa tytäryhtiöissä työskentelevien eläketurva on järjestetty Ilmarisesta ja Henki-Pohjolasta otetuilla eläkevakuutuksilla.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

p) Toimintokohtainen tuloslaskelma

Vakuutusyhtiöiden tuloslaskelmakaava edellyttää toimintokohtaista laskentaa. Liikekulut sekä aineettomien hyödykkeiden ja kaluston poistot sisällytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten hoitamiseen liittyvä kuluosuus sisällytetään maksettuihin korvauksiin ja sijoitusten hoitamiseen liittyvä kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vain vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kulut. Menevästä jälleenvakuutuksesta saadut palkkiot ovat liikekuluja vähennyserä. Suoritemyynnistä (muut tuotot) ja holding-toimintoista aiheutuneet kulut sisältyvät muihin kuluihin. Rakennusten suunnitelmapoistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

Konsernituloslaskelmassa kaikki erät esitetään konsernieliminoitien jälkeen. Henki-Pohjolan alakonsernin ja Seesam Life:n osuus näin lasketusta sijoitustoiminnan nettotuotosta siirretään muusta kuin vakuutusteknisestä laskelmasta henkivakuutuksen vakuutustekniseen laskelmaan.

q) Toimialakohtaiset tiedot

Toimialakohtaisissa analyysissä vahinkovakuutukseen yhdistetään vahinkovakuutusta harjoittavat tytäryhtiöt ja alakonsernit sekä emoyhtiön vahinkovakuutusliike ja ulkomaiset osakkuusyritykset. Henkivakuutus muodostuu Henki-Pohjolan alakonsernista ja Seesam Life:sta. Loppuosa on holdingin osuutta. Vuosien 1995-1997 luvuissa holding sisältyy vahinkovakuutukseen.

Toimialojen välisistä liiketapahtumista eliminoidaan konsernin sisäiset korot, osingot, vuokrat ja palveluveloitusten sisäiset katteet.

Konsernin vakavaraisuuspääomasta erotetaan Henki-Pohjolan alakonsernin ja Seesam Life:n tilinpäätösten mukainen vakavaraisuuspääoma henkivakuutukselle kuuluvaksi. Vahinkovakuutuksen vakavaraisuuspääoma on vahinkovakuutusta harjoittavien tytäryhtiöiden tilinpäätösten osoittama vakavaraisuuspääoma lisätynä emoyhtiön jälleenvakuutusliikkeen minimitoimintapääomaan perustuvalla vakavaraisuuspääomalla. Loppuosa konsernin vakavaraisuuspääomasta on holdingin osuutta.

r) Kirjanpitolautakunnan poikkeuslupa

Kirjanpitolautakunta on antanut 22.12.1997 vakuutusyhtiöille luvan poiketa valtiovarainministeriön päätöksen säännöksistä seuraavien tietojen osalta:

- Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden markkina-arvoja ei eritellä erikseen tase-erittäin, sillä kunkin tase-erän yhteenlaskettu käypä arvo kerrotaan liitetietona.
- Tilaskantaa, tutkimus- ja kehitysmenoja ja käyttöomaisuuden brutto-investointeja ei esitetä vakuutustoiminnan erityisluonteen perusteella.
- Sijoitetun pääoman tuotto-%:n sijasta esitetään kokonaispääoman tuotto-%:n.

Poikkeuslupa on annettu vuosille 1997-2000.

s) Tunnuslukujen laskentakaavat

Yleistä

Tunnusluvut lasketaan konsernin tietoina sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaisesti.

Laskennallisen verovelan käsittely on selvitetty kohdassa m.

Liikevaihto =

Vahinkovakuutus

- + Vakuutusmaksutuotot ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta
- + Sijoitustoiminnan tuotot
- + Muut tuotot
- + Myynnin yhteydessä realisoituneet arvonorotukset

Henkivakuutus

- + Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta
- + Sijoitustoiminnan tuotot sekä arvonorotukset ja niiden oikaisu
- + Muut tuotot

Kokonaisvakuutusmaksutulo =

Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta

Liikevoitto tai -tappio =

Vahinkovakuutus

- ± Voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, sijoitusten arvon korotuksia ja niiden oikaisua, satunnaiseriä ja veroja

Henkivakuutus

- ± Voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, lisäetuja (asiakasetuja), satunnaiseriä ja veroja

Oman pääoman tuotto käyvin arvo in (%) =

- ± Voitto tai tappio ennen satunnaiseriä ja veroja
- ± Arvonorotusrastastoon kirjattu arvonorotus/peruutus
- ± Sijoitusten (ml. konserniliikearvo) arvostuserojen muutos
- Verot
- ± Laskennallisen verovelan muutos arvostuseroista x 100
- + Oma pääoma
- + Vähemmistöosuus
- ± Sijoitusten (ml. konserniliikearvo) arvostuserot
- Laskennallinen verovelka arvostuseroista
(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Yhtiön tavoitteen mukaisesti annetut henkivakuutuksen lisäedut sisältyvät vakuutustekniseen vastuuvetkaan. Henki-Pohjolan omaan pääomaan ja arvostuseroihin liittyvää vakuutuksenottajien osuutta (ks. kohta k kohtuusperiaate) ei ole laskelmassa erotettu.

Kokonaispääoman tuotto käyvin arvo in (%) =

- ± Liikevoitto tai -tappio
- + Vieraan pääoman korot ja kulut
- + Vastuuvetlan perustekorko
- ± Sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisu (vahinkovakuutus)
- ± Arvonorotusrastastoon kirjattu arvonorotus/peruutus
- ± Sijoitusten (ml. konserniliikearvo) arvostuserojen muutos x 100
- + Taseen loppusumma
- ± Sijoitusten (ml. konserniliikearvo) arvostuserot
(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste käyvin arvo in (%) =

- + Oma pääoma
- + Vähemmistöosuus
- ± Sijoitusten (ml. konserniliikearvo) arvostuserot
- + Pääomalainat
- Laskennallinen verovelka arvostuseroista x 100
- + Taseen loppusumma
- ± Sijoitusten (ml. konserniliikearvo) arvostuserot

Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuvetasta (konserni) =

- Vakavaraisuuspääoma x 100
- + Vakuutustekninen vastuuvetka
- Tasoitusmäärä
- 75 % sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetasta

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä =

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Laskelmaa oikaistaan yksinomaan osa-aikaisesti palveluksessa olleiden henkilöiden osalta.

Vahinkosuhte (%) (vahinkovakuutus) =

- Korvauskulut x 100
- Vakuutusmaksutuotot

Liikekulusuhte (%) (vahinkovakuutus) =

- Liikekulut x 100
- Vakuutusmaksutuotot

Yhdistetty kulusuhte (%) (vahinkovakuutus) =

- Vahinkosuhte + liikekulusuhte

Liikekustannussuhte (%) (henkivakuutus) =

- + Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
- + Korvausten selvittelykulut x 100
- Kuormitustulo

Kuormitustulo on laskuperusteiden mukaan liikekustannusten kattamiseen tarkoitettu erä.

Toimintapääoma =

- + Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen
- + Laskennallinen verovelka vapaaehtoisista varauksista ja poisteroista
- ± Sijoitusten arvostuserot
- Laskennallinen verovelka arvostuseroista
- + Pääomalainat
- Aineettomat hyödykkeet
- ± Muut asetuksella säädetyt erät

Vakavaraisuuspääoma =

Toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus

Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuvetasta (vahinkovakuutus) =

- Vakavaraisuuspääoma x 100
- + Vakuutustekninen vastuuvetka
- Tasoitusmäärä

Vastuunkantokyky (%) (vahinkovakuutus) =

- Vakavaraisuuspääoma x 100
- Vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta

Vakavaraisuusaste (%) (henkivakuutus) =

- Vakavaraisuuspääoma x 100
- + Vakuutustekninen vastuuvetka
- Tasoitusmäärä
- 75 % sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetasta

Osakekohtainen tulos =

± Voitto tai tappio ennen satunnaisia ja veroja
 - Verot
 - Vähemmistön osuudet em. eristä
 Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma =

Oma pääoma

Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.

Yhtiön tavoitteen mukaisesti annetut henkivakuutuksen lisäedut sisältyvät vakuutustekniseen vastuuelkaan. Henki-Pohjolan omaan pääomaan liittyvää vakuutuksenottajien osuutta (ks. kohta k kohtuusperiaate) ei ole laskelmassa erotettu.

Osakekohtainen substanssi käyvin arvo in =

+ Oma pääoma
 ± Sijoitusten (ml. konsernilikearvo) arvostuserot
 - Laskennallinen verovelka arvostuseroista
 - Vähemmistön osuus arvostuseroista

Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.

Yhtiön tavoitteen mukaisesti annetut henkivakuutuksen lisäedut sisältyvät vakuutustekniseen vastuuelkaan. Henki-Pohjolan omaan pääomaan ja arvostuseroihin liittyvää vakuutuksenottajien osuutta (ks. kohta k kohtuusperiaate) ei ole laskelmassa erotettu.

Osakekohtainen osinko =

Tilikaudelta jaettu osinko

Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.

Osinko tuloksesta prosentteina =

Osakekohtainen osinko _____ x 100
 Osakekohtainen tulos

Efektiiivin osinkotuotto (%) =

Osakekohtainen osinko _____ x 100
 Osakkeen osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskimääräinen

Hinta/voitto -suhde =

Osakkeen osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskimääräinen

Osakekohtainen tulos

Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen =

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto

Vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakkeiden osakeantioikaistu alin ja ylin kurssi =

Alin ja ylin kurssi julkisessa kaupankäynnissä

Osakkeiden osakeantioikaistu kurssi 31.12. =

Tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskimääräinen

Osakekannan markkina-arvo =

Osakkeiden lukumäärä 31.12. x tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskimääräinen

Osakkeiden vaihdon kehitys =

Tilikauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä ja sen prosentuaalinen osuus osakesarjan kaikkien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä

2. Vahinkovakuutuksen vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos

	Konserni					
	Kokonaisvakuutusmaksutulo (ennen luotto-tappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta)	Vakuutusmaksutuotot (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Korvauskulut (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Liikekulut (ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia)	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutus-tekni- ninen kate
Vakuutustekninen kate ennen yhteistakuuerän ja tasoitusmäärän muutosta						
Ensivakuutus						
Lakisääteinen tapaturma						
1999	145,0	143,9	-131,3	-7,9	-	4,7
1998	161,0	159,9	-137,5	-8,0	-	14,4
1997	126,5	124,8	-141,5	-8,0	-	-24,7
Muu tapaturma ja sairaus						
1999	43,8	42,9	-33,9	-13,4	-0,5	-4,9
1998	42,1	40,6	-31,3	-11,8	-2,3	-4,8
1997	39,3	38,3	-27,6	-11,2	-0,9	-1,4
Moottoriajoneuvonvastuu						
1999	91,7	84,9	-109,5	-18,2	-	-42,8
1998	82,9	76,8	-88,1	-16,7	0,1	-27,9
1997	75,2	70,3	-73,2	-15,8	-	-18,7
Maa-ajoneuvot						
1999	70,8	68,5	-51,9	-14,9	-	1,7
1998	66,0	64,6	-47,1	-12,6	-	4,9
1997	63,2	62,5	-43,4	-12,2	-0,1	6,8
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus						
1999	30,3	30,1	-16,1	-9,5	-4,2	0,3
1998	31,2	31,1	-16,4	-9,4	-3,2	2,1
1997	32,1	32,5	-14,7	-8,2	-4,0	5,6
Palo- ja muu omaisuusvahinko						
1999	108,2	106,1	-81,5	-32,4	3,3	-4,5
1998	108,9	107,3	-84,7	-35,8	5,8	-7,4
1997	107,9	109,1	-85,3	-32,4	-4,7	-13,3
Vastuu						
1999	29,4	22,8	-21,2	-5,4	-0,2	-4,0
1998	31,4	28,2	-23,8	-5,3	-2,9	-3,8
1997	25,6	20,8	-16,6	-4,6	2,3	1,9
Luotto ja takaus						
1999	3,4	3,7	0,6	-2,9	-0,8	0,6
1998	2,8	2,8	0,1	-2,7	-0,9	-0,7
1997	3,7	4,2	-1,4	-1,5	-0,5	0,8
Oikeusturva						
1999	3,5	3,2	-3,1	-0,6	-	-0,5
1998	2,8	2,5	-2,3	-1,0	-	-0,8
1997	2,1	2,0	-2,4	-0,7	-	-1,1
Muut						
1999	12,9	12,7	-14,6	-3,1	4,6	-0,4
1998	11,6	11,4	-10,1	-2,4	2,2	1,1
1997	11,2	11,7	-10,0	-2,5	-2,7	-3,5
Ensivakuutus yhteensä						
1999	539,0	518,8	-462,5	-108,3	2,2	-49,8
1998	540,7	525,2	-441,2	-105,7	-1,2	-22,9
1997	486,8	476,2	-416,1	-97,1	-10,6	-47,6

Vahinkovakuutuksen vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos

	Kokonaisvakuutusmaksutulo (ennen luotto-tappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta)	Vakuutusmaksutuotot (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Konserni Korvauskulut (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Liikekulut (ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia)	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutus-tekni- ninen kate
Jälleenvakuutus						
1999	29,5	31,3	-35,3	-9,2	-0,3	-13,5
1998	31,8	29,7	3,7	-9,9	-6,3	17,2
1997	30,5	29,9	-46,7	-7,8	1,9	-22,7
Yhteensä						
1999	568,5	550,1	-497,8	-117,5	1,9	-63,3
1998	572,5	554,9	-437,5	-115,6	-7,5	-5,7
1997	517,3	506,1	-462,8	-104,9	-8,7	-70,3
Yhteistakuuerän muutos						
1999						-0,9
1998						-0,9
Tasoitumäärän muutos						
1999						-6,4
1998						-64,9
1997						-29,4
Yhteensä						
1999						-70,6
1998						-71,5
1997						-99,7

Vahinkovakuutuksen vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos						
	Kokonaisvakuutusmaksutulo (ennen luotto-tappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta)	Vakuutusmaksutuotot (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Emoyhtiö Korvauskulut (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Liikekulut (ennen jälleenvakuuttajien paikkiloita ja voitto-osuuksia)	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutus-tekkinen kate
Vakuutustekkinen kate ennen yhteistakuuerän ja tasoitusmäärän muutosta						
Ensivakuutus						
Lakisääteinen tapaturma						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	155,5	94,5	-81,4	-3,4	-	9,7
1997	126,5	124,8	-141,5	-8,0	-	-24,7
Muu tapaturma ja sairaus						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	11,8	11,1	-10,8	-2,9	-	-2,6
1997	21,9	20,9	-16,1	-5,4	-0,7	-1,3
Moottoriajoneuvonvastuu						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	46,3	38,8	-50,2	-8,5	-	-19,9
1997	75,2	70,3	-73,2	-15,8	-	-18,7
Maa-ajoneuvot						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	35,8	31,5	-23,9	-6,6	-	1,0
1997	63,2	62,5	-43,4	-12,2	-0,2	6,7
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	15,1	12,2	-5,4	-2,4	-2,6	1,8
1997	23,2	23,6	-9,6	-4,1	-3,9	6,0
Palo- ja muu omaisuusvahinko						
1999	-	-	-0,3	-	0,3	-
1998	64,4	53,4	-34,5	-17,6	-3,1	-1,8
1997	107,8	109,0	-85,6	-32,5	-4,7	-13,8
Vastuu						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	22,1	10,2	-8,6	-2,5	-0,6	-1,5
1997	25,6	20,8	-16,6	-4,6	2,3	1,9
Luotto ja takaus						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	2,6	1,8	1,0	-1,2	-0,9	0,7
1997	3,7	4,2	-1,4	-1,5	-0,5	0,8
Oikeusturva						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	1,6	1,3	-1,3	-0,4	-	-0,4
1997	2,1	2,0	-2,4	-0,7	-	-1,1
Muut						
1999	-	-	-	-	-	-
1998	10,5	6,3	-2,5	-1,2	-1,8	0,8
1997	11,3	11,7	-9,7	-2,5	-2,7	-3,2
Ensivakuutus yhteensä						
1999	-	-	-0,3	-	0,3	-
1998	365,7	261,1	-217,6	-46,7	-9,0	-12,2
1997	460,5	449,8	-399,5	-87,3	-10,4	-47,4

Vahinkovakuutuksen vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos

	Kokonaisvakuutusmaksutulo (ennen luotto-tappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta)	Vakuutusmaksutuotot (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Emoyhtiö Korvauskulut (ennen jälleenvakuuttajien osuutta)	Liikekulut (ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia)	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutus-tekni- ninen kate
Jälleenvakuutus						
1999	21,6	25,5	-26,7	-7,5	2,8	-5,9
1998	40,3	37,3	-12,9	-11,5	-5,5	7,4
1997	38,4	38,4	-30,5	-9,4	-1,2	-2,7
Yhteensä						
1999	21,6	25,5	-27,0	-7,5	3,1	-5,9
1998	406,0	298,4	-230,5	-58,2	-14,5	-4,8
1997	498,9	488,2	-430,0	-96,7	-11,6	-50,1
Yhteistakuuerän muutos						
1999						-
1998						-0,4
Tasoitumäärän muutos						
1999						2,7
1998						-40,5
1997						-25,6
Yhteensä						
1999						-3,2
1998						-45,7
1997						-75,7

3. Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Ensivakuutus				
Kotimaasta	538,6	540,4	-	365,6
ETA-valtioista	0,4	0,3	-	0,2
Muista valtioista	-	-0,1	-	-0,1
Yhteensä	539,0	540,6	-	365,7
Jälleenvakuutus				
Vahinkovakuutus	24,4	27,0	21,6	39,5
Henkivakuutus	5,1	4,9	-	0,8
Yhteensä	29,5	31,9	21,6	40,3
Kokonaisvakuutusmaksutulo	568,5	572,5	21,6	406,0
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	-4,9	-4,0	-	-1,6
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	563,6	568,5	21,6	404,4
Vakuutusmaksuvero ja muut siirtotulot				
Vakuutusmaksuista on ennen tuloslaskelmaan merkitsemistä vähennetty:				
Vakuutusmaksuvero	67,2	64,6	-	34,8
Palosuojelumaksu	1,1	1,2	-	0,7
Liikenneturvallisuusmaksu	1,1	1,1	-	0,5
Työturvallisuusmaksu	2,7	2,3	-	2,3
Valtiolle perittävä sairaanhoitomaksu	13,3	11,9	-	9,2
Yhteensä	85,4	81,1	-	47,5

4. Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo

	Konserni	
	1999	1998
Ensivakuutus		
Kotimaasta	389,3	480,2
Muista valtioista	0,9	-
Yhteensä	390,2	480,2
Jälleenvakuutus		
Henkivakuutus	0,1	-
Kokonaisvakuutusmaksutulo	390,3	480,2
Ensivakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulon erittely		
Henkivakuutus		
Yksilöllinen henkivakuutus	99,1	126,5
Kapitalisaatiosopimus	122,8	247,2
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	2,6	2,2
Muu ryhmähenkivakuutus	4,5	3,7
Yhteensä	229,0	379,6
Eläkevakuutus		
Yksilöllinen eläkevakuutus	66,2	58,1
Vapaamuotoinen työeläkevakuutus	95,0	42,5
Yhteensä	161,2	100,6
Yhteensä	390,2	480,2
Jatkuvat vakuutusmaksut	117,0	99,1
Kertamaksut	273,2	381,1
Yhteensä	390,2	480,2
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka eivät oikeuta hyvitykseen	0,5	-
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	327,5	436,1
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	62,2	44,1
Yhteensä	390,2	480,2

5. Henkivakuutuksen maksetut korvaukset

	Konserni	
	1999	1998
Ensivakuutus		
Maksetut korvaukset		
Henkivakuutus	84,9	36,1
Eläkevakuutus	42,7	34,9
Yhteensä	127,6	71,0
Takaisinostot		
Henkivakuutus	28,1	17,1
Eläkevakuutus	5,9	5,5
Yhteensä	34,0	22,6
Ensivakuutus yhteensä	161,6	93,6
Korvausten selvittelykulut	1,4	1,1
Yhteensä	163,0	94,7

6. Henkivakuutuksen lisäedut (asiakasedut)

	Konserni	
	1999	1998
Lisäetujen (asiakasetujen) vaikutus vakuutustekniseen tulokseen	-26,0	-16,8

7. Kulujen erittely

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
KULUT TOIMINNOITTAIN (tuloslaskelman nimike on kerrottu suluissa)				
Vahinkovakuutus				
Korvausten selvittelykulut (maksetut korvaukset)				
Suoraan kohdistetut	5,2	5,0	0,4	2,2
Osuus kiinteistä kuluista	34,6	34,7	0,4	14,7
Yhteensä	39,8	39,7	0,8	16,9
Liikekulut (liikekulut)				
Vakuutusten hankintakulut (sisältää palkkiot)	45,7	48,7	5,5	27,6
Vakuutusten hoitokulut	57,4	50,5	1,0	21,6
Hallintokulut	14,4	16,4	1,1	9,1
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-6,3	-6,2	-2,3	-4,0
Yhteensä	111,2	109,4	5,3	54,3
Sijoitusten hoitokulut (sijoitustoiminnan kulut)				
Suoraan kohdistetut 1)	12,2	14,7	-	11,4
Osuus kiinteistä kuluista	2,9	3,4	-	2,1
Yhteensä	15,1	18,1	-	13,5
Suoritemyynnin kulut (muut kulut)	7,7	13,2	43,2	45,8
Yhteensä tuloslaskelmassa	173,8	180,4	49,3	130,5

Kulujen erittely				
	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Henkivakuutus				
Korvausten selvittelykulut (maksetut korvaukset)				
Osuus kiinteistä kuluista	1,4	1,1		
Liikekulut (liikekulut)				
Vakuutusten hankintamenot (sisältää palkkiot)	12,7	15,3		
Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos	-0,3	-4,4		
Vakuutusten hoitokulut	7,5	6,9		
Hallintokulut	2,4	2,9		
Yhteensä	22,3	20,7		
Sijoitusten hoitokulut (sijoitustoiminnan kulut)				
Suoraan kohdistetut 1)	4,6	3,6		
Osuus kiinteistä kuluista	1,8	1,4		
Yhteensä	6,4	5,0		
Suoritemyynnin kulut (muut kulut)	4,3	6,2		
Yhteensä tuloslaskelmassa	34,4	33,0		
Holding-toiminnot				
Sijoitusten hoitokulut (sijoitustoiminnan kulut)				
Osuus kiinteistä kuluista	0,6	0,3	0,6	0,3
Hallintokulut (muut kulut)	8,7	1,4	8,7	1,4
Suoritemyynnin kulut (muut kulut)	7,5	3,3	0,3	0,1
Yhteensä tuloslaskelmassa	16,8	5,0	9,6	1,8
Kaikki yhteensä	225,0	218,4	58,9	132,3
KULUT MENOLAJEITTAIN				
Henkilöstökulut	114,7	111,5	18,2	59,3
Ensivakuutuksen palkkiot	7,0	5,8	-	3,2
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	5,2	6,1	5,1	8,8
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-6,3	-6,2	-2,3	-3,9
Suunnitelmapoistot tuloslaskelmanimikkeittäin				
Maksetut korvaukset	2,3	1,4	-	0,5
Liikekulut	10,8	8,6	0,1	3,4
Sijoitustoiminnan kulut	0,3	0,4	-	0,2
Muut kulut	1,6	1,5	6,2	4,8
Yhteensä	15,0	11,9	6,3	8,9
Muut kulut ¹⁾	97,3	97,2	31,8	58,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-)/tappiot (+)	0,1	-	-	-0,1
Menonsiirrot	-8,0	-7,9	-0,2	-2,8
Yhteensä tuloslaskelmassa	225,0	218,4	58,9	132,3
Suunnitelmapoistoihin sisältyy				
Liikearvon poistoa	0,6	0,6	-	0,4

1) Sisältää kiinteistöjen hoitokulut ja yhtiövastikkeet

Kulujen erittely

	Konserni	
	1999	1998
Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyvä vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos		
Henkivakuutus		
Vakuutusmaksuvastuun muutokseen sisältyy		
Uusi aktivointi	-	-1,3
Aikaisempien aktivointien - poisto (säännönmukainen)	1,9	1,6
Kulu/tuotto (-) tuloslaskelmassa	1,9	0,3
Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen kokonaismäärä (zillmeeraus) näkyy liitetiedossa 25.		

8. Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	86,6	83,0	13,1	43,9
Luontoisetujen raha-arvo	1,0	2,9	0,2	1,6
Eläkekulut	17,6	16,3	2,8	8,2
Muut henkilösivukulut	9,5	9,3	2,1	5,6
Yhteensä	114,7	111,5	18,2	59,3
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2 720	2 745	407	1 503
Hallitukselle ja toimitusjohtajalle suoritettujen palkat ja palkkiot näistä tehtävistä	2,2	1,0	1,5	0,6
Osapalkkiota ei ole maksettu				
Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan hyväksi annetut eläkesitoumukset näistä tehtävistä				
Emoyhtiön toimitusjohtajalla ja hänen sijaisellaan on oikeus 58 vuotta täytettyään siirtyä täydelle TEL:n mukaiselle 60 %:n eläkkeelle. Konsernin kotimaisten vakuutus- ja palveluyhtiöiden toimitusjohtajilla on oikeus 60 vuotta täytettyään siirtyä täydelle TEL:n mukaiselle 60 %:n eläkkeelle				

9. Sijoitustoiminnan nettotuotto				
	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista konserniyrityksiin				
Osinkotuotot	-	1,1	44,7	6,9
Korkotuotot	-	-	0,3	0,1
Yhteensä	-	1,1	45,0	7,0
Tuotot sijoituksista osakkuusyhtiöihin				
Osinkotuotot	-	-	1,4	0,3
Korkotuotot	0,2	-	-	-
Yhteensä	0,2	-	1,4	0,3
Tuotot kiinteistöinvestoinneista				
Osinkotuotot				
Muut	0,3	-	-	-
Korkotuotot				
Konserniyritykset	-	-	-	0,6
Vuokra- ym. tuotot				
Konserniyritykset	-	0,1	0,1	0,1
Muut	29,9	38,5	-	13,2
Yhteensä	30,2	38,6	0,1	13,9
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	91,5	64,3	22,5	46,6
Korkotuotot				
Konserniyritykset	-	-	0,7	0,8
Muut	119,2	109,3	7,9	21,5
Muut tuotot	5,0	2,9	1,0	1,1
Yhteensä	215,7	176,5	32,1	70,0
Yhteensä	246,1	216,2	78,6	91,2
Palautuneet arvonalennukset	46,2	12,8	6,2	9,8
Myyntivoitot	1 246,8	230,8	1 038,8	152,6
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	1 539,1	459,8	1 123,6	253,6
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistöinvestoinneista	18,4	19,5	0,1	12,0
Kulut muista sijoituksista	4,5	7,6	0,9	3,0
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Konserniyritykset	-	1,1	0,7	1,1
Muut	4,3	9,1	0,8	1,7
Yhteensä	27,2	37,3	2,5	17,8
Arvonalennukset	69,8	77,8	0,5	4,6
Rakennusten suunnitelmapoistot	12,2	10,6	-	2,6
Myyntitappiot	21,0	10,0	0,2	5,1
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	130,2	135,7	3,2	30,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia	1 408,9	324,1	1 120,4	223,5
Sijoitusten arvonorotus	1 604,9	2,9	1 565,4	-
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu	-0,9	-	-	-
Sijoitustoiminnan nettotuotto	3 012,9	327,0	2 685,8	223,5
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	22,1	16,0	18,6	14,1
Henkivakuutuksen osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta	209,7	97,7	-	-
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus em. henkivakuutuksen nettotuotosta	37,3	0,8	-	-

10. Tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tuotto- ja kuluerät

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Vahinkovakuutus				
Vakuutusmaksutulo				
Kertaluontoinen tariffikorotus	-	36,8	-	36,8
Maksetut korvaukset				
Vastuovelkaperusteiden muutokseen liittyvä hyvitys	-	3,2	-	-
Korvausvastuun muutos (jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen)				
Vastuovelkaperusteiden muutos	-22,1	-27,0	-	-27,0
Henkivakuutus				
Liikekulut				
Vakuutusten hankintamenojen aktivointi	0,3	4,4	-	-
 Holding				
Sijoitusten arvonorotus (muu kuin arvostusperiaatteesta johtuva)	1 565,4	-	1 565,4	-

11. Muut satunnaiset kulut

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Vakuutuskannan siirrossa 1.12.98 luovutettu toimintapääoma eli määrä, jolla siirtyneiden varojen käypä arvo ylitti siirtyneiden velkojen käyvän arvon	-	-	-	0,1

12. Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Kehittämismenot, aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	25,6	15,9	4,3	12,3
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-4,3	-1,2	-0,3	-0,8
Uudet tytäryritykset	0,1	3,9	-	-
Muut hankinnat	10,7	7,5	4,9	6,0
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-12,8
Muut myynnit	-0,4	-0,5	-	-0,4
Hankintameno 31.12.	31,7	25,6	8,9	4,3
Kertyneet suunnitelmapistot 1.1.	8,8	5,2	1,4	4,2
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-4,3	-1,2	-0,3	-0,8
Uudet tytäryritykset	-	1,3	-	-
Suunnitelmapoistot	6,1	3,7	1,4	1,9
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-3,7
Muut myynnit	-0,2	-0,2	-	-0,2
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	10,4	8,8	2,5	1,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt 31.12.	1,6	4,6	1,1	1,6
Hankintameno suunnitelmapoistojen jälkeen 31.12.	22,9	21,4	7,5	4,5
Liikearvo ja konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	151,2	150,4	-	17,4
Lisäys	0,1	0,7	-	1,1
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-18,6
Vähennys	-0,4	-	-	-
Siirrot	0,1	0,1	-	-
Hankintameno 31.12.	151,0	151,2	-	-
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	54,6	28,4	-	15,1
Suunnitelmapoistot	26,4	26,2	-	0,3
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-15,4
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	81,0	54,6	-	-
Hankintameno suunnitelmapoistojen jälkeen 31.12.	70,0	96,6	-	-
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	92,9	118,0	7,5	4,5

13. Sijoitusten kirjanpitoarvo, käypä arvo ja arvostusero

	Konserni			Konserni		
	Jäljellä oleva hankintameno 1999	Kirjanpito- arvo 1999	Käypä arvo 1999	Jäljellä oleva hankintameno 1998	Kirjanpito- arvo 1998	Käypä arvo 1998
Kiinteistösjoiotukset						
Kiinteistöt	210,2	236,5	296,9	267,4	297,3	374,3
Osakkuusyhtiöosakkeet	13,6	13,6	14,4	48,8	48,8	50,0
Muut kiinteistöosakkeet	29,9	29,9	31,2	32,6	32,6	34,5
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	1,1	1,1	1,2	2,2	1,8	2,2
Osakkuusyritykset						
Osakkeet ja osuudet	12,0	11,7	11,9	9,5	9,3	9,4
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 464,8	3 034,4	5 682,8	1 042,5	1 047,6	3 004,2
Rahoitusmarkkinavälineet	2 627,4	2 627,5	2 662,3	1 799,5	1 800,3	1 918,3
Kiinnelainasaamiset	-	-	-	0,7	0,7	0,7
Muut lainasaamiset	0,8	0,8	0,8	1,6	1,6	1,6
Talletukset	47,0	47,0	47,0	43,9	43,9	43,9
Jälleenvakuutustalletesaamiset	7,1	7,1	7,1	7,4	7,4	7,4
	4 413,9	6 009,6	8 755,6	3 256,1	3 291,3	5 446,5
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-32,3			-20,6		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		1 584,3			23,6	
Arvonkorotusrahastoon merkittyjä arvonkorotuksia		11,8			12,1	
		1 596,1			35,7	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			2 746,0			2 155,2

Sijoitusten kirjanpitoarvo, käypä arvo ja arvostusero

	Emoyhtiö			Emoyhtiö		
	Jäljellä oleva hankintameno 1999	Kirjanpito-arvo 1999	Käypä arvo 1999	Jäljellä oleva hankintameno 1998	Kirjanpito-arvo 1998	Käypä arvo 1998
Kiinteistösjoiotukset						
Kiinteistöt	-	-	-	0,1	0,1	0,1
Muut kiinteistöosakkeet	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,4
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	307,3	307,3	309,2	298,7	298,7	299,2
Osakkuusyritykset						
Osakkeet ja osuudet	8,9	8,9	9,0	7,6	7,6	7,6
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	160,7	1 727,3	2 533,5	171,5	172,9	1 475,4
Rahoitusmarkkinavälineet	758,1	758,1	759,6	52,8	52,8	54,8
Muut lainasaamiset	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Talletukset	18,9	18,9	18,9	5,0	5,0	5,0
Jälleenvakuutustaltesaamiset	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
	1 254,5	2 821,1	3 630,8	536,5	537,9	1 842,9
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-1,4			-1,4		
Kirjanpitoarvo sisältää Tuloutettuja arvonkorotuksia		1 566,6			1,4	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			809,7			1 305,0

14. Kiinteistösijoytukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Rakennukset				
Hankintameno 1.1.	302,9	347,4	0,2	172,5
Hankinnat	4,7	9,8	-	0,3
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-141,8
Muut myynnit ja yhtiötetyt	-62,8	-54,3	-0,2	-30,8
Hankintameno 31.12.	244,8	302,9	-	0,2
Arvonkorotukset 1.1.	41,6	46,3	-	42,7
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-24,3
Muut myynnit	-8,2	-4,1	-	-10,1
Peruutus	-0,2	-0,6	-	-8,3
Arvonkorotukset 31.12.	33,2	41,6	-	-
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	126,0	145,3	-	85,5
Suunnitelmapoistot	12,2	10,7	-	2,6
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-66,1
Muut myynnit	-29,2	-30,0	-	-22,0
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	109,0	126,0	-	-
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen jälkeen 31.12.	169,0	218,5	-	0,2
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	2,2	2,9	-	3,3
Suunnitelman ylittävät/alittavat poistot	0,6	-1,6	-	-2,6
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-1,9
Muut myynnit	-1,9	0,9	-	1,2
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	0,9	2,2	-	-
Rakennusten arvo kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	168,1	216,3	-	0,2
Maa- ja vesialueet sekä kiinteistöosakkeet				
Hankintameno 1.1.	177,7	203,0	0,3	187,2
Hankinnat	0,3	15,0	-	10,4
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-158,5
Muut myynnit	-56,9	-40,9	-0,2	-38,8
Siirrot	-	0,6	-	-
Hankintameno 31.12.	121,1	177,7	0,1	0,3
Arvonkorotukset 1.1.	4,0	6,7	-	5,1
Muut myynnit	-	-1,3	-	-
Peruutus	-0,1	-1,4	-	-5,1
Arvonkorotukset 31.12.	3,9	4,0	-	-
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	21,5	31,1	-	53,4
Arvonalennukset	0,4	1,5	-	0,7
Palautuneet arvonalennukset	-	-1,1	-	-1,8
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-42,3
Muut myynnit	-7,9	-10,0	-	-10,0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	14,0	21,5	-	-
Kirjanpitoarvo arvonalennusten jälkeen 31.12.	111,0	160,2	0,1	0,3
Kirjanpitoarvo yhteensä 31.12.	280,0	378,7	0,1	0,5

Kiinteistösijoitukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Lainasaamiset konserniyrityksiltä				
Hankintameno 1.1.	-	0,3	-	18,7
Lisäys	-	6,4	-	-
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-0,8
Vähennys	-	-6,7	-	-17,9
Hankintameno 31.12.	-	-	-	-
Kiinteistösijoitukset yhteensä 31.12.	280,0	378,7	0,1	0,5
Omassa käytössä olevat kiinteistösijoitukset				
Jäljellä oleva hankintameno	69,8	71,3	-	-
Kirjanpitoarvo	75,2	76,3	-	-
Käypä arvo	81,9	86,2	-	-
Konserniyhtiöt				
Yhdistellyt				
Yhtiöiden lukumäärä (Vahinko-Pohjolan, Bothnian ja Henki-Pohjolan omistamat) 31.12.	63	77		
Yhtiöiden yhteenlaskettu tilikauden voitto (tappio)	-2,6	1,0		
Yhtiöiden yhteenlaskettu oma pääoma	90,8	81,7		

15. Sijoitukset konserni- ja osakkuusyrityksiin

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Konserniyritysten osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	2,2	6,9	308,0	239,2
Lisäykset	1,1	-	4,4	77,0
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-5,1
Vähennykset	-1,1	-	-0,5	-
Siirrot	-1,1	-4,7	-1,0	-3,1
Hankintameno 31.12.	1,1	2,2	310,9	308,0
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-	-	9,3	9,3
Arvonalennusten palautukset	-	-	-5,7	-
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-	-	3,6	9,3
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	1,1	2,2	307,3	298,7
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.			7,8	7,1
Lisäykset			0,1	2,7
Liiketoimintasiirto 1.7.98			-	-1,4
Vähennykset			-	-3,6
Siirrot			1,1	3,0
			9,0	7,8
Omistusta vastaava osuus osakkuusyritysten omista pääomista 1.1.	9,5	7,4	-	-
Lisäykset	1,4	2,5	-	-
Vähennykset	-	-3,7	-	-
Siirrot	1,2	3,3	-	-
	12,1	9,5	-	-
Konserniliikearvo/reservi 1.1.	-	-0,1	-	-
Lisäykset	-	0,3	-	-
Siirrot	-0,2	-0,2	-	-
	-0,2	-	-	-
Hankintameno 31.12.	11,9	9,5	9,0	7,8
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-	-	0,2	0,2
Vähennykset	-	-	-0,1	-
Kertyneet konserniliikearvon poistot/ konsernireservin vähennys 1.1.	-	-	-	-
Myynnit	0,1	-	-	-
Kertyneet arvonalennukset/konserniliikearvon poistot/ konsernireservin vähennys 31.12.	0,1	-	0,1	0,2
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	12,0	9,5	8,9	7,6

16. Osakkeet ja osuudet

Yhtiön nimi	Konserni Emoyhtiö						
	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen voitto/tappio	oma pääoma	Osakkeiden/optio-todistuksien lukumäärä	Osuus kaikista osakkeista/äänistä %	Käypä arvo Emoyhtiö	1999	1999
					Kirjanpito-arvo	Kirjanpito-arvo	
Konserniyhtykset							
Vakuutusosakeyhtiö Bothnia International	11,3	32,3	1 500 000	100,00	21,0		21,0
Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen	2,0	6,7	2 800 000	100,00			
Northclaims Oy	0,0	0,0	700	100,00			
Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	44,4	111,6	8 000 000	100,00	188,3		188,3
Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	72,6	113,8	10 000 000	100,00	67,3		67,3
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Varma (selvitystilassa)	-0,2	-0,3	25	100,00 ¹⁾	0,0	0,0 ³⁾	0,0
Moorgate Insurance Company Limited, Iso-Britannia	1,9	12,0	10 000 000	100,00	13,6		12,0
Seesam Life Insurance Company Limited, Viro	-0,3	0,8	204 600	89,74	1,3		1,3
Joint Stock Life Insurance Company "Seesam Life Latvia", Latvia	-	2,6	288 000	90,00	2,4		2,4
Pohjola Insurance Consulting Polska S.A., Puola	-	0,2	1 000 000	100,00	0,2		0,2
Pohjola Life Insurance Consulting Polska S.A., Puola	-	0,2	1 000 000	100,00	0,2		0,2
Russia Life Investments Limited, Iso-Britannia	-1,9	-0,4	9 707 000	91,10	1,2	1,1 ³⁾	1,1
Vakuutusyhtiöt yhteensä	129,8	279,5			295,5	1,1	293,8
Finnish Insurance Services Oy	0,0	0,0	900	85,71	0,0		0,0
Osmo Oy	0,0	0,0	10 000	100,00	0,0		0,0
Pohjola Insurance Service Oy	0,0	0,0	6 000	100,00	0,0		0,0
Pohjola International Consulting Oy	0,0	0,0	1 500	100,00	0,0		0,0
Pohjolan Asiakaspalvelu Oy	-0,1	8,6	50 000	100,00	10,3		10,3
Pohjolan Atk-palvelu Oy	0,6	0,8	500	40/60	1,5		1,5
Pohjolan Systemipalvelu Oy	0,2	2,0	50 000	100,00	1,7		1,7
	130,5	290,9			309,0	1,1	307,3
					Käypä arvo Konserni		
Osakkuusyhtykset							
Vakuutusyhtiöt							
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	33,4	62,2	9 180	67,14/27,7 ¹⁾	6,9	6,9 ³⁾	6,9
Joint Stock Insurance Company "Seesam Latvia", Latvia	0,3	1,3	49 500	45,00	0,6	0,6 ²⁾	0,6
Private Insurance Company "Seesam", Liettua	-0,1	0,4	13 500	45,00	0,4	0,3 ²⁾	0,4
Seesam International Insurance Company Ltd, Viro	0,0	2,2	49 000	49,00	1,0	1,0 ²⁾	1,0
Standard Union Reassurance S.A., Luxemburg	-	1,2	2 500	50,00	0,5	0,6 ²⁾	
Vakuutusyhtiöt yhteensä	33,6	67,3			9,4	9,4	8,9
Muut yhtiöt							
Autovahinkokeskus Oy	0,2	2,9	1 651	22,93	0,7	0,7 ²⁾	
Pohjolan Energianvälitys Oy	0,0	0,0	8	50,00	0,0	0,0 ²⁾	0,0
Vahinkopalvelu Oy	0,3	1,1	840	46,67	0,4	0,5 ²⁾	
Virtuaalinen Suomi Oy	-0,5	2,0	3 990	47,50	1,2	0,9 ²⁾	
Euro-Center Holding A/S, Tanska	0,0	1,2	1 500	16,67	0,2	0,2 ³⁾	
	33,6	74,5			11,9	11,7	8,9
Kiinteistöyhtiöt							
Kiinteistö Oy Eteläesplanadi 12	0,0	11,0	28	27,18	6,0	6,0 ³⁾	
Asunto Oy Helsingin Korppaanmäki	0,0	15,2	500 000	50,00	-	- ⁴⁾	
Kiinteistö Oy Keravan Kauppakaari 1	0,0	9,6	6 597	43,98	2,4	2,4 ³⁾	
Asunto Oy Kukkosalama	0,0	0,2	311	38,40	0,4	0,2 ³⁾	
Asunto Oy Luode	0,0	0,2	71	25,54	0,7	0,5 ³⁾	
Muut (16 yhtiötä)	0,0	16,9			4,9	4,5 ³⁾	
	0,0	53,1			14,4	13,6	

¹⁾ Keskinäinen vakuutusyhtiö

²⁾ Yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä

³⁾ Hankintameno

⁴⁾ Yhdistelty suhteellisesti yhteisryityksenä

Yhtiön nimi				Konserni	Emoyhtiö
				1999	1999
	Osakkeiden/ optiotodistuksien lukumäärä	Osuus kaikista osakkeista/ äänistä %	Käypä arvo	Kirjan- pitoarvo	Kirjan- pitoarvo
Muut yritykset					
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi, takuupääoma			0,5	0,5	0,5
Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Ruotsi	23 200 000	4,53	696,3	84,9	84,9
Vakuutusyhtiöt yhteensä			696,8	85,4	85,4
Alma Media Oyj	737 498	4,69/6,61	23,1	20,9	
Aspocomp Group Oyj	517 810	5,9	19,2	1,8	
Chips Abp	175 080	1,31/2,31	3,5	1,7	
Danisco A/S FDR, Tanska	260 000	0,31	10,4	10,4	
Eimo Oyj	100 000	0,86/0,22	3,0	1,5	
Fingrid Oyj	150	4,51/2,01	5,0	5,0	
Finnair Oyj	900 000	1,06	4,0	4,0	
Finnlines Oyj	1 114 800	5,58	34,6	21,8	
	145 777	0,73			3,0
Fortum Oyj	8 289 071	1,06	37,3	25,7	
	1 566 471	0,2			4,0
Oyj Hartwall Abp	170 000	0,28/0,08	2,4	1,8	
Helsingin Puhelin Oyj	530 110	1,03	43,8	18,7	
Helsinki Exchanges Group Ltd Oy	499 031	3,7	3,0	3,0	3,0
HPY Holding - HTF Holding Oyj Abp	528 000	0,63	19,7	9,5	
	50 400	0,06			0,1
Huhtamäki Van Leer Oyj	1 070 146	3,4	36,0	26,4	
	105 918	0,34			2,7
Innopoly Oy	126 500	18,29	1,4	1,4	
Instrumentarium Oyj	940 523	3,91	30,5	30,5	
Jaakko Pöyry Group Oyj	350 000	2,45	5,1	3,8	
JOT Automation Group Oyj	1 200 000	0,7	11,1	2,8	
KCI Konecranes International Oyj	293 000	1,95	11,2	9,5	
Kemira Oyj	2 920 000	2,27	17,7	17,7	
Kesko Oyj	2 302 600	2,55/0,61	29,0	26,7	
Kiinteistösi joitus Oyj Citycon	2 284 100	2,16	2,7	2,7	
Kone Oyj	1 434 900	7,12/2,79	70,2	13,3	
	658 530	3,27/1,28			4,4
Kontram-Yhtiöt Oyj	115 074	5,44	0,7	0,5	
Kyro Oyj Abp	569 000	1,43	4,0	3,1	
Kyrösuontien Pysäköinti Oy	238	5,62	0,5	0,5	
Lassila & Tikanoja Oyj	1 169 100	7,39	28,6	10,8	
Lemminkäinen Oyj	1 447 400	8,5	14,2	12,5	
Oyj Liinos Abp	130 450	1,13	1,8	1,2	
Lännen Tehtaat Oyj	156 000	2,42	1,6	1,1	
Martela Oyj	135 100	6,5/1,73	3,8	2,6	
Merita Oyj	17 816 750	2,14	104,0	79,7	
	5 744 562	0,69			25,8
Metra Oyj Abp	687 600	1,27	12,7	12,7	
Metso Oyj	3 652 279	2,69	47,1	47,1	
Neptun Maritime Oyj	1 185 156	1,88	2,5	2,5	
Nokia Oyj	13 751 876	1,19	2 475,3	1 628,9	
	8 762 800	0,76			1 577,3
Nokian Renkaat Oyj	290 000	2,75	11,0	7,0	
Orion-yhtymä Oyj	1 770 684	2,53/3,61	40,5	35,4	
Osuuspankkien Keskuspankki Oyj	134 300	0,29/0,09	1,5	1,2	
Outokumpu Oyj	1 350 000	1,08	19,0	17,1	
Perlos Oyj	320 000	0,62	11,2	3,9	
PK Cables Oyj	65 000	1,23	1,7	1,0	
Raisio Yhtymä Oyj	900 000	0,54/0,45	3,5	3,5	
Rakentajain Konevuokraamo Oyj	365 688	10,8/17,83	4,4	0,9	
Rautakirja Oyj	558 000	8,61/10,23	27,2	4,9	
	264 000	4,07/4,84			2,0
Rautaruukki Oyj	2 408 066	1,73	16,7	15,6	
Sadepo Oy	170	19,19	0,3	0,3	
Sanitec Oyj Abp	488 986	0,79	6,4	5,6	
Sanoma-WSOY Oyj	1 047 019	2,88/1,73	53,4	12,9	
	318 770	0,88/0,21			0,9
Sato-Yhtymä Oyj	136 162	6,2	0,3	0,3	

Osakkeet ja osuudet					
Yhtiön nimi	Osakkeiden/ optiotodistuksien lukumäärä	Osuus kaikista osakkeista/ äänistä %	Käypä arvo	Konserni	Emoyhtiö
				1999	1999
				Kirjan- pitoarvo	Kirjan- pitoarvo
Savon Teknia Oy	30 000	5,27	0,3	0,3	
Sonera Oyj	4 044 600	0,56	275,2	62,4	
Sponda Oyj	800 000	1,1	3,1	3,1	
Stockmann Oyj Abp	500 000	0,97/0,18	7,2	6,7	
Stora Enso Oyj	1 275 000	0,17/0,28	22,3	9,4	
Suomen Spar Oyj	52 194	4,58/0,44	1,6	1,6	
Tamfelt Oyj Abp	88 926	1,00/0,99	2,0	1,9	
Tampereen Puhelin Oyj	427 200	1,06	3,2	3,0	
Teleste Oyj	240 000	1,49	3,9	2,1	
Tietoenator Oyj	1 667 200	2,17	103,4	10,7	
	585 000	0,76			0,8
UPM-Kymmene Oyj	9 887 098	3,71	395,5	62,2	
	2 436 998	0,91			10,7
Uponor Oyj	1 085 000	2,8	19,1	16,6	
Vaisala Oyj	68 000	1,59/0,33	5,3	4,8	
YIT-Yhtymä Oyj	3 710 000	12,63	40,4	21,3	
	530 433	1,81			2,4
ABB Ltd Holding, Sveitsi	129 000	0,04	15,6	9,4	
Astra-Zeneca plc, Iso-Britannia	285 000	0,00	12,0	8,3	
Atlas Copco AB, Ruotsi	210 200	0,1/0,14	6,2	5,1	
Bergesen, Norja	180 000	0,24/0,33	3,1	2,6	
Den Danske Bank Aktieselskab, Tanska	20 000	0,04	2,2	1,9	
Falck , Tanska	32 000	0,25	3,3	2,5	
Gambro AB, Ruotsi	222 500	0,06/0,04	2,0	2,0	
ISS-International Service System, Tanska	135 000	0,36	9,0	7,0	
Novo-Nordisk A/S, Tanska	17 700	0,02	2,3	1,9	
Orkla, Norja	230 000	0,1	3,9	3,0	
Pilkington plc, Iso-Britannia	2 260 634	0,22	3,1	3,1	
Sandvik AB, Ruotsi	150 400	0,06/0,01	4,8	4,0	
Scania AB, Ruotsi	95 000	0,05/0,09	3,4	2,0	
Securitas AB, Ruotsi	385 000	0,11/0,07	6,9	5,3	
SINSER (Luxembourg) S.à.r.l., Luxemburg	75	15,00	0,2	0,2	0,2
Skanska AB, Ruotsi	40 000	0,04/0,02	1,5	1,4	
Svenska Handelsbanken AB (publ), Ruotsi	699 000	0,1/0,11	8,7	6,5	
Unidanmark A/S, Tanska	64 700	0,09	4,5	4,3	
Volvo, Ruotsi	150 000	0,03	3,9	3,9	
Pääomarahastot					
Bio Fund Ventures I Ky			1,1	1,1	
Fenno Rahasto Ky			2,2	2,2	
Finnmezzanine Rahasto II B Ky			4,2	4,2	
Finnventure Rahasto I Ky			2,4	2,4	
Finnventure Rahasto III Ky			1,4	1,4	
Finnventure Rahasto IV Ky			1,4	1,4	
MB Mezzanine Fund II Ky			1,2	1,2	
Sponsor Fund I Ky			3,7	3,7	
Deutsche European Partners IV (No. 3) LP, Iso-Britannia			2,1	2,1	
Duke Street Capital IV Limited, Iso-Britannia			2,8	2,8	
Hambro European Ventures III UK Limited Partnership, Iso-Britannia			2,9	2,6	
Industri Kapital 1997 Limited Partnership I, Jersey			5,0	5,0	
Nordic Capital III Limited, Ruotsi			4,1	4,0	
Nordic Mezzanine Fund No. 1 LP, Iso-Britannia			3,8	3,8	3,8
Procuritas Capital Partners II LP, Guernsey			2,3	2,2	
Stiga Förvaltning AB/Nordic Mezzanine, Iso-Britannia			1,9	1,9	
Sijoitusrahastot					
Eastern Europe Equity Fund, Alankomaat	101 560		10,8	10,1	
Europe Mid Cap Fund, Ranska	53 840		25,8	14,8	
Fleming Fund Management (Luxembourg) S.A.					
FFF-Fleming American Fund, Luxemburg	181 683		14,0	11,5	
ISA Asian Growth Fund, Luxemburg	182 078		15,1	12,3	
Nations Small Company Growth Fund, Yhdysvallat	384 616		6,5	6,3	
P.T.F. European Opportunity, Luxemburg	8 458		3,4	1,3	
Trans Europe Fund N.V., Alankomaat	302 000		56,5	15,2	

Osakkeet ja osuudet					
milj. e				Konserni	Emoyhtiö
				1999	1999
Yhtiön nimi	Osakkeiden/ optiodistuksien lukumäärä	Osuus kaikista osakkeista/ äänistä %	Käypä arvo	Kirjan- pitoarvo	Kirjan- pitoarvo
Schroder International Selection Fund, Luxemburg:					
Japanese Equity C	5 774 648		56,9	42,4	
Pacific Equity C	5 379 739		34,9	22,6	
Alfred Berg Rahasto Oy:					
Alfred Berg Euro Korko	2 610 743		4,9	4,9	
Alfred Berg Euro Obligatio	2 583 744		5,8	5,8	
Alfred Berg Europe	1 182 354		1,4	1,4	
Alfred Berg Finland	911 075		12,9	12,9	
Alfred Berg Norden (Sicav), Luxemburg	11 497		7,1	7,1	
Alfred Berg Optimal	4 333 511		23,1	23,1	
Alfred Berg Opimal Europe	2 204 046		4,3	4,3	
Alfred Berg Small Cap	494 725		2,2	2,2	
Conventum Rahastoyhtiö:					
Conventum Euro Julkisyhteisö	90 738		1,9	1,9	
Conventum Forte	196 960		7,8	7,8	
Conventum Futura	51 631		4,1	4,1	
Conventum Pharma	20 373		2,1	2,1	
Fidelity Funds SICAV, Bermuda:					
Fidelity America Fund	226 766		1,1	1,1	
Fidelity American Growth Fund	172 838		4,6	4,6	
Fidelity Emerging Markets Fund	236 542		2,2	2,2	
Fidelity Euro Balanced Fund	536 101		6,8	6,8	
Fidelity Euro Blue Chip	67 102		1,2	1,2	
Fidelity Euro Bond Fund	103 932		1,1	1,1	
Fidelity European Growth Fund	477 879		3,2	3,2	
Fidelity European Smaller Co. Fund	105 699		2,1	2,1	
Fidelity Pacific Fund	412 004		7,1	7,1	
FIM Rahastoyhtiö:					
FIM Forte Sijoitusrahasto	7 487		1,0	1,0	
Gartmore Capital Strategy Fund Limited, Jersey:					
Asia Pacific Fund	1 612 842		6,8	6,8	
Continental Europe Fund	1 072 587		16,9	16,9	
Global Bond Fund	1 619 380		2,1	2,1	
Global Equity Fund	458 391		3,4	3,4	
Japan Fund	1 314 591		11,2	8,7	
North America Fund	196 258		1,3	1,3	
Odin Forvaltning AS, Norja:					
Osakerahasto ODIN Finland	12 139		1,8	1,8	
Osakerahasto ODIN Norden	41 276		2,4	2,4	
Ulkomaisia osakkeita 2)			153,2	108,7	
Muut osakkeet			265,1	205,3	0,9
Optiodistukset			0,1	1,0	
			5 832,4 ¹⁾	3 184,2 ¹⁾	1 727,4
1) sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevia osakkeita 149,8 milj.euroa					
2) 43:n eurooppalaisen ja amerikkalaisen yhtiön osakkeita, joiden omistusprosentit ovat välillä 0,0002-0,03					
LEX-osakelainaus					
Lainassa olevat osakkeet 31.12.1999			Konserni (Emoyhtiö)	Konserni 1999	Emoyhtiö 1999
Yhtiön nimi	Osakkeiden lukumäärä		Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	
Helsingin Puhelin Oyj E	50 000	17.02.2000 asti	4,1	1,8	
Nokia Oyj	525 000	20.01.2000 asti	94,5	13,5	
	400 000		(72)		11,9
Sonera Oyj	20 000	20.01.2000 asti	1,4	0,3	
	80 000	17.02.2000 asti	5,4	1,3	
Stora Enso Oyj R	70 000	20.01.2000 asti	1,2	0,5	
	200 000	17.02.2000 asti	3,5	1,5	
Tietoenator Oyj	100 000	17.02.2000 asti	6,2	0,1	0,1
UPM-Kymmene Oyj	100 000	20.01.2000 asti	4,0	1,1	
	50 000		(2,0)		0,2
	146 000	17.02.2000 asti	5,8	1,3	
	90 000		(3,6)		0,4

17. Rahoitusmarkkinavälineet

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Tase-erään sisältyy pääomalainoja				
Pörssinoteeratut	4,1	4,3	-	-
Muut	1,2	0,8	-	-
	5,3	5,1	-	-

18. Lainasaamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Muut lainasaamiset vakuuden mukaan ryhmiteltyinä				
Vakuutuskirja	0,7	1,5	-	-
Muut	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	0,8	1,6	0,1	0,1

19. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

	Konserni		Konserni	
	1999	Käypä arvo (= kirjanpitoarvo)	1998	Käypä arvo (= kirjanpitoarvo)
Osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet	107,7	149,8	58,4	59,7
Etukäteen hankitut sijoitukset	-4,1	-5,5	-2,7	-2,7
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelkaa vastaavat sijoitukset	103,6	144,3	55,7	57,0
Rahat ja pankki- ym. saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu			-	1,8

20. Saamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Saamiset konserniyrityksiltä				
Jälleenvakuutustoiminnasta	-	-	0,3	1,4
Muut saamiset	-	0,1	5,5	9,1
Yhteensä	-	0,1	5,8	10,5
Saamiset osakkuusyrityksiltä				
Ensivakuutustoiminnasta	0,2	0,2	-	-
Jälleenvakuutustoiminnasta	-	-	0,1	-
Muut saamiset	3,0	3,2	4,3	4,6
Yhteensä	3,2	3,4	4,4	4,6

21. Kalusto

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Hankintameno 1.1.	44,6	37,5	20,9	35,5
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-10,3	-4,9	-2,5	-3,3
Uudet tytäryitykset	-	7,2	-	-
Hankinnat	8,1	6,2	4,8	4,8
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-13,5
Muut myynnit	-0,6	-1,4	-0,1	-2,6
Hankintameno 31.12.	41,8	44,6	23,1	20,9
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	24,2	18,5	11,8	17,0
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-10,3	-4,9	-2,5	-3,3
Uudet tytäryitykset	-	3,8	-	-
Suunnitelmapoistot	8,3	7,5	4,9	6,6
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-7,1
Muut myynnit	-0,3	-0,7	-0,1	-1,4
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	21,9	24,2	14,1	11,8
Ennakkomaksut	-	0,2	-	0,2
Hankintameno suunnitelmapoistojen jälkeen 31.12.	19,9	20,6	9,0	9,3
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	1,8	4,4	-	4,2
Suunnitelman alittavat/ylittävät poistot	-2,1	-2,7	-	-2,8
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-1,5
Myynnit	0,1	0,1	-	0,1
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-0,2	1,8	-	-
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	20,1	18,8	9,0	9,3

22. Oma pääoma

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma				
A-osakkeet 1.1	16,7	17,1	16,7	17,1
Rahastoanti	0,4	-	0,4	-
Muunnos	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
B-osakkeet 1.1.	17,5	17,1	17,5	17,1
Rahastoanti	0,4	-	0,4	-
Muunnos	0,5	0,4	0,5	0,4
	35,0	34,2	35,0	34,2
Vararahasto				
Pääoma 1.1.	159,1	159,1	159,0	159,0
Rahastoanti	-0,8	-	-0,8	-
	158,3	159,1	158,2	159,0
Arvonkorotusrahasto				
Pääoma 1.1.	5,1	7,1	-	6,4
Arvonkorotusten peruutus	-0,3	-2,0	-	-6,4
	4,8	5,1	-	-
Muuntoerot				
Pääoma 1.1.	1,4	2,5	-	-
Muutos	2,3	-1,1	-	-
	3,7	1,4	-	-
Sidottu oma pääoma yhteensä	201,8	199,8	193,2	193,2

Hallituksen valtuutukset

Hallituksella ei ole voimassa olevia uusmerkintää, optio-oikeuksien antamista tai vaihtovelkakirjalainan ottamista koskevia valtuutuksia eikä omien osakkeiden lunastamista koskevia valtuutuksia.

Yhtiöjärjestyksen pääasialliset määräykset osakelajeista

Yhtiöllä on A- ja B-sarjan osakkeita. A-sarjan osakkeita on vähintään 0 kpl ja enintään 142.427.748 kpl ja B-sarjan osakkeita vähintään 20.412.252 kpl ja enintään 162.840.000 kpl. A-sarjan osake voidaan muuntaa B-sarjan osakkeeksi. Osakesarjoilla on yhtäläinen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin. A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään 10 äänellä ja B-sarjan osake 1 äänellä.

Kaikkia osakkeita koskee konsernikohtainen 10 prosentin äänioikeusrajoitus.

Oma pääoma				
	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Vapaa oma pääoma				
Käyttörahassto				
Pääoma 1.1.	138,3	59,0	127,3	59,2
Emoyhtiön osingonjakoon	-75,1	-	-75,1	-
Edellisen tilikauden voitosta	-4,5	79,3	-	75,1
Arvonkorotusten peruutus	-	-	-	-7,0
Edellisten tilikausien voitosta/tappiosta	23,4	-	-	-
	82,1	138,3	52,2	127,3
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus				
Pääoma 1.1.	5,1	8,1	-	-
Tilikauden voitosta	-4,1	-3,0	-	-
	1,0	5,1	-	-
Edellisten tilikausien voitto/tappio				
Pääoma 1.1.	-11,7	-9,3	-	-
Edellisen tilikauden voitosta/tappiosta	-34,7	-3,1	-	-
Käyttörahasstoon	-23,4	-	-	-
Muuntoero	-0,6	0,7	-	-
	-70,4	-11,7	-	-
Edellisen tilikauden voitto	91,1	96,7	130,3	95,6
Emoyhtiön osingonjakoon	-130,3	-20,5	-130,3	-20,5
Käyttörahasstoon	4,5	-79,3	-	-75,1
Edellisten tilikausien voittoon/tappioon	34,7	3,1	-	-
	-	-	-	-
Tilikauden voitto	1 986,8	91,1	1 922,0	130,3
Vapaa oma pääoma yhteensä	1 999,5	222,8	1 974,2	257,6
Oma pääoma yhteensä				
	2 201,3	422,6	2 167,4	450,8
Jakokelpoiset varat				
Vapaa oma pääoma	1 999,5	222,8	1 974,2	257,6
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero vapaassa omassa pääomassa	-1,0	-5,1	-	-
	1 998,5	217,7	1 974,2	257,6
Veroylijäämä				
Aikaisemmilta vuosilta			21,9	51,1
Tilikaudelta ehdotetun osingonjaon mukaan			52,2	-29,2
			74,1	21,9
Arvonkorotusrahassto				
Käyttöomaisuuteen liittyvä	8,2	8,5	-	-
Sijoitusomaisuuteen liittyvä	3,6	3,6	-	-
Yhteensä	11,8	12,1	-	-
Rahastoannit	-7,0	-7,0	-	-
	4,8	5,1	-	-

Vakuutusyhtiölain mukaan vain korotushetkellä käyttöomaisuuteen liittyvää arvonkorotusrahasstoa voi käyttää rahastoantiin.

23 Varaukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Kertynyt poistoero				
Rakennukset	0,9	2,2	-	-
Kalusto	-0,2	1,8	-	-
Yhteensä	0,7	4,0	-	-
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus				
Varaus 1.1.	2,5	3,3	0,5	3,0
Liiketoimintasiirto 1.7.98	-	-	-	-1,7
Vähennys	-2,3	-0,8	-0,5	-0,8
Varaus 31.12.	0,2	2,5	-	0,5
Varaukset yhteensä	0,9	6,5	-	0,5
Jaettu				
Omaan pääomaan	1,0	5,1		
Vähemmistöosuuteen	-0,4	-0,4		
Laskennalliseen verovelkaan	0,3	1,8		
	0,9	6,5		

24. Pääomalainat

	Konserni	
	1999	1998
Pääomalainat	2,0	58,9

1999

Velkoja: WM-data Ab

Lainaehdot: Laina maksetaan takaisin, kun Pohjolan Atk-palvelu Oy:n viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Lainalle ei ole vakuutta eikä sille makseta korkoa.

1998

Velkoja: Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi

Lainaehdot: Lainat ovat voimassa toistaiseksi. Velkojan osalta irtisanomisaika on viisi vuotta ja konsernin osalta kuukausi.

Vuotuinen korko on sidoksissa henkivakuutusäästöjen kokonaistuottoon.

25. Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu

	Konserni	
	1999	1998
Vakuutusmaksuvastuusta on vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja (zillmeeraus)		
Henkivakuutus	0,7	1,7
Eläkevakuutus	3,4	4,3
	4,1	6,0
Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy siirtovastuun täydennyserä	-	0,1

26. Vahinkovakuutuksen korvausvastuu

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Korvausvastuun korkoutus (muut kuin eläkeuotoiset korvaukset)				
Korvausvastuu				
Vastuun bruttomäärä	1 201,1	1 136,3	70,6	63,4
Korkoutuksen määrä	-1,7	-1,9	-	-
Vastuun nettomäärä	1 199,4	1 134,4	70,6	63,4
Jälleenvakuuttajien osuus				
Vastuun bruttomäärä	69,3	63,3	25,8	23,9
Omallalla vastuulla olevan korvausvastuun nettomäärä	1 130,1	1 071,1	44,8	39,5

	Korvausten keskimääräinen selviämisaika, vuotta		Käytetty korkokanta, %	
	1999	1998	1999	1998
Vahinkoryhmät, joihin korkoutusta on sovellettu				
Bothnian vastuuvakuutus (ei kuitenkaan asbesti- ja ympäristösopimusten kollektiivisesti varattu korvausvastuu)	8,5	8,5	3	3
Bothnian yhdistelmävuutus (ei meri)	8,5	8,5	3	3

27. Velat

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Velat konserniyrityksille				
Muut velat	0,1	0,6	2,0	35,3
Velat osakkuusyriyksille				
Lainat rahoituslaitoksilta	31,6	22,4	-	0,1
Muut velat	0,1	0,3	0,1	-
Yhteensä	31,7	22,7	0,1	0,1
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	15,5	8,1	-	0,1

28. Vakuudet ja vastuusitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Kiinteistökiinnitykset				
Omien velkojen vakuudeksi	0,7	-	-	-
Yhteisyritysten velkojen vakuudeksi	2,6	1,3	-	-
Omiin tontteihin liittyvien veloitteiden vakuudeksi	0,1	0,1	-	-
	3,4	1,4	-	-
Kiinnityksiä vastaavat omat ja yhteisyritysten velat	4,7	1,6	-	-
Pantit				
Omien velkojen vakuudeksi	32,2	31,7	18,0	18,2
Konserniyritysten velkojen vakuudeksi	-	-	5,6	5,8
	32,2	31,7	23,6	24,0
Panteja vastaavat omat velat	19,6	17,4	12,4	11,7
Takaukset				
Omien velkojen vakuudeksi	31,9	20,8	-	-
Konserniyritysten velkojen vakuudeksi	-	-	4,5	4,9
Yhteisyritysten velkojen vakuudeksi	6,6	4,5	-	-
Muiden velkojen vakuudeksi	1,3	0,5	-	-
	39,8	25,8	4,5	4,9
Takauksia vastaavat omat ja yhteisyritysten velat	34,1	23,6	-	-
Sopimusvastuut				
Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden myyntisopimukset				
Kirjanpitoarvo	30,7	30,9	-	-
Käypä arvo	35,1	34,8	-	-
Sovittu luovutushinta	35,2	34,9	-	-
Luovutushinnan ja käyvän arvon ero	0,1	0,1	-	-
Ostositoumukset				
Sitouduttu merkitsemään Venture Capital -sijoitustoimintaa harjoittavien kommandiittiyhtiöiden yhtiöosuuksia	117,6	35,9	23,1	-
Ohjelmisto- ja muut sopimusvastuut	3,2	5,1	-	-
Pääomalainaliittisopimus	-	-	50,5	50,5
Johdannaissopimukset (suojaamistarkoituksella)				
Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset				
Myydyt, käypä arvo	-	-	-	-
kohde-etuuden arvo	-	2,4	-	-
Leasingvastuut				
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	1,8	4,2	0,2	0,2
Seuraavina vuosina maksettava määrä	1,0	0,4	0,1	0,2
Yhteisvastuumäärä				
Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin liittyen Pohjola-Yhtymä on muiden Pohjola-Yhtymän velvollisuusryhmän jäsenten kanssa yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittävistä arvonlisäveroista				
Konserniyritykset	-	-	0,1	0,7
Osakkuusyrietykset	1,3	1,6	1,3	1,5
Muut yritykset	0,2	0,2	0,2	0,2
	1,5	1,8	1,6	2,4

29. Vakavaraisuus

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Toimintapääoma				
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	1 305,7	217,1	1 271,7	245,4
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	-	-	-	0,5
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	2 746,0	2 155,2	809,7	1 305,0
Laskennallinen verovelka	-635,0	1,8	-234,8	-
Pääomalainat	-	58,9	-	-
Aineettomat hyödykkeet	-92,9	-118,0	-7,5	-4,6
Muut erät	-3,2	-2,5	-8,7	-9,0
	3 320,6	2 312,5	1 830,4	1 537,3
Tasoituspääoma				
Runsa vahinkoisten vuosien varalle vakuutus tekniseen vastuuvélkaan sisältyvä tasoituspääoma	213,1	205,8	12,9	15,6
Vähemmistöosuus	3,9	3,8	-	-
Vakavaraisuuspääoma	3 537,6	2 522,1	1 843,3	1 552,9
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n toimintapääomavaatimus Yhtiön tuloslaskelman mukaisen vakuutusmaksutulon ja korvauskulun mukaan laskettuna			2,8	80,2
Yhtiöön jääneen kannan vakuutusmaksutulon ja korvauskulun mukaan laskettuna vuosilta 1996-1998				4,4
Tasoituspääoma	213,1	205,8	12,9	15,6
Vakavaraisuustunnusluvut				
Tasoituspääoma suhteessa täyteen määräänsä			14 %	16 %
Vakavaraisuuspääoma suhteessa omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin (= vastuunkantokyky)			13 162 %	
Vuonna 1998				570 %
Vuonna 1997				306 %
Vuonna 1996				249 %
Vuonna 1995				183 %
Vakavaraisuuspääoma suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutus tekniseen vastuuvélkaan vähennettynä tasoituspääomalla			3 884 %	
Vuonna 1998				3 388 %
Vuonna 1997				127 %
Vuonna 1996				103 %
Vuonna 1995				80 %

Helsingissä 14. päivänä maaliskuuta 2000

Heikki Hakala

Mikael Silvennoinen

Martin Granholm

Eero Heliövaara

Timo Salonen

Oiva Savela

Matti Vuoria

Matti Kavetvuo
toimitusjohtaja

Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.1999. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

KHT-yhteisö SVH Pricewaterhouse Coopers Oy on vastannut valvontatilintarkastuksesta ja antanut siitä erillisen kertomuksen.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien sosiaali- ja terveysministeriön määräysten ja muiden säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on lain mukainen.

Helsingissä 27. päivänä maaliskuuta 2000

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Wahlroos
KHT

Johan Kronberg
KHT

Pohjola-Yhtymän hallitus istumassa vas. Oiva Savela, Heikki Hakala, Mikael Silvennoinen, seisomassa vas. Matti Vuoria, Martin Granholm, Eero Heliövaara ja Timo Salonen sekä yhtiön toimitusjohtaja Matti Kavetvuo.

Hallituksen tehtävät

Laissa, yhtiöjärjestyksessä ja viranomaisten määräyksissä erikseen mainittujen tehtävien lisäksi konsernin toiminnan kannalta laajakantoiset ja periaatteellisesti tärkeät asiat käsitellään hallituksessa. Näitä ovat konsernin strategia, toimintasuunnitelma, budjetit, toimintavaltuudet ja suuret investoinnit.

Hallitus nimittää toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muut toimitusjohtajan välittömät alaiset sekä päättää heidän työehdoistaan.

Hallituksen jäsenten valinta ja toimikaudet

Hallitukseen kuuluu vähintään neljä ja enintään seitsemän yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä.

Hallituksen jäsenet valitaan toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Henkilöä, joka toimikauden alkuun mennessä on täyttänyt 65 vuotta, ei voi valita hallituksen jäseneksi. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain tilinpäätöksen valmistuttua, viimeistään kesäkuun loppuun mennessä.

Hallituksen puheenjohtajan valitsee yhtiökokous. Hallitus valitsee keskuudestaan jäsenen, joka tarvittaessa toimii varapuheenjohtajana.

Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontui 20 kertaa vuonna 1999. Kokouksista viisi oli puhelinkokouksia.

Toimitusjohtajan valinta ja tehtävät

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön operatiivista hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Sisäpiiriohje

Pohjolan hallitus hyväksyi 13.12.1999 yhtiön uudet sisäpiirisäännöt. Ne perustuvat Helsingin Pörssin 28.10.1999 antamaan sisäpiiriohjeeseen.

Hallitus

1.2.2000 alkaen

Puheenjohtaja
Heikki Hakala (*1941)
 vuorineuvos, kauppat.maist.
 Metso Oyj
 toimitusjohtaja
 Jäsen vuodesta 2000

Varapuheenjohtaja
Mikael Silvennoinen (*1956)
 kauppatieteiden maisteri
 Osuuspankkien Keskuspankki Oyj
 toimitusjohtaja
 Jäsen vuodesta 2000

Martin Granholm (*1946)
 diplomi-insinööri
 UPM-Kymmene Oyj
 varatoimitusjohtaja
 Jäsen vuodesta 2000

Eero Heliövaara (*1956)
 diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri
 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
 sijoitusjohtaja
 Jäsen vuodesta 2000

Timo Salonen (*1958)
 kauppatieteiden maisteri,
 oikeustieteen kandidaatti
 Huhtamäki Van Leer Oyj
 talousjohtaja
 Jäsen vuodesta 2000

Oiva Savela (*1936)
 ekonomi
 Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi
 hallituksen puheenjohtaja
 Jäsen vuodesta 1999

Matti Vuoria (*1951)
 varatuomari,
 humanististen tieteiden kandidaatti
 Fortum Oyj
 hallituksen puheenjohtaja
 Jäsen vuodesta 2000

Hallitus

1.2.2000 saakka

Puheenjohtaja
Tauno Matomäki (*1937)
 vuorineuvos, diplomi-insinööri
 UPM-Kymmene Oyj
 Jäsen vuodesta 1997

Varapuheenjohtaja 20.4.1999 alkaen
Lars-Eric Petersson (*1950)
 kauppatieteiden maisteri,
 Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
 toimitusjohtaja
 Jäsen vuodesta 1997

Varapuheenjohtaja 20.4.1999 saakka
Aatto Prihti (*1939)
 kauppatieteiden tohtori,
 Helsingin kauppakorkeakoulun kansleri,
 SITRA:n yliasiamies
 Jäsen vuodesta 1997

Jaakko Ihamuotila (*1939)
 vuorineuvos, diplomi-insinööri
 Fortum Oyj
 Jäsen vuodesta 1997

Antti Potila (*1938)
 diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri
 Jäsen 20.4.1999 alkaen

Oiva Savela (*1936)
 ekonomi,
 Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi
 hallituksen puheenjohtaja
 Jäsen 20.4.1999 alkaen

Hallituksesta erosivat 20.4.1999

Edward Andersson (*1933)
 oikeustieteen tohtori, professori
 Jäsen vuodesta 1998

Olavi Nevanlinna (*1948)
 tekniikan tohtori,
 Teknillisen korkeakoulun professori
 Jäsen vuodesta 1997

Johto

2.2.2000 alkaen

Matti Kavetvuo (*1944)
vuorineuvos, diplomi-insinööri, ekonomi
toimitusjohtaja

Veli Kalle Tavakka (*1953)
diplomi-insinööri, ekonomi
If suurasiakkaat, johtaja
vahinkovakuutus

Eino Halonen (*1949)
ekonomi
henkivakuutus, 31.3.2000 saakka

Hannu Ervamaa (*1946)
varatuomari
asiakaspalvelu

Jukka Peltola (*1947)
valtiotieteen maisteri
Ulkomaan vakuutus, run off

Esikunta

9.2.2000 alkaen

Esa Auvinen (*1962)
kauppatieteiden maisteri
arvopaperisijoitukset

Eero Ilkka (*1946)
rakennusinsinööri
kiinteistösijoitukset

Olavi Nieminen (*1943)
varatuomari
päälakimies

Tuula Nordlund (*1950)
kauppatieteiden maisteri
hallintopalvelut

Marja-Liisa Valtonen (*1945)
kauppatieteiden maisteri
talous

Johto

1.2.2000 saakka

Iiro Viinanen (*1944)
diplomi-insinööri
toimitusjohtaja, pääjohtaja

Pirkko Alitalo (*1949)
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtajan sijainen
sijoitukset

Veli Kalle Tavakka (*1953)
diplomi-insinööri, ekonomi
If suurasiakkaat, johtaja
vahinkovakuutus

Eino Halonen (*1949)
ekonomi
henkivakuutus

Hannu Ervamaa (*1946)
varatuomari
asiakaspalvelu

Jukka Peltola (*1947)
valtiotieteen maisteri
Ulkomaan vakuutus, run off

Tilintarkastajat

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
tilintarkastaja ja valvontatilintarkastaja
KHT-yhteisön päävastuullinen tilintarkastaja

Juha Wahlroos
kauppatieteiden maisteri, KHT

Johan Kronberg
diplomi-ekonomi, KHT
tilintarkastaja

Leena Rajala
ekonomi, KHT
varatilintarkastaja ja
valvontatilintarkastajan sijainen

Sari Airola
ekonomi, KHT
varatilintarkastaja

Pohjolan pääkonttori

Käyntiosoite: Lapinmäentie 1, 00300 Helsinki.

Postiosoite: 00013 Pohjola.

Puhelinvaihe: 010 559 11

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@pohjola.fi

Internet-osoite: www.pohjola.fi

Henkivakuutus, sijoitus- ja säästämispalvelut

Käyntiosoite: Lönnrotinkatu 5, 00120 Helsinki

Postiosoite: PL 1068, 00101 Helsinki.

Puhelinvaihe: 010 559 11

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@pohjola.fi

Internet-osoite: www.pohjola.fi/sijoituspalvelut

Asiakaspalvelu

Valtakunnallinen puhelinpalvelu

Yksityistaloudet: 010 55 88 00

Yrittäjät, yritykset ja yhteisöt: 010 55 88 55

Betjäning på svenska: 010 55 88 22

Viestintä

Mirja Tanhuanpää

Puh. 010 559 2863, faksi 010 559 3590

Sähköpostiosoite: mirja.tanhuanpaa@pohjola.fi

Sijoittajasuhteet

Ritva Kauria

Sijoittajasuhdepäällikkö

Puh. 010 559 2884, faksi 010 559 3365

Sähköpostiosoite: ritva.kauria@pohjola.fi

Sijoitusanalyysit

Sijoitusanalyyseja Pohjolasta julkaisee parikymmentä analytiikkaa Suomessa ja ulkomailla. Ajantasaiset tiedot löytyvät kotisivuilta www.pohjola.fi/Pohjola-Yhtymän_osiosta_Sijoittajasuhteet.

Ulkoasu, Viherjuuren Ilme Oy
Paperi, Galerie Art Silk
(Tälle paperille on myönnetty yhteispohjoismaisen Joutsen-merkin käyttöoikeus)
Paino, F. G. Lönnberg, 2000